

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1940

18

18158

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1940

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Η ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1. Ἡ Δημιουργία.

(Γεν. 1 ἐ.)

α) Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—“Ὅλα, ὅσα βλέπομεν εἰς τὸν κόσμον, τὰ ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς εἰς ἕξ ἡμέρας.

Ὁ Θεὸς εἶπεν: “Ἄς γίνῃ φῶς! Καὶ ἔγινε φῶς.

Καὶ ἐχώρισε τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτός καὶ ὠνόμασε τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκοτός τὸ ὠνόμασε νύκτα. Ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ π ρ ὶ τ η ἡμέρα.

Ἔπειτα ὁ Θεὸς εἶπε: Νὰ χωρισθοῦν τὰ νερά.

Καὶ ἐχώρισεν ὁ Θεὸς τὰ νερά, ποὺ εὐρίσκονται εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τὰ νερά, ποὺ εὐρίσκονται εἰς τὸν οὐρανόν. Ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ δ ε υ τ ἔ ρ α ἡμέρα.

Ἔπειτα ὁ Θεὸς εἶπε: Τὰ νερά, ποὺ εὐρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανόν, νὰ μαζευθοῦν εἰς ἓνα μέρος καὶ νὰ φανῇ ἡ ξηρά.

Ἔτσι ἔγινεν ἡ ξηρά καὶ ἡ θάλασσα. Ὑστερα εἶπεν: Ἡ γῆ νὰ βγάλῃ χλόην καὶ δένδρα.

Ἔγινε καὶ αὐτὸ καὶ ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ τ ρ ῖ τ η ἡμέρα.

Ἔπειτα ὁ Θεὸς εἶπε: Νὰ ὑπάρχουν ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ χωρίζουν τὴν νύκτα ἀπὸ τὴν ἡμέραν.

Καὶ ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὰ ἄστρα τὰ μεγάλα, τὸν ἥλιον νὰ φωτίζῃ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν σελήνην νὰ φωτίζῃ τὴν νύκτα. Ἐκαμε δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐτοποθέτησεν εἰς τὸν

οὐρανόν, διὰ νὰ λάμπουν τὴν νύκτα. Ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ τετάρτη ἡμέρα.

Ἔπειτα ὁ Θεὸς εἶπεν: Ἡ γῆ νὰ βγάλη ζῶα καὶ πτηνά. Ἐδημιούργησε καὶ τὰ θαλάσσια ζῶα.

Ἔστερα εὐλόγησε τὰ ζῶα καὶ εἶπε: Νὰ μεγαλώνετε καὶ νὰ πολλαπλασιάζεσθε. Ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ πέμπτη ἡμέρα.

β) Ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου. — Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον, ἕστερα ἔπλασε καὶ τὸν ἄνθρωπον.

Εἶπεν: Ἄς κάμωμεν τὸν ἄνθρωπον νὰ εἶναι κύριος εἰς τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης, εἰς τὰ πτηνά τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὰ ζῶα, εἰς ὅλην τὴν γῆν καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔρπετά, πού σύρονται ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

Καὶ ἔπλασε τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ χῶμα καὶ τὴν Εὐᾶν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ Ἀδὰμ· εἶπε δὲ εἰς αὐτούς:

— Σὰς ἔδωσα τὰ φυτά, διὰ νὰ εἶναι τροφή ἰδική σας καὶ τῶν ζῴων.

Εἶδεν ὁ Θεὸς ὅλα μαζί, ὅσα ἐδημιούργησεν· ἦσαν πάρα πολὺ ὠραῖα. Ἔτσι ἐτελείωσεν ἡ ἕκτη ἡμέρα.

Ὁ Θεὸς ἠλόγησε τὴν ἑβδόμη ἡμέραν καὶ ἀνεπαύθη, ὠνόμασε δὲ αὐτὴν Σάββατον, πού σημαίνει ἀνάπαυσιν.

2. Ἡ τιμωρία τῶν πρωτοπλάστων.

(Γεν. 2,8 ε.)

Ὁ Θεὸς ἐφύτευσε τὸν Παράδεισον εἰς ἓνα μέρος, πού τὸ ἔλεγαν Ἐδέμ. Μέσα εἰς αὐτὸν ἔβαλε τὸν ἄνθρωπον, πού ἔπλασε, διὰ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ τὸν φυλάττη.

Εἶπεν εἰς τὸν Ἀδὰμ:

— Ἀπὸ τὰ δένδρα, πού εἶναι εἰς τὸν Παράδεισον, θὰ τρώγετε καρπούς· ἀπὸ τὸ δένδρον ὅμως τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ δὲν θὰ φάγετε, διὰ νὰ μὴ ἀποθάνετε.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐᾶ ἐφύλατταν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι εἰς τὸν Παράδεισον. Ἀλλὰ ὁ ὄφις ἐζήλευσεν αὐτούς καὶ εἶπεν εἰς τὴν Εὐᾶν:

— Δὲν θὰ ἀποθάνετε, ἐὰν φάγετε ἀπὸ τὸ δένδρον, ποῦ σὰς ἀπηγόρευσεν ὁ Θεός, ἀλλὰ θὰ γίνετε καὶ σεῖς θεοί.

Εἶδε τότε ἡ Εὐα, ὅτι ὁ καρπὸς τοῦ ἀπηγορευμένου δένδρου ἦτο ὠραῖος· ἐπῆρεν, ἔφαγεν, ἔδωσεν εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ ἔφαγε καὶ αὐτός.

Τότε ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ποῦ περιπατοῦσεν εἰς τὸν Παράδεισον κατὰ τὸ δειλινὸν νὰ λέγῃ:

— Ἀδὰμ, ποῦ εἶσαι;

Ὁ Ἀδὰμ ἀπήντησε:

— Κύριε, ἤκουσα τὴν φωνὴν σου καὶ ἐφοβήθηκα.

Ὁ Θεὸς εἶπε:

— Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸ δένδρον, ποῦ σοῦ ἀπηγόρευσα νὰ φάγῃς;

Ὁ Ἀδὰμ ἀπήντησεν:

— Ἡ Εὐα μοῦ ἔδωσεν ἀπὸ τὸν καρπὸν καὶ ἔφαγα.

Κατόπιν ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς τὴν Εὐαν:

— Διατί τὸ ἔκαμες αὐτό;

Καὶ αὐτὴ ἀπήντησεν:

— Ὁ ὄφιν μὲ ἐγέλασε καὶ ἔφαγα.

Κατηράσθη τότε ὁ Θεὸς τὸν ὄφιν καὶ εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκα:

— Θὰ αὐξάνω τὰς λύπας σου.

Ἐπειτα εἶπεν εἰς τὸν Ἀδὰμ:

— Ἐπειδὴ ἤκουσες τὴν γυναῖκα σου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν, νὰ εἶναι κατηραμένη ἡ γῆ ἐξ αἰτίας σου. Με κόπον νὰ εὐρίσκῃς τὴν τροφήν σου καὶ μὲ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ προσώπου σου νὰ τρώγῃς τὸν ἄρτον σου, ἕως ὅτου ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν γῆν καὶ γίνῃς χῶμα, ἀπὸ τὸ ὅποῖον σὲ ἐπλασα.

Καὶ ὁ Θεὸς ἔδιωξε τοὺς πρωτοπλάστους ἀπὸ τὸν Παράδεισον.

3. Ὁ Κáιν καὶ ὁ Ἄβελ.

(Γεν. 4)

Ἀφοῦ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸν Παράδεισον, ἀπέκτησαν δύο παιδιά, τὸν Κáιν καὶ τὸν Ἄβελ.

Ὁ Κάιν ἐδούλευεν εἰς τὰ χωράφια· ὁ Ἄβελ ἐφύλαττε τὰ πρόβατα.

Κάποτε καὶ ὁ Κάιν καὶ ὁ Ἄβελ προσέφεραν θυσίαν εἰς τὸν Θεόν. Ὁ Κάιν προσέφερε θυσίαν καρποὺς ἀπὸ τὰ χωράφια τοῦ ὁ Ἄβελ προσέφερεν ἀπὸ τὰ πρωτογέννητα πρόβατά του.

Ὁ Θεός, πού δέχεται τὴν προσευχὴν τῶν καλῶν ἀνθρώπων, ἐδέχθη τὴν θυσίαν τοῦ Ἄβελ, ἐπειδὴ ὁ Ἄβελ ἐκτελοῦσε τὰς ἐντολάς του. Τοῦ Κάιν ὅμως τὴν θυσίαν δὲν τὴν ἐδέχθη, ἐπειδὴ ὁ Κάιν δὲν ἐκτελοῦσε τὰς ἐντολάς του.

Ὁ Κάιν ἐθύμωσεν, ἐπειδὴ ὁ Θεός δὲν ἐδέχθη τὴν θυσίαν του καὶ ἐφόνευσε τὸν Ἄβελ.

Παρουσιάσθη τότε ὁ Θεός καὶ τοῦ εἶπε :

— Κάιν, Κάιν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου ;

Ὁ Κάιν ἀπήντησε :

— Δὲν γνωρίζω, ποῦ εἶναι.

Ὁ Θεός εἶπε :

— Κάιν, τί ἔκαμες ; Τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου φωνάζει ἀπὸ τὴν γῆν ἕως ἐμέ. Νὰ εἶσαι κατηραμένος. Ἡ γῆ νὰ μὴ σοῦ δίδῃ καρπούς. Νὰ περιπλανᾶσαι ἐξόριστος εἰς ὅλην τὴν γῆν.

Ἐφυγεν ὁ Κάιν κατηραμένος καὶ ἦλθε πρὸς ἀνατολάς τῆς Ἐδέμ.

4. Ὁ Κατακλυσμός.

(Γεν. 6 ε.)

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὕα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Κάιν καὶ τὸν Ἄβελ ἀπέκτησαν καὶ ἄλλα παιδιά. Ἀπὸ αὐτὰ ἐγεννήθησαν ἄλλα καὶ ἔτσι μὲ τὸν καιρὸν ἐγεννήθησαν πολλοὶ ἄνθρωποι.

Εἶδεν ὅμως ὁ Θεός, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν εἶχαν γίνῃν πολὺ κακοὶ καὶ ἀπεφάσισεν νὰ τοὺς καταστρέψῃ.

Δίκαιος καὶ εὐσεβὴς ἦτο μόνον ὁ Νῶε.

Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός :

— Νὰ κάμῃς μίαν κιβωτὸν καὶ νὰ εἰσέλθῃς εἰς αὐτὴν σὺ καὶ τὰ παιδιά σου καὶ ἡ γυναῖκα σου καὶ αἱ γυναῖκες τῶν παιδιῶν σου, νὰ βάλῃς δὲ μέσα εἰς τὴν κιβωτὸν ἀπὸ κάθε εἶδος ζῴου ἓνα ζευγάρι.

Ὁ Νῶε ἔκαμεν αὐτὸ ποῦ τοῦ εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἐμπήκε μέσα εἰς τὴν κιβωτὸν αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ του Σήμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ αἱ γυναῖκες τῶν παιδιῶν του καὶ ἔβαλεν ἀπὸ κάθε εἶδος ζώου ἓνα ζευγάρι.

Ἔστερα ἤρχισε νὰ βρέξη ἀδιάκοπα ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

Τὰ νερὰ τότε ὑψώθησαν καὶ ἐπνίγησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα, ποῦ ἦσαν ἔξω ἀπὸ τὴν κιβωτὸν.

Ἀφοῦ ἡ βροχὴ ἔπαυσε, τὰ νερὰ ἐτραβήχθησαν καὶ ἡ κιβωτὸς ἐκάθισεν εἰς ἓνα ὄρος τῆς Ἀρμενίας πολὺ ὑψηλόν, τὸ Ἄραράτ. Ἡ γῆ ἐστέγνωσε καὶ ὁ Νῶε ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν κιβωτὸν μετὰ τὴν οἰκογένειάν του, ἔβγαλε δὲ καὶ τὰ ζῶα, ποῦ εἶχε βάλει εἰς αὐτὴν καὶ ἔκτισε θυσιαστήριον, ὅπου προσέφερε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

Ὁ Θεὸς ἐδέχθη τὴν θυσίαν καὶ εἶπεν, ὅτι ποτὲ πλέον δὲν θὰ καταστρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα μετὰ κατακλυσμόν.

5 Ὁ Πύργος τῆς Βαβέλ. Ἡ διασπορά.

(Γεν. 10 ε.)

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἦλθον εἰς μίαν πεδιάδα τῆς Βαβυλωνίας, ὅπου ἐγκατεστάθησαν. Ὅλοι ὠμίλουσαν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν.

Σιγὰ σιγὰ ὁμως ἄφησαν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγιναν ὑπερήφανοι. Ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ κτίσουν μίαν πόλιν καὶ ἓνα πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή νὰ φθάσῃ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἦρχισαν νὰ ἐργάζωνται, ἀλλὰ δὲν ἐπροχώρησαν πολὺ, διότι ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὰς γλώσσας τῶν καὶ δὲν ἐννοοῦσεν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Ἀπὸ τὴν σύγχυσιν αὐτὴν ὁ πύργος ὠνομάσθη Πύργος τῆς Βαβέλ (πύργος τῆς συγχύσεως).

Ἔστερα ὁ Θεὸς διεσκόρπισε τοὺς ἀπογόνους τοῦ Νῶε εἰς ὅλην τὴν γῆν.

Αὐτοί, ἀφοῦ διεσκορπίσθησαν, ἤρχισαν νὰ λατρεύουν ψευδεῖς θεούς. Ἔβλεπαν παράξενα ζῶα ἢ καὶ γνωστά τῶν καὶ

τὰ ἐλάτρευον ὡς θεούς· ἐλάτρευον ἀκόμη ὡς θεοὺς τὰ ποτάμια, τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην, τοὺς ἀστέρας, ποὺ τὰ εἶχε δημιουργήσει ὁ Θεός. Ἔκαμαν δι' αὐτὰ εἶδωλα καὶ τὰ ἐλάτρευον. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ λέγονται εἰδωλολάτραι.

Ἐν τούτοις ὁ Θεὸς δὲν ἄφησεν εἰς τὴν τύχην των τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἔπλασεν, ἀλλὰ ἔστειλεν ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐφάνερωσαν τὸ θέλημά του.

Τέτοιους ἀνθρώπους ἔστειλε καὶ εἰς ἄλλους λαούς, ἀλλὰ ἰδίως εἰς ἓνα λαόν, τὸν Ἰσραηλιτικόν.

Τέλος ἔστειλε καὶ τὸν μονογενῆ Του Υἱόν, Τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

6. Ὁ Ἀβραάμ ἐγκαθίσταται εἰς τὴν Χαναάν.

(Γεν. 11 ἐ.)

Ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς κατάγεται ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος ἔζησε περίπου 2000 χρόνια π. Χ. Ὁ Ἀβραάμ ἦτο εὐσεβὴς ἄνθρωπος καὶ ἔζη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς μίαν πόλιν, ἣ ὁποία ἐλέγετο Χαράν, κατήγετο ὅμως ἀπὸ τὴν πόλιν Οὔρ. Μαζὶ μὲ τὴν σύζυγόν του τὴν Σάρραν, τὸν ἀνεψιὸν του Λῶτ καὶ τοὺς δούλους του, ποὺ ἔβοσκον τὰ ποιμίαιά του, ἐλάτρευαν τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

Ὅταν εὐρίσκετο εἰς τὴν Χαράν, ὁ Θεὸς παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε:

— Νὰ φύγῃς ἀπὸ αὐτὸν τὸν τόπον καὶ νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ, ὅπου θὰ σοῦ δεῖξω· θὰ κάμω ἀπὸ σὲ ἓνα μεγάλο ἔθνος καὶ θὰ σὲ εὐλογῆσω· θὰ κάμω τὸ ὄνομά σου μεγάλο· θὰ εὐλογῆσω ὅσους θὰ σὲ εὐλογοῦν καὶ θὰ καταρῶμαι ὅσους θὰ σὲ καταρῶνται. Ἀπὸ σὲ θὰ εὐλογηθοῦν ὅλαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

Ὁ Ἀβραάμ ἔκαμεν ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ Θεός. Ἀφοῦ ἐπῆρε μαζὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ του, ἔφυγε μὲ τὴν Σάρραν καὶ μὲ τὸν ἀνεψιὸν του Λῶτ, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Χαναάν.

Ὅταν ὁ Ἀβραάμ ἔφθασεν ἐκεῖ, ὁ Θεὸς ἐφανερῶθη πάλιν εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε:

— Αὐτὴν τὴν χώραν θὰ δώσω εἰς τοὺς ἀπογόνους σου.

Ὁ Ἀβραάμ ἔκτισε θυσιαστήριον εἰς τὸν Θεόν καὶ ὕστερα

ἐπροχώρησε πρὸς τὸ βουνὸν ἀνατολικῶς τῆς Βαιθὴλ καὶ ἔστη-
σεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν του.

7. Ὁ Ἀβραὰμ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Λῶτ.

(Γεν. 13)

Ὁ Ἀβραὰμ εἶχε πάρα πολλὰ ποιμνία. Ὁ Λῶτ ἐπίσης εἶχε πρόβατα καὶ βόδια. Τὸ μέρος ὅμως, ποῦ ἔμεναν, δὲν ἔφθανε καὶ διὰ τοὺς δύο· συχνὰ ἐφιλονικοῦσαν οἱ ποιμένες τοῦ Ἀβραὰμ μὲ τοὺς ποιμένους τοῦ Λῶτ. Λέγει λοιπὸν ὁ Ἀβραὰμ εἰς τὸν Λῶτ :

— Ἄς μὴ ὑπάρχη φιλονικία μεταξύ μας οὔτε μεταξύ τῶν ποιμένων μου καὶ τῶν ἰδικῶν σου, διότι εἴμεθα ἀδελφοί. Ἄς χωρίσωμεν τὴν χώραν. Ἐάν σὺ πᾶς ἀριστερά, ἐγὼ θὰ πάγω δεξιὰ· ἐάν σὺ πᾶς δεξιὰ, ἐγὼ θὰ πάγω πρὸς τὸ ἄλλο μέρος.

Ὁ Λῶτ ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδεν ὅλα τὰ περί-
χωρα τοῦ Ἰορδάνου· ἦσαν σάν παράδεισος τοῦ Θεοῦ· ἐδιάλεξε
λοιπὸν αὐτὴν τὴν χώραν καὶ ἐπῆγεν ἀνατολικά, ὅπου ἦσαν τὰ
Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα. Οἱ κάτοικοι ἐκεῖ ἦσαν κακοὶ καὶ ὁ Θεὸς
τοὺς ἐτιμώρησεν. Ἐρριψε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἔκαυσεν.

Ὁ Ἀβραὰμ ἔμεινεν εἰς τὴν Χαναάν καὶ ὁ Θεὸς πάλιν πα-
ρουσιάσθη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Σήκωσε τώρα τὰ μάτια σου καὶ κοίταξε ἀπὸ τὸν τόπον
ποῦ εἶσαι, πρὸς βορρᾶν, πρὸς νότον, πρὸς ἀνατολάς καὶ πρὸς
δυσμάς. Ὅλα ὅσα βλέπεις, θὰ τὰ δώσω εἰς ἐσὲ καὶ εἰς τοὺς
ἀπογόνους σου, τοὺς ὁποίους θὰ κάμω πολλοὺς σάν τὴν ἄμ-
μον τῆς γῆς.

Ὁ Ἀβραὰμ ἐσήκωσε τὴν σκηνὴν του καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν
Χεβρών, ὅπου τὴν ἔστησε πάλιν.

Ἐκεῖ ἔκτισε καὶ θυσιαστήριον εἰς τὸν Θεόν.

8. Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.

(Γεν. 22)

Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ ἓν τέκνον, τὸ ὅποῖον αὐ-
τὸς ὠνόμασεν Ἰσαάκ.

“Όταν ὁ Ἰσαάκ ἐμεγάλωσεν, ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὸν Ἀβραάμ καὶ τοῦ εἶπε :

— Πάρε τὸν ἀγαπητόν σου Ἰσαάκ καὶ πήγαινε εἰς τὸν τόπον Μορία. Ἐκεῖ νὰ θυσιάσῃς αὐτὸν εἰς ἐμέ.

Ὁ Ἀβραάμ μόλις ἐξύπνησε, πρωὶ πρωὶ ἐπήρῃε τὸν ὄνον του καὶ δύο δούλους του καὶ ἐξεκίνησε, διὰ νὰ ὑπάγῃ ὅπου ἤθελεν ὁ Θεός.

Ἐπεριπάτησε δύο ἡμέρας καὶ τὴν τρίτην ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν τόπον, διὰ τὸν ὁποῖον τοῦ εἶχεν εἶπει ὁ Θεός.

Εἶπε λοιπὸν εἰς τοὺς δούλους του :

— Σεῖς νὰ μείνετε ἐδῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὸ παιδίον θὰ ὑπάγωμεν νὰ προσφέρωμεν θυσίαν εἰς τὸν Θεόν· ἔλαβε δὲ τὰ ξύλα διὰ τὴν θυσίαν καὶ τὰ ἔδωσεν εἰς τὸν Ἰσαάκ νὰ τὰ μεταφέρῃ.

Ἀφοῦ ἐπροχώρησαν, ὁ Ἰσαάκ λέγει :

— Πατέρα, ποῦ εἶναι τὸ ἀρνὶ διὰ τὴν θυσίαν :

Ὁ Ἀβραάμ ἀπήνησεν :

— Ὁ Θεός, παιδί μου, θὰ φροντίσῃ δι’ αὐτό.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶχεν εἶπει ὁ Θεός, ὁ Ἀβραάμ ἔκτισεν ἓνα θυσιαστήριον, ἐτοποθέτησε τὰ ξύλα καὶ ἔθεσε τὸν Ἰσαάκ ἐπάνω. Ἄγγελος ὅμως τοῦ Θεοῦ ἐφώναξεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν :

— Ἀβραάμ! Ἀβραάμ! Μὴ κάμῃς κακὸν εἰς τὸ παιδί σου! Τώρα γνωρίζω, ὅτι φοβεῖσαι τὸν Θεόν, ἀφοῦ δὲν ἐλυπήθης οὔτε τὸ παιδί σου ἀκόμη.

Ἐψῶσεν ὁ Ἀβραάμ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶδεν ὀπίσω του ἓνα κριδὸν μέσα εἰς τὰ κλαδιά. Αὐτὸν ἔπιασεν ὁ Ἀβραάμ καὶ ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

9. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

(Γέν. 24)

Ὅταν ὁ Ἀβραάμ ἐγήρασεν, εἶπεν εἰς τὸν ἐπιστάτην του Ἐλιέζερ :

— Πήγαινε εις την πατρίδα μου νά πάρης ἀπό ἐκεῖ γυναίκα διὰ τὸν υἱόν μου Ἰσαάκ.

Ὁ Ἐλιέζερ ἔλαβε δέκα καμήλους καὶ δῶρα καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν.

Ὅταν ἔφθασεν, ἐσταμάτησεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν κοντὰ εἰς

Ὁ Ἐλιέζερ συναντᾷ τὴν Ρεβέκκαν.

τὸ πηγάδι· τὸ βράδυ, τὴν ὥραν πού ἔρχονται αἱ γυναῖκες νά βγάλουν νερό, ἔκαμε τὴν προσευχήν του εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἶπε:

— Κύριε Θεέ τοῦ Κυρίου μου Ἀβραάμ, δεῖξε μου σήμερον, ποῖα κόρη θέλεις νά γίνῃ σύζυγος τοῦ δούλου σου Ἰσαάκ. Αὐτῇ, πού θά μοῦ δώσῃ νερό νά πιῶ καὶ θά μοῦ εἶπῃ, νά ποτίσῃ αὐτὴ τὰς καμήλους μου, αὐτὴ ἄς εἶναι ἐκείνη, πού ἤτοίμασες διὰ σύζυγόν του.

Τὴν ὥραν, ποὺ προσηύχετο ὁ Ἐλιέζερ, μία ὠραία νέα μὲ τὴν στάμναν τῆς εἰς τὸν ὄμιον ἐφάνη νὰ ἔρχεται εἰς τὸ πηγάδι. Τῆς ἐζήτησε νερὸ ὁ Ἐλιέζερ, καὶ αὐτὴ τοῦ ἔδωσε νὰ πῆ, ἐπότισε δὲ καὶ τὰς καμήλους τοῦ.

Τότε ὁ Ἐλιέζερ τὴν ἠρώτησε ποῖα εἶναι· καὶ αὐτὴ εἶπεν, ὅτι λέγεται Ρεβέκκα καὶ εἶναι κόρη τοῦ Βαθουήλ.

“Ὅταν ὁ Ἐλιέζερ ἤκουσεν αὐτό, ἐπροσκύνησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν :

— Εὐλόγημένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ποὺ μὲ ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ἀδελφῶν τοῦ κυρίου μου.

Ἡ Ρεβέκκα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ εἶπεν, ὅτι ἦλθεν ὁ Ἐλιέζερ ἀπὸ τὴν Χαναάν. Τότε ὁ ἀδελφός τῆς Λάβαν ἐπήγεν εἰς τὸ πηγάδι καὶ τὸν ἐκάλεσε νὰ ἔλθῃ νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν.

Ἐποὺ ὁ Ἐλιέζερ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν, ἠρώτησε τὸν Λάβαν καὶ τὸν Βαθουήλ, ἐὰν θέλουν νὰ γίνῃ ἡ Ρεβέκκα σύζυγος τοῦ Ἰσαάκ, αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν, ὅτι θέλημα Θεοῦ εἶναι τοῦτο. Ἐπρόσφερε λοιπὸν ὁ Ἐλιέζερ εἰς ὅλους δῶρα καὶ τὴν ἐπομένην ἀνεχώρησε μὲ τὴν Ρεβέκκαν διὰ τὴν Χαναάν.

Ἐνα βράδῳ ὁ Ἰσαάκ ἐβγήκεν εἰς τὴν πεδιάδα νὰ προσευχηθῆ καὶ εἶδε καμήλους νὰ ἔρχονται. Ἡ Ρεβέκκα, μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν, ἐσκέπασε τὸ πρόσωπόν τῆς μὲ καλύπτραν. Ὅταν ἐπλησίασαν, ὁ Ἐλιέζερ διηγῆθη ὅσα εἶχαν γίνῃ εἰς τὸ ταξίδι.

Ὁ Ἰσαάκ ὠδήγησε τὴν Ρεβέκκαν εἰς τὴν σκηνὴν τῆς μητρὸς τοῦ Σάρρας καὶ τὴν ἔλαβε σύζυγον, τὴν ἠγάπησε δὲ πολὺ.

10. Ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ.

(Γεν. 25, 27)

Ὁ Ἰσαάκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἀπέκτησαν δύο παιδιὰ δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ.

Ὁ Ἡσαῦ, ὁ μεγαλύτερος, ἔγινε καλὸς κυνηγὸς καὶ ἐπήγαινον εἰς τοὺς ἀγρούς· ὁ Ἰακώβ, ὁ μικρότερος, ἔγινε πολὺ καλομαθημένος καὶ ἔμενον εἰς τὴν σκηνὴν μὲ τὴν μητέρα τοῦ.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰακώβ ἐμαγείρευσε φακὴν ἤλθεν ὁ Ἡσαῦ κουρασμένος ἀπὸ τὸν ἀγρὸν καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰακώβ :

—Δός μου νὰ φάγω ἀπὸ τὸ φαγητὸν αὐτό. Τότε ὁ Ἰακώβ εἶπε:

—Πώλησέ μου τὰ πρωτεῖα. Ὁ Ἡσαῦ ἐπώλησεν εἰς τὸν Ἰακώβ τὰ πρωτεῖα.

Ἐπειτα ἡ Ρεβέκκα ἠτοίμασε φαγητόν, τὸ ἔδωσεν εἰς τὸν Ἰακώβ καὶ αὐτὸς τὸ ἔφερεν εἰς τὸν πατέρα του. Ὁ πατέρας του ἔφαγεν, ἠὺχαριστήθη δὲ πολὺ καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰακώβ :

—Ἐλα, παιδί μου, νὰ σὲ εὐλογήσω. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ τὴν δροσιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀφθονίαν σίτου καὶ οἴνου. Λαοὶ νὰ δουλεύουν εἰς ἐσένα καὶ νὰ σὲ προσκυνήσουν. Κατηραμένος νὰ εἶναι ὅποιος σὲ καταρᾶται καὶ εὐλογημένος νὰ εἶναι ὅποιος σὲ εὐλογεῖ.

Ὁ Ἡσαῦ ἔλειπεν. Ὅταν ἐπέστρεψε καὶ ἔμαθεν, ὅτι ὁ πατήρ του ἔδωσε τὴν εὐχὴν εἰς τὸν Ἰακώβ, ἐθύμωσε πολὺ.

11. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Χαράν.

(Γεν. 28 ε.)

Ἡ Ρεβέκκα εἶπεν εἰς τὸν Ἰακώβ :

—Σήκω καὶ πήγαινε εἰς τὸν θεῖον σου Λάβαν, εἰς τὴν Χαράν, καὶ νὰ μείνης ἐκεῖ, ἕως ὅτου περάσῃ ὁ θυμὸς τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Ὁ Ἰακώβ ἔφυγε, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Χαράν. Ἐπροχώρησεν, ἐπροχώρησεν, ἕως ὅτου ἐνύκτωσε. Κατάκοπος ὅπως ἦτο, ἔβαλεν ἓνα λίθον ὡς προσκέφαλον καὶ ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ὅμως εἶδεν ἓνα παράξενον ὄνειρον :

Μία κλίμαξ ἐστηρίζετο εἰς τὴν γῆν καὶ ἔφθανεν ἕως τὸν οὐρανόν. Εἰς αὐτὴν ἄγγελοι λευκοὶ ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν καὶ με φωνὴν μελωδικὴν ἔψαλλαν εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο ὑψηλὰ ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Θεὸς ὠμιλοῦσε καὶ καθαρὰ ἔλεγεν :

—Εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων σου. Τὴν γῆν, ὅπου κοιμᾶσαι, θὰ δώσω κληρονομίαν εἰς σὲ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους σου, τοὺς ὁποῖους θὰ κάμω ὅπως εἶναι ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. Μὴ φοβῆσαι. Ὅπου πηγαίνεις, θὰ εἶμαι μαζί σου.

Ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰακώβ. Ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰακώβ. Εἰς τὰ αὐτιά του ἀκόμη ἀντηχοῦσεν ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ γλυκεῖα μουσικὴ τῶν ἀγγέλων. Εἶδε τὰ γύρω του τρομαγμένους καὶ εἶπε :

— Πόσον εἶναι φοβερὸς αὐτὸς ὁ τόπος ! Ἐδῶ εἶναι Οἶκος Θεοῦ, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ πύλη τοῦ Οὐρανοῦ.

Ὁ Ἰακώβ βλέπει εἰς τὸν ὕπνον του τὴν κλίμακα τοῦ Οὐρανοῦ.

Με μεγάλην συγκίνησιν ἔστησε τὸν λίθον, ποῦ εἶχε τὴν νύκτα ὡς προσκέφαλον, ἔλαβεν ἔλαιον ἀπὸ τὸν σάκον του, ἔχυσεν ἐπάνω εἰς αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἀφιερῶσιν εἰς τὸν Θεόν, ἔκαμε τὴν προσευχὴν του καὶ εἶπε :

— Θεέ μου, ἐάν γυρίσω εἰς τὴν πατρίδα μου, θὰ κτίσω ἐδῶ βωμόν. εἰς Σὲ καὶ θὰ θυσιάσω.

Ἦνθιμασε τὸ μέρος ἐκεῖνο Βαιθηλ, δηλαδὴ Οἶκον Θεοῦ

καὶ ἔπειτα ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Χαράν τῆς Μεσοποταμίας.

“Ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, τὸ ἔμαθεν ὁ θεῖος του Λάβαν· ἔτρεξε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ καὶ τὸν ἐκάλεσε νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐμεινε λοιπὸν ὁ Ἰακώβ κοντὰ εἰς τὸν Λάβαν καὶ ἔγινε ποιμὴν εἰς τὰ ποίμνιά του, ἐπῆρε δὲ σύζυγόν του τὴν Λείαν καὶ ὕστερα τὴν Ραχήλ, τὴν ὁποίαν ἠγάπησε πολὺ.

Ὁ Ἰακώβ ἔμεινεν εἰς τὴν Χαράν εἴκοσιν ἔτη. Μὲ τὴν εὐλογίαν δὲ τοῦ Θεοῦ ἀπέκτησε δώδεκα παιδιὰ καὶ μεγάλην περιουσίαν.

12. Ὁ Ἰακώβ ἐπιστρέφει εἰς τὴν Πατρίδα του.

(Γεν. 31 ἐ.)

“Ὅταν ὁ Ἰακώβ ἦτο εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε :

— Γύρισε εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων σου καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς σου. Ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σου.

Ὁ Ἰακώβ ἐπῆρε τότε τὴν οἰκογένειάν του, τὰ ποίμνιά του καὶ τοὺς δούλους του καὶ ἔφυγε, διὰ νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν Χαναάν.

Προτοῦ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὅμως, ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἡσαῦ, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶπαν :

— Ὁ ἀδελφός σου Ἰακώβ μᾶς ἔστειλε νὰ σοῦ εἴπωμεν, ὅτι ἔζησεν ἕως σήμερα μὲ τὸν θεῖον του Λάβαν καὶ ἀπέκτησε βόδια καὶ ὄνους καὶ πρόβατα καὶ δούλους. Σὲ εἰδοποιεῖ λοιπὸν, ὅτι ἔρχεται ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν.

Οἱ ἄνθρωποι ἐγύρισαν καὶ εἶπαν εἰς τὸν Ἰακώβ :

— Ἐπήγαμεν καὶ εἶπαμεν εἰς τὸν ἀδελφόν σου αὐτὸ πού μᾶς διέταξες καὶ νὰ, ἔρχεται νὰ σὲ συναντήσῃ μὲ τετρακοσίους ἄνδρας.

Ὁ Ἰακώβ, ὅταν τὸ ἤκουσεν αὐτό, ἔστειλε πλούσια δῶρα εἰς τὸν ἀδελφόν του, προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἶπε :

— Θεὲ τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ καὶ τοῦ πατρός μου Ἰσαάκ, Σὺ, πού πάντοτε μὲ βοηθεῖς, βοήθησέ με καὶ τώρα, πού γυρίζω εἰς τὴν πατρίδα μου.

Ὁ Θεὸς ἐφανερώθη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά σου ;

Αὐτὸς ἀπήντησεν, Ἰακώβ.

Τότε ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε :

— Ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ λέγεσαι Ἰσραήλ, δη-
λαδὴ δυνατός.

Ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ συμφιλιώνονται.

Δι' αὐτὸ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ λέγονται Ἰσραηλῖται.
Ὑστερα ὁ Ἰακώβ ἐπροχώρησε καὶ εἶδεν, ὅτι ὁ ἀδελφός
τοῦ ἤρχετο νὰ τὸν προὔπαντήσῃ, ὅπως τοῦ εἶχαν εἶπει οἱ ἄν-
δρες του.

Ὁ Ἰακώβ ἐπροσκύνησεν αὐτὸν ἀπὸ μακρὰν καὶ ὁ Ἡσαῦ
ἔτρεξε νὰ τὸν συναντήσῃ. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔπεσαν εἰς τὴν ἀγ-

κάλην ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου καὶ ἔκλαιον ἀπὸ συγκίνησιν καὶ χαράν.

Ὁ Ἡσαῦ εἶδε καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἰακώβ· ἐχάρη δι' αὐτὸ πολὺ καὶ ἐφίλησε τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ.

Ἐπειτα ὁ Ἰακώβ ἐπῆγεν εἰς τὴν Βαιθήλ, ὅπου εἶχε φανερωθῆ ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν, τότε πού ἐπῆγαιεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, ὅπως εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν Θεόν.

13. Ἡ πώλησις τοῦ Ἰωσήφ.

(Γεν. 37 ε.)

Ἐνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ ἦτο καὶ ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ εἶχε γεννηθῆ, ὅταν ὁ Ἰακώβ ἦτο πλέον γέρων δι' αὐτὸ ὁ Ἰακώβ τὸν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τοῦ εἶχε κάμει ἕνα ὠραῖον φόρεμα.

Οἱ ἄλλοι τοῦ ὅμως ἀδελφοὶ τὸν ἐζήλευαν.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰωσήφ εἶδεν ἕνα ὄνειρον καὶ τὸ διηγήθη εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

— Εἴμεθα εἰς μίαν πεδιάδα, εἶπε, καὶ ἐδέναμεν στάχυα· τὸ ἰδικόν μου δεμάτι ἐσηκώθη καὶ ἐστάθη ὄρθιον, τὰ ἰδικά σας ὅμως ἐπροσκύνησαν τὸ ἰδικόν μου.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν εἶδεν ἕνα ἄλλο, διηγήθη δὲ καὶ αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα του καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς του. Εἶδεν, ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ ἔνδεκα ἄστρα τὸν ἐπροσκυνοῦσαν. Τότε ὁ πατέρας του τοῦ ἀπήντησε:

— Μίαν ἡμέραν ὅλοι θὰ σέ προσκυνήσουν.

Οἱ ἀδελφοὶ του ὕστερα ἀπὸ τὰ ὄνειρα αὐτὰ τὸν ἐζήλευαν ἀκόμη περισσότερον. Κάποτε, πού ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐσοχὴν νὰ τοὺς ἴδῃ, ἂν εἶναι καλὰ, εἶπαν:

— Νὰ αὐτός, πού βλέπει τὰ ὄνειρα. Ἐλάτε νὰ τὸν φονεύσωμεν.

Ὁ Ρουβὴν ὅμως, πού ἦτο ὁ μεγαλύτερος, δὲν τοὺς ἄφησε.

— Μή, ἀδελφοί μου, τοὺς εἶπεν· αὐτὸ εἶναι κακόν· δὲν πρέπει νὰ γίνῃ· ἄς τὸν ρίψωμεν τούλάχιστον εἰς ἕνα λάκκον.

Τοὺς εἶπε δὲ αὐτά, διότι εἶχε σκοπὸν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἰωσήφ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν λάκκον.

Μὲ τὴν γνώμην αὐτὴν ἐσυμφώνησαν καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί. Ὁ Ἰωσήφ ἐπλησίασεν. Οἱ ἀδελφοί του ὤρμησαν ἐπάνω του, τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον.

Ἔπειτα ἐκάθησαν νὰ φάγουν. Εἶδαν τότε νὰ ἔρχονται ἀπὸ μακρὰν ἔμποροι μὲ καμήλους· οἱ ἔμποροι αὐτοὶ ἐπήγαιναν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Εἶπε λοιπὸν ἓνας ἄλλος ἀδελφός, ὁ Ἰούδας:

— Τί θὰ κερδίσωμεν, ἐὰν φονεύσωμεν τὸν ἀδελφὸν μας; ἄς τὸν πωλήσωμεν καλύτερα εἰς τοὺς ἐμπόρους; τοῦλάχιστον ἔτσι, εἶπε, θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ζῆ.

Οἱ ἀδελφοί του τὸν ἄκουσαν καὶ ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ διὰ εἴκοσιν ἀργύρια. Ἔπειτα, διὰ νὰ δικαιολογηθοῦν εἰς τὸν πατέρα των, τὸν ἐγέλασαν. Ἔσχισαν δηλαδὴ ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ Ἰωσήφ, τὸ ἔβαψαν μὲ αἷμα ἐριφίου, τὸ ἔφεραν εἰς τὸν πατέρα των καὶ εἶπαν, ὅτι τὸ ἡῦραν εἰς τὴν ἔρημον.

Ὁ Ἰακώβ ὅταν τὸ εἶδεν, ἐφώναξεν:

— ὦ! αὐτὸ εἶναι τοῦ Ἰωσήφ! Κάποιο ἄγριον θηρίον τὸν ἔφαγεν!

Ἀπὸ τὴν μεγάλην του λύπην ἔσχισε τὰ ἐνδύματά του, ἐφόρεσε πένθιμα καὶ ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ του παιδιοῦ.

Ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἦτο μαζί μὲ τὸν Ἰωσήφ.

Ὅταν οἱ ἔμποροι ἔφθασαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὸν ἐπώλησαν εἰς τὸν Πετεφρῆν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀξιωματικὸς εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Φαραώ, δηλ. τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου.

14. Ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν.

(Γεν. 39 ε.)

Ὁ Πετεφρῆς ἔβαλεν ἄδικα τὸν Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν. Εἰς τὴν ἰδίαν φυλακὴν ἔβαλαν καὶ τὸν ἀρχαιονοχόον, δηλ. τὸν ἀρχικεραστὴν καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν, δηλ. τὸν ἀρχιψωμάν τοῦ Φαραώ, ἐπειδὴ παρέβησαν τὰς διαταγὰς του.

“Ένα πρωί ὁ Ἰωσήφ τοὺς εἶδε στενοχωρημένους καὶ τοὺς ἐρώτησε τί ἔχουν. Αὐτοὶ εἶπαν, ὅτι καθέννας τοὺς εἶδεν ἀπὸ ἓνα ὄνειρον.

Ὁ ἀρχινοχὸς εἶπεν :

— Εἶδα, ὅτι τρία κλήματα ἔβγαλαν φύλλα καὶ ἄνθη καὶ σταφύλια, πού ἐγιναν ὠριμα· εἰς τὸ χέρι μου ἐκρατοῦσα τὸ ποτήρι τοῦ βασιλέως· ἔστιψα τὰ σταφύλια εἰς τὸ ποτήρι καὶ τὸ ἔδωσα εἰς αὐτόν.

Ὁ Ἰωσήφ εἶπεν :

— Εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ βγῆς ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ θὰ ἀνέβης καὶ πάλιν εἰς τὸ ἀξίωμα, πού εἶχες. Μόνον νὰ μὲ ἐνθυμηθῆς καὶ νὰ ὀμιλήσῃς δι’ ἐμέ εἰς τὸν βασιλέα.

“Υστερα ὁ ἀρχισιτοποιὸς εἶπε καὶ αὐτὸς τὸ ἰδικόν του ὄνειρόν :

— Ἐγώ, εἶπεν, εἶδα, ὅτι εἶχα τρία καλάθια εἰς τὸ κεφάλι μου καὶ μέσα εἰς αὐτὰ εἶχα διάφορα γλυκίσματα διὰ τὸν βασιλέα. Τὰ πουλιὰ ἤρχοντο καὶ ἔτρωγαν ἀπὸ αὐτά.

Τότε ὁ Ἰωσήφ μὲ λύπην εἶπεν :

— Εἰς τρεῖς ἡμέρας ὁ Φαραὼ θὰ διατάξῃ νὰ σὲ κρεμάσουν καὶ τὰ πουλιὰ θὰ φάγουν τὰς σάρκας σου.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ Φαραὼ ἐώρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ ἔδωκε χάριν εἰς τὸν ἀρχινοχόν. Τὸν ἀρχισιτοποιὸν ὅμως διέταξε νὰ τὸν κρεμάσουν.

Ὁ ἀρχινοχὸς, ἀφοῦ ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐλησμόνησε τὸν Ἰωσήφ.

“Υστερα ἀπὸ δύο χρόνια ὁ Φαραὼ εἶδεν ἓνα ὄνειρον, πού κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Τότε ὁ ἀρχινοχὸς ἐνεθυμήθη τὸν Ἰωσήφ. Ἐπῆγε λοιπὸν εἰς τὸν Φαραὼ καὶ τοῦ εἶπε :

— Σήμερα, βασιλεῦ, ἐνθυμοῦμαι τὸ σφάλμα μου. Εἰς τὴν φυλακὴν εἶναι κλεισμένος ἓνας Ἑβραῖος, ὁ Ἰωσήφ, πού εἶναι ἀθῶος. Αὐτὸς ἤμπορεῖ, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, νὰ ἐξηγῇ τὰ ὄνειρα. Ἐξήγησε τὰ ὄνειρα, πού εἴχομεν ἴδει ἐγώ καὶ ὁ ἀρχισιτοποιός.

Ὁ Φαραὼ, ὅταν ἤκουσεν αὐτό, ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ εἰς τὰ ἀνάκτορα.

15. Ὁ Ἰωσήφ Ἄρχων τῆς Αἰγύπτου.

(Γεν. 41)

Ὁ Ἰωσήφ ἤλλαξεν ἐνδύματα καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν Φαραῶ. Ὁ Φαραῶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰωσήφ:

— Εἶδα ἓνα ὄνειρον. Ἐκαθήμην εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Νείλου. Μέσα ἀπὸ τὸν ποταμὸν ἐβγῆκαν ἑπτὰ ἀγελάδες ὠραιαὶ καὶ παχεῖαι καὶ ἔπειτα ἑπτὰ ἄσχημοι καὶ ἀδύνατοι, αἱ ὁποῖαι ἔφαγαν τὰς πρῶτας. Ὑστερα εἶδα, ὅτι ἀνέβηκαν ἑπτὰ στάχυα καρπισμένα καὶ ἔπειτα ἑπτὰ στάχυα ἄκαρπα, πού ἔφαγαν τὰ καρπισμένα.

Ὁ Ἰωσήφ ἤκουσε τὸ ὄνειρον καὶ εἶπε:

— Βασιλιά μου, ἡ χώρα σου ἑπτὰ χρόνια θὰ ἔχη εὐφορίαν καὶ ἑπτὰ χρόνια δυστυχίαν. Καλὸν εἶναι εἰς τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας νὰ διορίσῃς ἓνα ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος νὰ μαζεύσῃ μὲ ἐπιστάτας τὸν σῖτον, πού θὰ περισσεύῃ, διὰ νὰ τὸν ἔχῃς διὰ τὸν λαόν σου εἰς τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας.

Ἦρσεν εἰς τὸν Φαραῶ αὐτὸ πού εἶπεν ὁ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπεν:

— Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐφάνέρωσεν εἰς ἐσὲ αὐτὸ πού θὰ γίνῃ, σὺ θὰ εἶσαι ὁ πρῶτος ἄρχων τῆς Αἰγύπτου ὕστερα ἀπὸ ἐμέ.

Ἐβγαλε τότε τὸ δακτυλίδι του ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τοῦ Ἰωσήφ τὸ χέρι, τοῦ ἐπέρασεν εἰς τὸν λαιμὸν χρυσοῦ περιδέριον, τὸν ἀνέβασεν εἰς τὴν δευτέραν βασιλικὴν ἄμαξαν καὶ ὁ κήρυξ ἐφώναζεν ἀπὸ ὅπου ἐπερνοῦσεν ὁ Ἰωσήφ:

— Γονατίσατε! Ὁ δεύτερος ἄρχων τῆς Αἰγύπτου περνᾷ!

Ἔτσι ὁ Ἰωσήφ ἔγινεν ὁ δεύτερος ἄρχων τῆς Αἰγύπτου.

Τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας ἤρχισαν. Ὁ Ἰωσήφ ἔκαμνε περιοδείας εἰς τὴν Χώραν, ἐμάζευε τὸν σῖτον, πού ἐπερίσσευε καὶ τὸν ἔβαζεν εἰς ἀποθήκας. Ὁ σῖτος, πού ἐμάζευσεν ἦτο τόσος πολὺς, ὥστε δὲν ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν μετρήσῃ. Ἦτο ἀμέτρητος.

Κατόπιν ἤρχισαν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας. Αἱ ἀποθήκαι τοῦ Φαραῶ ἤνοιξαν καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐπωλοῦσε σῖτον εἰς ὄλους.

Ἔμαθαν καὶ εἰς τὰ γειτονικά μέρη, ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπωλοῦσαν σῖτον καὶ ἤρχοντο ἐκεῖ νὰ ἀγοράσουν.

16. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

(Γεν. 42 ἐ.)

Ὁ Ἰακώβ ἔμαθεν, ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον πωλοῦν σῖτον καὶ εἶπεν εἰς τὰ παιδιά του νὰ ἐτοιμάσουν ζῶα, σάκους, χρήματα καὶ νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ ἀγοράσουν σῖτον.

Ὁ Ἰακώβ ἐκράτησε κοντά του τὸν μικρότερον, τὸν Βενιαμίν.

Οἱ δέκα ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἠτοιμάσθησαν, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Χαναάν, διέσχισαν τὴν ἔρημον καὶ ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπῆγαν ἐκεῖ, ὅπου ἐπωλεῖτο ὁ σῖτος.

Ὁ Ἰωσήφ, ὅταν τοὺς εἶδεν, εἶπε σκληρά:

— Ποῖοι εἰσθε σεῖς; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθε;

Ἐπλησίασαν τότε αὐτοὶ καὶ σύμφωνα μὲ τὴν συνήθειαν τῶν Αἰγυπτίων ἐπροσκύνησαν τὸν ἄρχοντα ἕως τὸ ἔδαφος. Δὲν ἐκατάλαβαν, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ ἀδελφός των, τὸν ὁποῖον πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν εἶχαν πωλήσει ὡς δοῦλον καὶ εἶπαν:

— Ἐρχόμεθα ἀπὸ τὴν γῆν Χαναάν, διὰ νὰ ἀγοράσωμεν τροφάς.

Ὁ Ἰωσήφ συνεκινήθη. Ἐνεθυμήθη τὸν πατέρα του, τὴν μητέρα του, τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, τὰ ὄνειρα, πού εἶχεν ἴδει, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ τὸν προσκυνήσουν οἱ ἀδελφοὶ του καὶ ἔβλεπε τώρα, ὅτι τὰ ὄνειρα ἔβγαιναν ἀληθινά.

Κατόπιν ἦλθεν εἰς τὴν μνήμην του ἡ ἡμέρα ἐκείνη, πού ἤθελαν νὰ τὸν φονεύσουν αὐτοί, πού εὐρίσκοντο αὐτὴν τὴν στιγμήν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἐλυπήθη δι' αὐτούς, πού ἦσαν τόσον κακοί. Ἐσκέφθη: ἄραγε νὰ εἶναι ἀκόμη κακοὶ ὅπως ἦσαν τότε; Πῶς νὰ τοὺς δοκιμάσῃ; Ἐσκέφθη ἓνα ἕξιπνον τρόπον.

Τοὺς εἶπε λοιπόν:

— Εἰσθε κατάσκοποι; ἦλθατε ἐδῶ, διὰ νὰ κατασκοπεύσετε τὴν χώραν; ἔχετε πατέρα; ζῆ; ἔχετε ἀδελφούς;

Τότε αὐτοὶ ἀπήντησαν:

— Εἴμεθα δώδεκα ἀδελφοί, ὁ μικρότερος ἔμεινε μετὰ τὸν πατέρα μας καὶ ἕνας ἄλλος δὲν ὑπάρχει πλέον.

‘Ο Ἰωσήφ εἶπε :

— Διὰ τὴν βεβαιωθῶ, ὅτι λέγετε τὴν ἀλήθειαν, θὰ ὑπάγη ἕνας ἀπὸ σᾶς εἰς τὴν πατρίδα σας νὰ φέρῃ καὶ τὸν ἄλλον ἀδελφὸν σας· σεῖς δὲ θὰ μείνετε ἐδῶ δεμένοι, ἕως νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτός.

Τότε οἱ ἀδελφοί, ποὺ δὲν ἐφαντάζοντο, ὅτι θὰ τοὺς ἐκαταλάβαιεν ὁ ἄρχων, εἶπαν μεταξύ των Ἑβραϊκά :

— Ἀλήθεια εἴμεθα ἔνοχοι διὰ τὸν ἀδελφὸν μας, ποὺ ἐπωλήσαμεν καὶ δι’ αὐτὸ ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ.

Μάλιστα ὁ Ρουβὴν εἶπε :

— Δὲν σᾶς εἶπα νὰ μὴ ἀμαρτήσετε κατὰ τοῦ παιδίου καὶ δὲν με ἠκούσατε ;

Μεγάλον φόβον εἶχαν τώρα ὅλοι. Ἄλλοτε ὁ Ἰωσήφ ἔτρεμεν ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἀδελφούς του. Τώρα οἱ ἀδελφοί του τρέμουν ἔμπρὸς εἰς τὸν Ἰωσήφ.

‘Ο Ἰωσήφ δὲν ἠμπόρεσε νὰ συγκρατηθῇ περισσότερο. Συνεκινήθη τόσο, ὥστε ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἔκλαυσε, διότι εἶδεν, ὅτι οἱ ἀδελφοί του εἶχαν ἐννοήσει τὸ λάθος των. Ἐπειτα τοὺς ἐπλησίασε πάλιν καὶ τοὺς εἶπε νὰ μείνῃ μόνον ἕνας καὶ οἱ ἄλλοι νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν πατρίδα με σῖτον, ἀλλὰ ὅταν ἐπιστρέψουν, νὰ φέρουν μαζί καὶ τὸν μικρότερον ἀδελφὸν των. Διέταξε λοιπὸν νὰ γεμίσουν τοὺς σάκους των με σῖτον καὶ νὰ βάλουν κρυφὰ τὰ χρήματα καθενὸς εἰς τὸν σάκον του καὶ νὰ τοὺς δώσουν τροφὰς διὰ τὸν δρόμον. Ἐγένετο αὐτὸ καὶ ἔφυγαν οἱ ἄλλοι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Συμεὼν, ποὺ ἔμεινε εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ὅταν τὸ βράδυ ἐσταμάτησαν εἰς τὸν δρόμον νὰ ξεκουρασθοῦν, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς ἤνοιξε τὸν σάκον του καὶ εἶδεν, ὅτι τὰ χρήματα ἦσαν μέσα. Εἶπε τοῦτο εἰς τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ αὐτὸ ἐθαύμασαν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν Χαναάν, διηγήθησαν εἰς τὸν πατέρα των ὅσα συνέβησαν. Ὁ πατήρ των ὅμως ἐλυπήθη πολὺ, ποὺ ἔλειπεν ὁ Συμεὼν.

17. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

(Γεν. 42 ε.)

Ὅταν ὁ σῖτος ἐτελείωσεν, ὁ Ἰακώβ εἶπεν εἰς τὰ παιδιά του :

— Πηγαίνετε πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ ἀγοράσετε σῖτον.

Ὁ Ἰούδας τότε εἶπεν :

— Ὁ ἄρχων τῆς Αἰγύπτου δὲν θὰ μᾶς δώσῃ σῖτον, ἐὰν δὲν πάρωμεν μαζί καὶ τὸν Βενιαμίν.

Ὁ Ἰακώβ, ἐπειδὴ εἶχε χάσει τὸν Ἰωσήφ, δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ τὸν Βενιαμίν. Ὁ Ἰούδας ὅμως τοῦ ὑπεσχέθη, ὅτι τὸν παίρνει ὑπ' εὐθύνην του καὶ τότε ὁ Ἰακώβ ἐδέχθη.

Ἐκαμαν λοιπὸν τὰς ἐτοιμασίας διὰ τὸ ταξίδι. Ὁ πατήρ των τοὺς ἔδωκε δῶρα, διὰ νὰ τὰ προσφέρουν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου καὶ διπλάσια χρήματα. Τοὺς εἶπε :

— Τὰ μισὰ νὰ δώσετε, διὰ νὰ ἀγοράσετε σῖτον καὶ τὰ ἄλλα μισὰ νὰ τὰ δώσετε διὰ τὸν πρῶτον σῖτον· διότι ἠμπορεῖ κατὰ λάθος νὰ ἔβαλαν τὰ χρήματα εἰς τοὺς σάκους σας.

Τὰ παιδιά ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπεν ὁ πατέρας των. Κατόπιν ὁ Ἰακώβ τὰ ἠλόγησε καὶ εἶπεν :

— Ἄς δώσῃ ἡ χάρις τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ φέρετε πάλιν τὸν ἄλλον σας ἀδελφὸν καὶ τὸν Βενιαμίν.

Οἱ ἀδελφοὶ καὶ ὁ Βενιαμίν μαζί ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Αἴγυπτον. Ὅταν ἔφθασαν, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Ἰωσήφ.

Αὐτὸς ἐχάρη πάρα πολύ, ὅταν εἶδεν ὅλους τοὺς ἀδελφούς του. Διέταξε νὰ τὺς ὀδηγήσουν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ νὰ ἐτοιμάσουν διὰ τὸ μεσημέρι γεῦμα βασιλικόν. Νὰ φέρουν δὲ καὶ τὸν Συμεὼν ἐκεῖ.

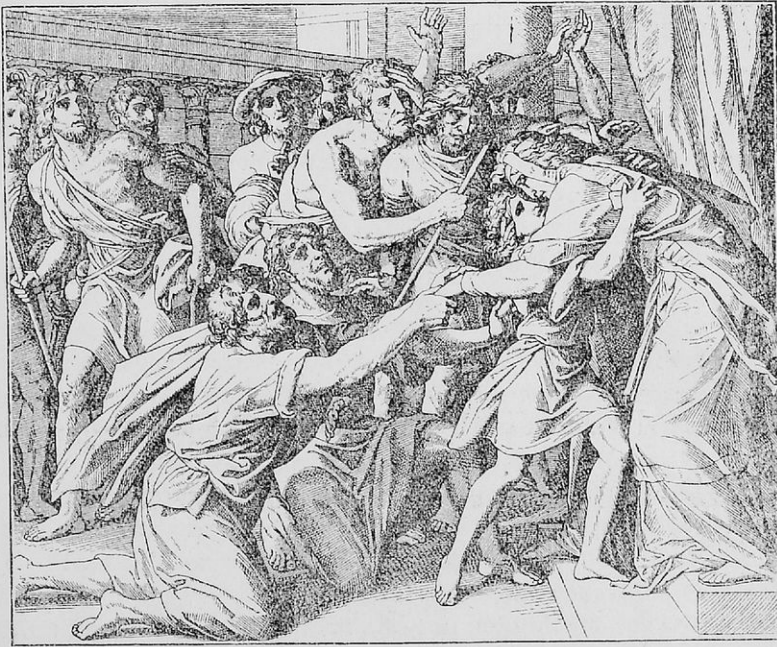
Τὸ μεσημέρι ἦλθεν ὁ Ἰωσήφ. Οἱ ἀδελφοὶ τότε προσέφεραν τὰ δῶρα, ποῦ ἔστειλεν ὁ πατήρ των.

Ἀφοῦ ἔφαγαν, ὁ Ἰωσήφ διέταξε νὰ φορτώσουν τοὺς ὄνους των σῖτον καὶ εἶπε νὰ θέσουν κρυφὰ τὰ χρήματά των πάλιν εἰς τοὺς σάκους καὶ τὸ ἀργυροῦν ποτήριόν του εἰς τὸν σάκον τοῦ νεωτέρου. Ἐγένετο αὐτὸ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἔφυγαν.

Μόλις απέμακρύνθησαν ὀλίγον, ὁ Ἰωσήφ διέταξε τὸν ἐπιστάτην του νὰ τοὺς προφθάσῃ καὶ νὰ τοὺς εἴπῃ:

— Διὰ τί ἐκλέψατε τὸ ἀργυροῦν ποτήριον τοῦ ἄρχοντος;

Ὁ ἐπιστάτης ἔτρεξε, τοὺς ἐπρόφθασε καὶ τοὺς ἔφερεν ἐνώπιον τοῦ Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

Τότε ὁ Ἰωσήφ εἶπεν, ὅτι θὰ κρατήσῃ τὸν Βενιαμὶν ὡς δοῦλον. Ἄλλὰ ὁ Ἰούδας παρακαλοῦσεν αὐτὸν καὶ ἔλεγεν:

— Ὁ πατήρ μας εἶναι γέρον. Μᾶς εἶπεν: «Ἐάν χαθῇ τὸ παιδί μου, ὅπως καὶ ὁ Ἰωσήφ μου, θὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν λύπην». Πῶς νὰ γυρίσω χωρὶς τὸν ἀδελφόν μου: Ἐγὼ ἐβεβαίωσα τὸν πατέρα μας, ὅτι δὲν θὰ πάθῃ τίποτε ὁ Βενιαμὶν. Ἄς μὴ ἴδω τὸ κακόν, ποῦ περιμένει τὸν πατέρα μου, ἐάν κρατήσῃς τὸν ἀδελφόν μας. Κράτησε ἐμέ ὡς δοῦλον.

Ὁ Ἰωσήφ τότε δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατηθῆ περισσότερο.
— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας, ὁ Ἰωσήφ! Εἶπε. Ζῆ ὁ πατέρας μας;

Καὶ ἔπεσαν εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ Βενιαμίν. Ἐπειτα ἐνηγκαλίσθη καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς του. Ὅλοι ἔκλαιον ἀπὸ χαρὰν καὶ συγκίνησιν.

Τοὺς εἶπε δὲ ἀκόμη:

— Ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ γίνουν ὅλα αὐτά, ὅπως ἔγιναν.

Ἐδωσεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του πλούσια δῶρα νὰ φέρουν εἰς τὸν πατέρα καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἔλθουν ὅλοι εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ ζήσουν μαζί εὐτυχισμένοι, διότι ἡ πείνα θὰ διαρκούσεν ἀκόμη πέντε χρόνια.

18. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

(Γεν. 45 ε.)

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ χαρούμενοι τώρα ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Χαναάν. Ὁ πατὴρ των Ἰακώβ κάθε ἡμέραν τοὺς ἐπερίμενεν. Ὅταν ἔφθασαν, εἶδεν αὐτοὺς καὶ ἐχάρη. Περισσότερον ὅμως ἐχάρη, ὅταν εἶδε τὸν Βενιαμίν καὶ τὸν Συμεών.

Πόσον ὅμως πλούσια ἦσαν τὰ δῶρα, τὰ ὅποια εἶχαν μαζί των! Καὶ πόση ἦτο ἡ ἔκπληξις τοῦ Ἰακώβ, ὅταν τὰ παιδιά του τοῦ εἶπαν, ὅτι ὅλα αὐτά τὰ στέλλει ὁ υἱός του Ἰωσήφ!

Δὲν ἐπίστευεν εἰς αὐτὸ ποῦ ἤκουεν:

— Ὡστε ζῆ ὁ υἱός μου ὁ Ἰωσήφ; ἔλεγεν. Πόσον καλὸς εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὅποιος διετήρησεν αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀνύψωσεν αὐτὸν εἰς τόσον μεγάλην θέσιν!

Ὁ Ἰωσήφ εἶχε δώσει εἰς τοὺς ἀδελφούς του καὶ βασιλικὰς ἀμάξας, διὰ νὰ ἔλθουν ὅλοι εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Ἰακώβ μὲ εὐχαρίστησιν μεγάλην ἐδέχθη καὶ εἶπεν:

— Ἀρκεῖ, ὅτι ζῆ ὁ υἱός μου Ἰωσήφ. Θὰ ὑπάγω εἰς αὐτόν. Θέλω νὰ τὸν ἴδω, πρὶν ἀποθάνω.

Εἶπεν εἰς τὰ τέκνα του νὰ ἐτοιμασθοῦν διὰ τὸ ταξίδι. Ὁ Ἰακώβ μαζί μὲ τὰ παιδιά του, τὰς οἰκογενείας των, τὰ ποιμνιά των καὶ ὄλην τὴν περιουσίαν των, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν

καὶ ἄφησε τὴν Χαναάν, ὅπως ἄλλοτε ὁ Ἀβραάμ καὶ ὅπως ὁ ἴδιος, ὅταν ἐπήγαινε εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὅταν ἦτο νέος.

“Ὅλοι μαζί ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Αἴγυπτον.

“Ὁ Ἰωσήφ ἔμαθεν, ὅτι ἤρχετο ὁ πατήρ του. Ἔλαβε λοιπὸν τὴν ἄμαξάν του καὶ ἔτρεξε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ εἰς τὴν Γεσέν.

“Ὅταν τὸν συνήντησεν, ἔπεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην του καὶ ἔκλαιε πολλὴν ὥραν. Ὑστερα ἐπροχώρησαν καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν Αἴγυπτον εὐχαριστημένοι καὶ εὐτυχημένοι.

Ἐκεῖ ὑπεδέχθη αὐτοὺς ὁ Φαραὼ μὲ πολλὰς τιμὰς καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς μίαν χώραν, διὰ νὰ κατοικοῦν ἐκεῖ, τὴν Ραμεσσή.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Ἰακώβ ἔζησε δεκαεπτὰ χρόνια.

“Ὅταν ἐπλησίαζε τὸ τέλος του, τὸ ἐκάταλαβεν. Ἐκάλεσε τότε τὰ παιδιά του καὶ εἶπεν εἰς αὐτά, ὅταν ἀποθάνῃ νὰ τὸν θάψουν εἰς τὴν Χαναάν, εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων του Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ. Κατόπιν τὰ ἠύλόγησε. Ἐπειτα τοῦ ἔφεραν καὶ τὰ δύο παιδιά τοῦ Ἰωσήφ· τὰ ἠύλόγησε καὶ αὐτὰ καὶ ἐπροφήτευσεν, ὅτι τὸ βασιλικὸν σκήπτρον δὲν θὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, εἰς τὸν ὅποιον θὰ πιστεύσῃ ὅλος ὁ κόσμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ

Ο ΜΩΥΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

19. *Εἰς τοὺς Ἑβραίους γεννᾶται Ἀρχηγός.
Ὁ Μωυσῆς.*

(Ἐξ. 1 ἐ., Ἀριθ. ΚΓ'. 59)

Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔγιναν πάρα πολλοί.

Ὁ Φαραώ, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο, μήπως οἱ Ἑβραῖοι ἐνωθοῦν μὲ ἄλλους Ἀσιατικούς λαοὺς καὶ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον του, διέταξε νὰ βάζουν εἰς τοὺς Ἑβραίους βαρείας ἐργασίας. Ἀλλὰ αὐτοί, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνον δὲν ἐπάθαιναν τίποτε, ἀλλὰ καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο ἀκόμη περισσότερον. Διὰ τοῦτο ὁ Φαραώ διέταξε τὰς μαίας νὰ πνίγουν τὰ ἄρρενα παιδιὰ τῶν Ἑβραίων, μόλις ἐγεννῶντο.

Αἱ μαῖται ὁμως ἐφοβοῦντο τὸν Θεὸν καὶ δὲν ἔκαμναν, ὅπως εἶχε διατάξει ὁ Φαραώ. Τότε ὁ Φαραώ διέταξε νὰ ρίπτωνται τὰ ἄρρενα παιδιά τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν.

Τὴν ἄποχὴν ἐκείνην ἐγεννήθη ὁ Μωυσῆς.

Μόλις ἐγεννήθη, ἡ μητέρα του ἔκρυψε τὸ βρέφος τρεῖς μῆνας ὕστερα τὸ ἔβαλεν εἰς ἓνα καλάθι, τὸ ὁποῖον ἄφησεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Νεῖλου, ὅπου συνήθιζε νὰ λούζεται ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ. Ἐφησε δὲ καὶ τὴν θυγατέρα τῆς Μαριάμ ἐκεῖ, διὰ νὰ παρακολουθήσῃ.

Ὅπως ἐπερίμεναν, ἔτσι καὶ ἔγινεν. Ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ κατέβη εἰς τὸν ποταμὸν καὶ εἶδε τὸ καλάθι. Ἐπλησίασε, τὸ ἤνοιξε καὶ εἶδε τὸ μικρόν, ποῦ ἔκλαιε. Τὸ ἐλυπήθη καὶ ἐσκέφθη, ὅτι κάποια Ἑβραία θὰ τὸ ἄφησεν ἐκεῖ.

Τὸ ἐπῆρε λοιπὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραῶ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸ ὠνόμασε Μωυσην, τὸ ἀνέθρεψε δὲ καὶ ὅταν ἐμεγάλωσε, τοῦ ἔβαλε σοφοῦς διδασκάλους, πού τὸ ἐδίδαξαν ὅλην τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων.

Ὁ Μωυσῆς, ἂν καὶ ἐμεγάλωσεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραῶ καὶ ἐμορφώθη ἀπὸ διδασκάλους Αἰγυπτίους, ἀγαποῦσεν

Ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ εὕρισκει τὸν Μωυσέα.

ὅμως τοὺς Ἑβραίους. Ἐφυγε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἦλθεν εἰς τὴν χώραν Μαδιάμ. Ἐκεῖ ἐνυμφεύθη.

Ἦλθε καιρὸς νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Ἑβραίους τὸν ἀρχηγόν, πού θὰ τοὺς ἠλευθέρωνεν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ θὰ τοὺς ὠδηγοῦσεν εἰς τὴν Χαναάν, διὰ νὰ ζήσουν ἐκεῖ ἐλεύθεροι καὶ νὰ προοδεύσουν.

Δι' αὐτὸ μίαν ἡμέραν, πού ὁ Μωυσῆς ἔβασκε τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του, εἶδε κάτι παράξενον: Φλόγες νὰ βγαίνουν ἀπὸ μίαν βάτον καὶ ἡ βάτος νὰ μὴ καίεται. Περιέργος, ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ· ἤκουσεν ὅμως τότε φωνὴν νὰ βγαίνη ἀπὸ τὴν βάτον:

— Βγάλε τὰ ὑποδήματά σου. Ὁ τόπος ὅπου πατεῖς, εἶναι ἱερός! Εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ. Εἶδα τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ μου εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ κατέβην νὰ τὸν ἐλευθερώσω καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσω εἰς τὴν Χαναάν. Σὺ μὲ τὸν ἀδελφόν σου Ἀαρών, νὰ πᾶς εἰς τὸν Φαραῶ νὰ ζητήσης νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν λαόν μου καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσης εἰς τὴν Χαναάν.

20. Αἱ πληγαὶ τοῦ Φαραῶ.

(Ἐξ. 4, ε.)

Ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἀαρών ἐπῆγαν εἰς τὸν Φαραῶ καὶ τοῦ εἶπαν:

— Ὁ Θεὸς διατάσσει ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ὁ Φαραῶ δὲν ὑπήκουσε καὶ διέταξε νὰ τιμωροῦν ἀκόμη περισσότερο τοὺς Ἑβραίους καὶ νὰ ἐπιβάλλουν εἰς αὐτοὺς ἀκόμη βαρυτέρας ἐργασίας.

Ὁ Θεὸς ὅμως εἶπεν εἰς τὸν Μωυσέα:

— Τὸ πρῶτὸ ὁ Φαραῶ θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ποταμόν· πήγαινε καὶ σὺ νὰ τὸν συναντήσης εἰς τὴν ὄχθην. Εἰς τὰ χέρια σου θὰ κρατῆς τὴν ράβδον σου καὶ νὰ εἶπῃς εἰς τὸν Φαραῶ:

— Ὁ Κύριος μὲ ἔστειλε, διὰ νὰ σοῦ εἰπῶ ν' ἀφήσης ἐλεύθερους τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Σὺ δὲν τὸν ἤκουσες. Διὰ νὰ καταλάβῃς λοιπόν, ὅτι ὁ Θεὸς διατάσσει, συμφοραὶ μεγάλαι σὲ περιμένουν. Ὁ ἀδελφός μου ὁ Ἀαρών θὰ κτυπήσῃ μὲ τὴν ράβδον του τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ Νείλου. Τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ θὰ γίνουν αἷμα. Τὰ ψάρια, πού εἶναι μέσα, θὰ ἀποθάνουν. Οἱ Αἰγύπτιοι θὰ ἀηδιάσουν καὶ δὲν θὰ πίνουν πλέον νερὸ ἀπὸ τὸν ποταμόν.

Ἐπῆγεν ὁ Μωυσῆς μὲ τὸν Ἀαρῶν εἰς τὸν Φαραῶ καὶ τοῦ τὰ εἶπεν αὐτά, ἀλλὰ ὁ Φαραῶ δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ.

Τότε ὁ Ἀαρῶν ἐκτύπησε μὲ τὴν ράβδον τοῦ τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ καὶ αὐτὰ ἔγιναν αἷμα. Τὰ ψάρια ἀπέθαναν. Οἱ Αἰγύπτιοι ἀηδίασαν καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ πιοῦν νερὸ ἀπὸ τὸν ποταμὸν.

Τόσον σκληρόκαρδος ἦτο ὁ Φαραῶ, ὥστε καὶ πάλιν δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἑβραίους ἐλευθέρους νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Δι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐτιμώρησεν αὐτόν. Βάτραχοι ἀνέβησαν ἀπὸ τὸν ποταμὸν εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον. Ἐμπαίναν εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Φαραῶ καὶ εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἐκοιμᾶτο καὶ εἰς τὸ κρεβάτι του καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας οἰκίας τῶν Αἰγυπτίων καὶ παντοῦ.

Ἐπειτα ἔπεσαν σύννεφα ἀκρίδες, τόσον πολλαί, ὥστε ἐσκέπασαν ὅλην τὴν γῆν καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος. Ἐφαγαν τὰ χόρτα τῆς γῆς καὶ τοὺς καρποὺς καὶ δὲν ἔμεινε τίποτε οὔτε εἰς τὰ δένδρα οὔτε εἰς τὰ χόρτα εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον.

Ἔστειλε καὶ ἄλλας τιμωρίας ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, διὰ νὰ καταλάβῃ ὁ Φαραῶ, ὅτι πρέπει ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἑβραίους ἐλευθέρους νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ἀλλὰ οὔτε καὶ μὲ αὐτὰ ὁ σκληρόκαρδος Φαραῶ ἐκατάλαβεν, ὅτι δὲν ἤμποροῦσε νὰ κάμῃ ἀντίθετα πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὸν Φαραῶ καὶ τὸν λαόν του μὲ τὴν μεγαλυτέραν καὶ φοβερωτέραν πληγὴν.

Ὅλα τὰ πρωτογέννητα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ τὸ πρῶτον παιδί τοῦ βασιλέως μέχρι τοῦ πρώτου παιδιοῦ τοῦ τελευταίου Αἰγυπτίου καὶ τὰ πρωτογέννητα ζῶα τῶν Αἰγυπτίων θὰ ἀπέθνησκαν ὅλα εἰς μίαν νύκτα. Οἱ Ἑβραῖοι καὶ τὰ ζῶα τῶν δὲν θὰ ἐπάθαιναν τίποτε.

Ἀλλὰ δι' αὐτὸ ἔπρεπε, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, κάθε Ἑβραῖος νὰ πάρῃ ἓνα ἀρνί. Τὸ ἀρνί αὐτὸ θὰ τὸ ἔσφαζε καὶ μὲ τὸ αἷμα του θὰ ἔβαφε τὸ ἐπάνω μέρος καὶ τὰ πλάγια τῆς θύ-

ρας τῆς οἰκίας του. "Ἐπειτα θὰ τὸ ἔτρωγε ψητὸν καθέννας μὲ τὴν οἰκογένειάν του τὴν νύκτα μὲ πικρὰ χόρτα καὶ μὲ ἄζυμα, δηλαδὴ μὲ ψωμί χωρὶς προζύμι.

Αὐτὴν τὴν ἑορτὴν θὰ τὴν ἐώρταζαν πάντοτε οἱ Ἑβραῖοι καὶ θὰ τὴν ἔλεγαν Πάσχα, διὰ νὰ ἐνθυμοῦνται, ὅτι τοὺς ἔσωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

"Ὅπως εἶπεν ὁ Θεός, ἔτσι καὶ ἔγινε. Τὰ μεσάνυκτα ὅλα τὰ πρωτογέννητα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν ζώων των ἀπέθαναν.

Τὴν ἰδίαν νύκτα κατατρομαγμένος ἐσηκώθη ὁ Φαραῶ, ἐκάλεσε τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς εἶπεν, ὅτι ἀφήνει ἐλευθέρους τοὺς Ἑβραῖους νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

*21. Οἱ Ἑβραῖοι φεύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ διαβαίνουν
τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.*

(Ἐξ. 12 ε.)

Οἱ Ἑβραῖοι, ἑξακόσιοι χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς δηλ. ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ, ἔφευγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Μαζὶ των εἶχαν τὰ ποιμνιά των καὶ ὅ,τι ἤμποροῦσαν ἀπὸ τὰ πράγματά των.

"Ἐτσι ἐπροχώρησαν, ἕως ὅτου ἔφθασαν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

Ὁ Φαραῶ ὅμως μετενόησε, διότι ἀφῆσε τοὺς Ἑβραῖους νὰ φύγουν. Ἐσκέπετο, ὅτι ἔχασε τὰς ἐργατικὰς χεῖρας των καὶ ὅτι τώρα δὲν θὰ τοὺς ἔχη νὰ τοῦ δουλεύουν δωρεάν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἐμάζευσε λοιπὸν τὸν στρατὸν του καὶ ἔτρεξε νὰ προφθάσῃ τοὺς Ἑβραῖους.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν φθάσει εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν· εἶχαν στρατοπεδεύσει εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἀνεπαύοντο. Ἐξάφνα ἤκουσαν ὑπόγειον κρότον καὶ ἀνησύχησαν. Ἐβαλαν τὸ αὐτὶ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκατάλαβαν, ὅτι ἄρματα πολεμικὰ ἔτρεχαν. Ἦσαν οἱ Αἰγύπτιοι!

Νὰ φύγουν; ἐμπρὸς εἶναι ἡ θάλασσα· ὀπίσω εἶναι οἱ

έχθροί. Τώρα νομίζουν, ότι ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος, φοβούνται και λένουν:

— Ἦτο προτιμότερον πού ἡμεθα δοῦλοι· καλύτερον νά ἐπεθαίναμεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρά νά ἀποθάνωμεν εἰς τὴν ἔρημον.

Μόνον ἓνας μένει ἀτάραχος. Μόνον αὐτὸς δὲν ἀνησυχεῖ, ὁ Μωυσῆς, διότι γνωρίζει τί κάμνει.

Οἱ Ἑβραῖοι ἔρχονται γύρω του. Θαυμάζουν πού βλέπουν, ὅτι δὲν φοβεῖται· λένουν:

— Διατί μᾶς ἔφερες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, νά ἀποθάνωμεν ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον;

Ὁ Μωυσῆς ὁμιλεῖ. Τὸ πρόσωπόν του φωτίζεται ἀπὸ οὐρανίαν λάμψιν. Τὰ διαπεραστικά μᾶτια του ἠλεκτρίζουν τοὺς Ἑβραίους καὶ ἡ φωνή του ἀκούεται καθαρὰ.

— Μὴ φοβῆσθε! Λέγει. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας!

Οἱ Ἑβραῖοι στρέφουν πρὸς τὸ μέρος, πού ἦρχοντο οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἐφαίνοντο· νεφέλη εἶχε σταθῆ μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν Ἑβραίων.

Τότε ὁ Μωυσῆς ὑψώνει τὴν χεῖρα· ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι τὸ εἶδαν αὐτό. Ἔπειτα καταβιβάζει τὴν ράβδον, πού ἐκρατοῦσε καὶ κτυπᾷ εἰς τὴν θάλασσαν.

Αὐτὸ πού συνέβει τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἦτο τρομερόν!

Ἄνεμος δυνατὸς ἐσηκώθη καὶ ἐξηκολούθησεν ὅλην τὴν νύκτα. Ὁ ἄνεμος ἐχώρισε τὴν θάλασσαν εἰς δύο καὶ εἰς τὸ μέσον ἐφάνη ἡ ξηρά. Οἱ Ἑβραῖοι εἰσῆλθαν εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, ὅπου ἦτο ἡ ξηρὰ καὶ ἐπροχώρησαν.

Ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν, οἱ Αἰγύπτιοι ἔφθασαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν καὶ εἶδαν τοὺς Ἑβραίους νά περιπατοῦν εἰς τὸν βυθόν. Ὁ Φαραὼ εἶδε τοῦτο καὶ διέταξε νά εἰσέλθουν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, διὰ νά καταδιώξουν τοὺς Ἑβραίους.

Ἄλλὰ εἶχεν ἔλθει ἡ στιγμὴ νά τιμωρήσῃ ὁ Θεὸς τὸν Φαραὼ διὰ τὴν ἀσέβειάν του.

Ὁ Μωυσῆς, μόλις καὶ ὁ τελευταῖος Ἑβραῖος ἐβγήκεν εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν, ὑψωσε τὴν ράβδον του. Τότε ὁ ἄνεμος ἔπαυσε, τὰ ὕδατα δὲν ἤμποροῦσαν νά σταθοῦν ὄρθια καὶ ἔπι-

πταν, διὰ νὰ σκεπάσουν τὸ κενόν, ποὺ εἶχε σχηματισθῆ τὴν νύκτα. Οἱ δυστυχεῖς Αἰγύπτιοι ἐπνίγησαν ὄλοι.

Τὸ πρωὶ οἱ Ἑβραῖοι εἶδαν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ πτώματα τῶν πνιγέντων Αἰγυπτίων καὶ τῶν ἵππων. Ἐφοβήθησαν τὸν Θεὸν καὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν καὶ εἰς τὸν Μωυσέα.

Ἐμαζεύθη τότε ὁ πολυπληθὴς ἐκεῖνος λαός, ἐχώρευε καὶ ἔψαλλε :

« Ἄς ψάλλωμε στὸν Κύριον καὶ ὡς ποῦμε εὐχαριστιῶ,
 ποὺ τ' ἄλογα καὶ τοὺς σκληροὺς ἱππεῖς τοῦ Φαραῶ
 στὸ κύμα μέσα ἔπνιξε καὶ φτάσαν στὸ βυθό.
 Ὁ Κύριος εἶναι δύναμις, Αὐτὸν ἐγὼ ὑμῶ!
 Ὁ Κύριος εἶναι θαυμαστός, Αὐτὸν δοξολογῶ! »

22. Ὁ Θεὸς τρέφει τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν ἔρημον.

(Ἐξ. 16 ε.)

Ἀφοῦ οἱ Ἑβραῖοι ἐπέρασαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ἐπροχώρησαν καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν ἔρημον Σίν.

Εἰς τὴν ἔρημον Σίν οἱ Ἑβραῖοι παρεπονοῦντο καὶ ἔλεγαν :

— Καλύτερα νὰ ἐπεθαίναμεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρά νὰ ἀποθάνωμεν ἐδῶ ἀπὸ πείναν.

Ὁ Μωυσῆς εἶπεν εἰς τὸν λαόν :

— Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς δώσῃ τὸ βράδυ κρέας νὰ φάγετε, καὶ τὸ πρωὶ ψωμί νὰ χορτάσετε.

Τὸ βράδυ ἔπεσαν ὀρτύκια τόσα πολλὰ, ὥστε ἐσκέπασαν ὄλο τὸ μέρος, ποὺ ἦσαν οἱ Ἑβραῖοι· καὶ τὸ πρωὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κάτι, ποὺ ἔμοιαζε σάν δρόσος. Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι τὸ εἶδαν αὐτό, εἶπαν : τί εἶναι αὐτό ; Ὁ Μωυσῆς εἶπεν :

— Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρτος, ποὺ σᾶς δίδει ὁ Θεός, νὰ φάγετε. Νὰ μαζεύετε λοιπὸν καθένας ὅσον χρειάζεται, νὰ τὸ τρώγετε ὄλο καὶ νὰ μὴ ἀφήνετε ὑπόλοιπον διὰ τὸ πρωὶ.

Αὐτὸ οἱ Ἑβραῖοι τὸ ὠνόμασαν μ ἄ ν α καὶ ἦτο σάν μικρὸς σπóρος, ἄσπρος καὶ γλυκός.

Ὁ Μωυσῆς εἶπε :

— Νὰ πάρετε μίαν στάμναν, νὰ τὴν γεμίσετε μὲ μάνα καὶ

νά τὴν φυλάξετε, σεῖς καὶ αἱ γενεαὶ σας, διὰ νὰ βλέπουν τὸν ἄρτον, μὲ τὸν ὅποιον σας ἔθρεψεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἔρημον.

Ὁ Ἀαρὼν ἔλαβε μίαν στάμναν καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν μὲ μάνα. Οἱ Ἑβραῖοι ἐφύλαττον αὐτήν.

Ἐπειτα οἱ Ἑβραῖοι ἐπροχώρησαν καὶ δὲν εἶχαν νερό. Πάλιν παρεπονοῦντο καὶ ἔλεγον εἰς τὸν Μωυσέα :

Οἱ Ἰσραηλῖται τρέφονται εἰς τὴν ἔρημον.

— Διατί μὰς ἔφερες εἰς τὴν ἔρημον ν' ἀποθάνωμεν ἀπὸ δίψαν ;

Ὁ Θεὸς τότε εἶπεν εἰς τὸν Μωυσέα :

— Πάρε τὴν ράβδον σου, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτύπησες τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν καὶ πήγαινε εἰς τὸν βράχον Χωρὴβ τὸν κτυπήσης. Θὰ βγῆ νερό, διὰ νὰ πιῇ ὁ λαός.

Ὁ Μωυσῆς ἔκαμεν ὅπως εἶπεν ὁ Θεός. Ἐπῆγεν εἰς τὸν βράχον Χωρήβ, ἐκτύπησεν αὐτὸν μετὰ τὴν ράβδον του καὶ ἀμέσως ἔτρεξεν ἄφθονον νερό. Ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔπιον καὶ ἐδροσίσθησαν.

23. Αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ.

(Ἐξ. 19 ἐ., Δευτ. 5)

Ὁ Μωυσῆς ὠδήγησε τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. Ἐκεῖ ἦτο ἓνα ὄρος, τὸ Σινᾶ. Ἀπέναντι εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος οἱ Ἑβραῖοι ἔστησαν τὰς σκηνάς των.

Ὁ Θεός ἐκάλεσεν ἀπὸ τὸ Σινᾶ τὸν Μωυσέα καὶ τοῦ εἶπε: — Νὰ εἰπῆς εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας: Εἶδατε, πῶς ἐγὼ σὰς ἔφερα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἕως ἐδῶ. Ἐὰν ὑπακούετε εἰς τὸ θέλημά μου, θὰ εἴσθε λαὸς ἐκλεκτός καὶ ἔθνος ἁγίον. Ἰδική μου εἶναι ὅλη ἡ γῆ.

Ὁ Μωυσῆς εἶπεν εἰς τοὺς Ἑβραίους τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτοὶ ὑπεσχέθησαν, ὅτι θὰ ὑπακούουν εἰς τὸ θέλημά του καὶ θὰ φυλάττουν τὰς ἐντολάς του.

Κατόπιν ὁ Μωυσῆς, κατ' ἐντολήν τοῦ Θεοῦ, εἶπεν εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ πλύνουν τὰ ἐνδύματά των, νὰ νηστεύσουν καὶ νὰ μὴ πλησιάσῃ κανεὶς εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Τὴν τρίτην ἡμέραν τὸ πρωὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ ἐφάνησαν εἰς τὸ ὄρος. Νέφος πυκνὸν ἐσκέπασεν αὐτό. Φωναὶ σαλπίγγων ἠκούοντο. Τὸ Σινᾶ ἐσειέτο. Ὁ λαὸς κάτω ἔτρεμεν ἀπὸ φόβον.

Τότε ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μετὰ φωνὴν μεγάλην ὠμίλησεν ὁ Θεός. Ὄρισεν τὰ καθήκοντα τῶν Ἑβραίων καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων πρὸς Αὐτὸν (1—4) καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους (5—10).

1) Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος ὁ Θεός σου, ποῦ σὲ ἔβγαλα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

2) Νὰ μὴ κάμῃς εἰδωλα καὶ νὰ μὴ προσκυνῆς ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὰ ὕδατα.

3) Νά μη ὀρκίζεσαι ψέμματα καί νά μη μεταχειρίζεσαι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διὰ μικρὰ πράγματα.

4) Νά ἔχης ὡς ἱερὰν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Νά ἐργάζεσαι ἕξ ἡμέρας. Τὴν ἑβδόμην νά ἀναπαύεσαι καί νά τὴν ἀφιερῶνῃς εἰς τὸν Θεόν.

Ὁ Μωσῆς φέρει εἰς τοὺς Ἑβραίους τὰς δέκα ἐντολάς.

5) Νά τιμᾶς τοὺς γονεῖς σου, διὰ νά ζήσης πολλὰ χρόνια εὐτυχῆς.

6) Νά μη ἀφαιρέσης τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων.

7) Νά σέβεσαι τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου.

8) Νά μη κλέπτῃς.

9) Νά μη ψευδομαρτυρήσης κατὰ τοῦ ἄλλου.

10) Νά μη εἶσαι φθονερός.

24. Ὁ τελετουργικὸς νόμος τῶν Ἑβραίων.

(Ἐξ. 24 ε.)

Διὰ νὰ μὴ λησμονήσουν οἱ Ἑβραῖοι τὰς δέκα ἐντολάς, ὁ Θεὸς τὰς ἔγραψεν εἰς δύο λιθίνας πλάκας καὶ τὰς ὠνόμασε Διαθήκην. Ἔτσι ὠνόμασεν ὁ Θεὸς αὐτάς, ἐπειδὴ ὑπεσχέθη, ὅτι ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς θὰ εἶναι λαὸς ἐκλεκτὸς καὶ ἔθνος ἅγιον, ἐὰν τὰς φυλάττη.

Αὐτάς τὰς πλάκας ὁ Μωσῆς τὰς ἔφερεν εἰς τοὺς Ἑβραίους καὶ τὰς ἐτοποθέτησεν εἰς ἓνα κατάχρυσον κιβώτιον, τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης. Αὐτὴν ὁ Μωσῆς τὴν ἔβαλε μέσα εἰς μίαν σκηνὴν πολυτελεῆ, τὴν ὁποῖαν ἔστησε μακρὰ ἀπὸ τὸ στρατόπεδον, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν στήσει τὰς σκηνάς των· τὴν ὠνόμασε δὲ Σκηνὴν τοῦ Μαρτυρίου, ἐπειδὴ αἱ ἐντολαὶ ἐλέγοντο καὶ Μαρτύριον, διότι ἐμαρτυροῦσαν, δηλαδὴ ἐβεβαίωσαν καὶ ἐφανέρωναν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου ἐχωρίζετο εἰς δύο μέρη· εἰς τὰ Ἅγια καὶ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων ὁ Μωσῆς ἔβαλε τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ τὴν Χρυσὴν Στάμναν, ὅπου μέσα ἦτο τὸ μάννα, ποὺ ἔτρωγαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν ἔρημον.

Εἰς τὰ Ἅγια ὁ Μωσῆς ἔβαλε:

Τὴν Τράπεζαν τῆς Προθέσεως, ὅπου οἱ ἱερεῖς ἔβαζαν τοὺς δώδεκα ἄρτους τῆς Προθέσεως.

Τοὺς ἄρτους αὐτοὺς τοὺς ἀφιέρωναν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ Τὸν εὐχαριστοῦν διὰ τ' ἀγαθὰ ποὺ ἐχάριζεν εἰς αὐτούς. Τοὺς ἤλλαζαν οἱ ἱερεῖς κάθε Σάββατον.

Ἐβαζαν δὲ δώδεκα ἄρτους, ἐπειδὴ δώδεκα ἦσαν αἱ φυλαὶ των.

Εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων ὁ Μωσῆς ἔβαλεν ἀκόμη τὴν Ἐπτάφωτον Λυχνίαν, ἡ ὁποία ἐλέγετο ἔτσι, ἐπειδὴ εἶχεν ἑπτὰ φῶτα καὶ

τὸ Θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, ὅπου οἱ ἱερεῖς ἔκαιαν τὸ θυμίαμα κάθε πρωὶ καὶ κάθε βράδυ.

Ὁ Μωυσῆς, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὤρισε καὶ τὸν Ἄαρὼν νὰ εἶναι ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων.

Ὑψιστεν ἀκόμη καὶ τὰς ἐορτὰς των, αἱ ὁποῖαι ἦσαν αὐταί :

1) Τὸ Σάββατον, δηλαδὴ ἡ ἐβδόμη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἀνεπαύθη ἀπὸ τὰ ἔργα Του.

2) Τὸ Πάσχα, διὰ νὰ ἐνθυμοῦνται, πῶς ὁ Θεὸς τοὺς ἔσωσεν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

3) Ἡ Πεντηκοστή, διὰ νὰ ἐνθυμοῦνται τὴν ἡμέραν, ποῦ ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωσε τὸν Δεκάλογον εἰς τὸ Σινᾶ.

4) Ἡ Σκηνοπηγία, διὰ νὰ ἐνθυμοῦνται, πῶς ἔμειναν εἰς τὴν ἔρημον κάτω ἀπὸ σκηνάς.

5) Ἡ ἡμέρα τοῦ Ἐξιλασμοῦ, διότι τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν παρκαλοῦσε νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἰδικὰς του ἀμαρτίας καὶ τοῦ λαοῦ.

25. Οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Ἑβραίων.

(Ἐξ. 21 ἑ.).

Μία κοινωνία δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζῆσῃ χωρὶς νόμους. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἔδωσε εἰς τὸν Μωυσῆν καὶ ἄλλας παραγγελίας, σύμφωνα μὲ τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ζοῦν, διὰ νὰ εἶναι καλοὶ πολῖται. Αὐταὶ αἱ παραγγελίαι εἶναι οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Ἑβραίων. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι οἱ ἑξῆς :

1) Ἐξ χρόνια νὰ καλλιεργῆς τὰ χωράφια σου. Τὸν ἑβδομὸν χρόνον νὰ τ' ἀφήνῃς ἀκαλλιέργητα, διὰ νὰ ξεκουράζωνται.

2) Ἐὰν ἀγοράσῃς δοῦλον, ἕξ χρόνια νὰ σοῦ δουλεύῃ. Τὸν ἑβδομὸν χρόνον νὰ τὸν ἀφήσῃς ἐλεύθερον, χωρὶς νὰ σοῦ πληρώσῃ τίποτε.

3) Ἐὰν κανεῖς κλέψῃ βόδι καὶ τὸ πωλήσῃ ἢ τὸ σφάξῃ, νὰ πληρώσῃ δι' αὐτὸ πέντε βόδια. Ἐὰν κλέψῃ πρόβατον καὶ τὸ πωλήσῃ ἢ τὸ σφάξῃ, νὰ πληρώσῃ δι' αὐτὸ τέσσαρα πρόβατα.

4) Ἐὰν κανεῖς κάμη ζημίαν εἰς ξένον χωράφι ἢ εἰς ξένον

ἀμπέλι, νὰ τοῦ τὸ πληρῶση μὲ τὸν καλύτερον καρπὸν ἀπὸ τὰ χωράφια του ἢ ἀπὸ τὸ ἀμπέλι του.

5) Ἐὰν δώσης χρήματα δανεικὰ εἰς ἓνα πτωχόν, νὰ μὴ πάρης ἀπ' αὐτὸν κέρδος.

6) Χήραν καὶ ὄρφανὸν νὰ μὴ στενοχωρήσης.

7) Ἐὰν εὔρης εἰς τὸν δρόμον τὸ ζῶον τοῦ ἐχθροῦ σου νὰ ἔχη πέσει κάτω ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος, νὰ τὸ βοηθήσης. Ἐὰν τὸ εὔρης εἰς τὸν δρόμον νὰ περιπλανᾶται, νὰ τὸ πάρης καὶ νὰ τοῦ τὸ φέρης.

8) Νὰ μὴ καταπατήσης τὸ δίκαιον τοῦ πτωχοῦ.

Νὰ μὴ ἀνακατώνεσαι εἰς ἀδίκους ὑποθέσεις.

Νὰ μὴ γίνης αἰτία νὰ τιμωρηθῇ ὁ ἀθῶος.

Ποτὲ νὰ μὴ πάρης δῶρα.

9) Ὅποιος καταρασθῇ τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του ἢ ὅποιος τοὺς κτυπήσῃ, ἐξάπαντος νὰ θανατωθῇ.

10) Νὰ ἔχετε πάντοτε καθαρὰν καρδίαν.

*26. Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τοὺς Ἑβραίους νὰ περιπλανῶνται
τεσσαράκοντα ἔτη εἰς τὴν ἔρημον.*

(Ἀρ. 13 ε.).

Οἱ Ἑβραῖοι ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ καὶ ἔπειτα ἀπὸ μακρυνὴν πορείαν μέσα ἀπὸ ἐρήμους ἔφθασαν εἰς τὰ σύνορα τῆς Χαναάν.

Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Μωυσῆς, κατ' ἐντολήν τοῦ Θεοῦ, ἔστειλε δώδεκα ἄνδρας, ἓνα ἀπὸ κάθε φυλὴν, διὰ νὰ κατασκοπεύσουν τὴν Χαναάν, καὶ τοὺς εἶπε :

— Νὰ πᾶτε εἰς τὴν Χαναάν νὰ κοιτάξετε, ἂν εἶναι εὐφορος, ἂν ὑπάρχουν ἐκεῖ δένδρα καὶ ἂν αἱ πόλεις ἔχουν τείχη.

Οἱ δώδεκα αὐτοὶ ἄνδρες ἔφυγαν καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Χαναάν. Ἐγύρισαν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ὅλην τὴν χώραν καὶ παρετήρησαν αὐτὴν πολὺ καλά. Ἐκοψαν μάλιστα καὶ μερικοὺς ὠραίους καρπούς, σταφύλια, ρόδια καὶ σύκα, καὶ τὰ ἔφεραν εἰς τοὺς Ἑβραίους, διὰ νὰ καταλάβουν καλύτερα πόσον εὐφορος ἦτο ἡ χώρα. Εἶπαν ὁμως εἰς τὸν Μωυσέα :

— Ἡ χώρα εἶναι εὐφορος· νά καί οἱ καρποὶ ποῦ βγάξει· ἀλλὰ οἱ κάτοικοι εἶναι πολὺ δυνατοὶ καί αἱ πόλεις μεγάλαι, ὄχυραὶ καὶ προφυλαγμέναι μὲ τείχη.

“Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἤκουσαν αὐτά, ἐφοβήθησαν πολὺ, παρεπονοῦντο ἐναντίον τοῦ Μωυσέως καὶ τοῦ Ἄαρῶν καὶ ἔλεξαν:

— Μακάρι νά ἐπεθαίναμεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἢ εἰς τὴν ἔρημον, παρὰ νά ἀποθάνωμεν εἰς τὸν πόλεμον. Διατί μᾶς ἔφερον ὁ Κύριος εἰς τὴν χώραν αὐτὴν, διὰ νά ἀποθάνωμεν εἰς τὸν πόλεμον; Νά γυρίσωμεν πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Μόνον ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ ἐπροσπαθοῦσαν νά δώσουν θάρρος εἰς τοὺς Ἑβραίους.

Ἔλεξαν εἰς αὐτούς:

— Μὴ φοβῆσθε! Φθάνει νά εἶναι μαζί μας ὁ Θεός καὶ θὰ μᾶς δώσῃ τὴν εὐφορον αὐτὴν χώραν. Ἄλλ’ ὁ Θεός, ποῦ τιμωρεῖ τοὺς ἀπίστους καὶ τοὺς ἀχαρίστους, εἶπεν εἰς τὸν Μωυσέα:

— Ἐως πότε θὰ ἀφήσω αὐτὸν τὸν λαὸν νά παραπονῆται;

“Ὅλοι ὅσοι εἶδαν τὰ θαύματα, ποῦ ἔκαμα δι’ αὐτούς, δὲν θὰ ἔμβουν εἰς τὴν Χαναάν.

“Ὅσοι εἶναι εἴκοσιν ἔτων καὶ ἄνω, θὰ ἀποθάνουν εἰς τὴν ἔρημον ὅλοι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Χάλεβ καὶ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, οἱ ὅποιοι πιστεύουν εἰς ἐμέ.

“Ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ περιπλανῶνται εἰς τὴν ἔρημον τεσσαράκοντα χρόνια ἀκόμη πρὸς τιμωρίαν των.

27. Ὁ θάνατος τοῦ Μωυσέως.

(Δευτ. 31 ε.)

“Ὅπως εἶπεν ὁ Θεός, ἔτσι καὶ ἔκαμε. Δὲν ἄφησε τοὺς Ἑβραίους νά εἰσέλθουν ἀμέσως εἰς τὴν Χαναάν. Τέλος ἔφθασαν. Τότε ὁ Μωυσῆς ἐκατάλαβεν, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐλύπησε.

“Ἀνθρωποὶ εὐσεβεῖς σάν αὐτόν, οἱ ὅποιοι εἰς τὴν ζωὴν των γίνονται χρήσιμοι εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲν λυποῦνται, ὅταν βλέπουν, ὅτι τὸ τέλος των πλησιάζει.

Ὁ Μωυσῆς ἔσωσε τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὴν δουλείαν τῶν Αἴγυπτίων. Αὐτὸς μὲ τὰς συμβουλὰς του ἐζήτηι νὰ ζοῦν αὐτοὶ ἀγαπημένοι· νὰ μὴ βλάβηται ὁ ἕνας τὸν ἄλλον· νὰ ἀλληλοβοηθοῦνται. Αὐτὸς ἔκαμεν ὅλα ὅσα διέταξεν ὁ Θεός. Μόνον ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ ἴδῃ τὴν Χαναάν, εἰς τὴν ὁποίαν πλέον οἱ Ἑβραῖοι θὰ ἐξοῦσαν ἐλεύθεροι. Ὁ Θεός, πού ἐκπληρώνει τὰς ἐπιθυμίας μας, ὅταν αὐταὶ συμφωνοῦν μὲ τὸ θέλημά του, εἶπεν εἰς τὸν Μωυσέα :

— Πρὶν ἀποθάνῃς, θὰ ἴδῃς τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, τὴν Χαναάν.

Ὁ Μωυσῆς ἐκάλεσε τότε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς παρέδωσε τὰς δύο λιθίνας πλάκας καὶ εἶπεν :

— Ἀναγνώσατε αὐτάς ἐνώπιον ὄλου τοῦ λαοῦ.

Κατόπιν ἐνεθυμήθη ὅλην τὴν περασμένην ζωὴν του· ὅταν ἦτο ἀκόμη παιδί εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Φαραῶ· ὅταν ἔφυγεν ἔπειτα εἰς τὴν χώραν Μαδιάμ· ἐνεθυμήθη, πῶς ὁ Θεός του ἐφανερώθη εἰς τὴν φλεγόμενην βάλαντον· πῶς ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Φαραῶ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν. Τέλος ἐνεθυμήθη πῶς διέβη τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν καὶ τὴν πορείαν μέσα ἀπὸ ἐρήμους τόπους. Εἶδε, πῶς ἔφθασεν ἕως ἐδῶ ὑγιῆς αὐτὸς καὶ ὁ πολυάριθμος λαὸς του. Εἰς ὅλα αὐτὰ ἔβλεπε τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ.

Ἐνεθυμήθη κατόπιν, ὅτι ὁ Ἑβραϊκὸς λαὸς πολλὰς φορὰς ἐλησμόνησε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐσκέφθη, ὅτι τὸ ἴδιον θὰ κάμουν οἱ Ἑβραῖοι, ὅταν αὐτὸς ἀποθάνῃ.

Ἐλυπήθη δι' αὐτὸ καὶ ἠθέλησε νὰ τοὺς συμβουλευσῃ. Ἐκαμε λοιπὸν ἕνα ποίημα διὰ τὸν Θεόν, πού τοὺς συμβουλεύει νὰ μένουν πάντοτε πιστοὶ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τὸ ποίημα αὐτὸ ἀρχίζει ἔτσι :

«Πρόσεχέ με, Ὁδρανέ, θὰ μιλήσω

κι' ἄς ἀκούσῃ ἡ γῆ ὅ,τι πῶ.

Εἰς τὴν χλόη τὰ λόγια μου ἄς πέσουν

σὰν δροσιά. Τὸ Θεὸ τῶρα ἔμνω.»

Ἐπειτα σιγὰ σιγὰ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος Νεβώ, πού εἶναι ἀπέ-

ναντι εἰς τὴν Ἱεριχώ. Ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε τὴν χώραν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν θὰ χαρῆ. Δὲν ἔκλαυσε, διότι ἐγνώριζεν ὁ μέγας αὐτὸς Ἀρχηγὸς νὰ ὑποτάσσεται πάντοτε εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Μακρὰν βουνά, πεδιάδες ὁ Ἰορδάνης εἶχε ἀσημένιο χρῶμα! Κάτω οἱ Ἑβραῖοι ἐκινουνοὺν ὡς μυρμηκία. Ἡὐχαρίστησεν ἄλλην μίαν φορὰν τὸν Θεὸν καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 120 ἐτῶν.

Οἱ Ἑβραῖοι ἐπένησαν ἐπὶ ἓνα μῆνα καὶ ποτὲ δὲν ἐλησμόνησαν πόσον μέγας ἄνθρωπος ἦτο ὁ Μωυσῆς.

28. Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Χαναάν.

(Ἰησ.)

Οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὑπάρχει πάντοτε. Ὑπάρχει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Διὰ νὰ βγάλη τοὺς Ἑβραῖους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἔστειλε τὸν Μωυσέα. Ὁ Μωυσῆς ἀπέθανεν. Ὁ Θεὸς ὅμως ἀνέδειξε ἓνα ἄλλον, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ Μωυσέως, τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ. Αὐτὸς τώρα ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῶν Ἑβραίων.

Οἱ Ἑβραῖοι εὐρίσκοντο πρὸ τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου· πέραν ἀπὸ αὐτὸν ἔβλεπαν τὴν χώραν, τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον θὰ εἶχαν ὡς πατρίδα.

Πόσῃ χαρὰν ἠσθάνοντο τώρα! Ὅλας τὰς ταλαιπωρίας, ποὺ εἶχαν ὑποφέρει εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, τὰς ἐλησμόνησαν. Τώρα ὅλοι ἓνα πρᾶγμα ἐσκέπτοντο· πότε νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὴν χώραν, ποὺ τοὺς ἔδιδεν ὁ Θεός. Ἀλλὰ ποῖος θὰ τοὺς ὀδηγοῦσεν; Ὁ Ἀρχηγὸς τῶν!

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τοὺς διέταξε νὰ ἐτοιμασθοῦν, διότι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐπερνοῦσαν τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Χαναάν. Ἦσαν τεσσαράκοντα χιλιάδες πολεμισταί, οἱ ὅποιοι θὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἐξήκοντα δὲ χιλιάδες θὰ ἔμεναν νὰ προστατεύσουν τὰ γυναικόπαιδα.

Ἡ διάβασις ὅμως τοῦ Ἰορδάνου ἦτο δύσκολος, διότι ὁ ποταμὸς καὶ πλάτος εἶχε καὶ βάθος ἦτο καὶ ὀρμητικὸς καὶ εἶχε πλημμυρίσει τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας.

Δι' αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἱερεῖς, ἀφοῦ λάβουν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, νὰ προχωρήσουν πρῶτοι αὐτοὶ εἰς τὸν ποταμόν.

Ἔτσι καὶ ἔγινεν. Οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης ἐπροχώρησαν. Τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ἐχωρίσθησαν, ὅπως ἄλ-

Ἡ Ἱεριχώ κυριεύεται.

λοτέ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Οἱ Ἑβραῖοι ἐπέρασαν μὲ χαρὰν καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Ἱεριχώ, τῆς ὁποίας τὰ τείχη, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἔπεσαν μόνα των.

Κατόπιν οἱ ἄλλοι κάτοικοι τῆς Χαναάν εἶδαν, ὅτι οἱ Ἰσραηλίται ἐκυρίευσαν τὴν Ἱεριχώ καὶ ἐμαζεύθησαν εἰς μίαν πόλιν, τὴν Γ α β α ὠ ν, διὰ νὰ πολεμήσουν. Οἱ Ἰσραηλίται ἐπολέμησαν

καί με τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐνίκησαν. Ἐπειτα ἐκυρίευσαν ὅλην τήν Χαναάν.

Ἄφοῦ οἱ Ἑβραῖοι ἔγιναν κύριοι τῆς Χαναάν, ὁ Ἰησοῦς ἐμοίρασεν αὐτήν εἰς ἕνδεκα μέρη καί ἔδωκε με κληρον ἀπό ἕν εἰς κάθε μίαν φυλὴν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευῆ, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀνήκεν ὅλη ἡ χώρα, διότι οἱ Λευῖται ἦσαν ἱερεῖς τῶν Ἑβραίων. Αὐτοὶ θὰ ἦσαν διεσκορπισμένοι εἰς ὅλον τὸν λαόν, διὰ νὰ τὸν διδάσκουν καὶ διὰ νὰ κάμνουν τὰς ἱεράς τελετὰς τῆς θρησκείας.

29. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀποχαιρετᾷ τοὺς Ἑβραίους.

(Ἰησ. 24)

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐγήρασεν, ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς :

— Αὐτὰ λέγει ὁ Θεός :

Οἱ πρόγονοί σας ἑκατοικοῦσαν πέραν ἀπὸ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ ἐλάτρευαν ἄλλους θεούς· ἐπῆρα ὅμως τὸν πρόγονόν σας Ἀβραάμ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τὸν ὠδήγησα εἰς τὴν γῆν Χαναάν καὶ ἐπολλαπλασίασα τοὺς ἀπογόνους του.

Ὅταν ἦσθε εἰς τὴν Αἴγυπτον, σᾶς ἔστειλα τὸν Μωυσέα καὶ τὸν Ἀαρών. Σᾶς ἐπῆρα ἀπὸ ἐκεῖ καὶ σᾶς ἔφερα πάλιν εἰς τὴν γῆν Χαναάν.

Νὰ φοβῆσθε τὸν Θεόν καὶ νὰ λατρεύετε αὐτὸν πιστὰ με ὅλη σας τὴν καρδιά.

Ὁ λαός, ὅταν ἤκουσεν αὐτά, εἶπε :

— Ποτὲ δὲν θὰ ἀφήσωμεν τὸν Κύριον καὶ ποτὲ δὲν θὰ λατρεύσωμεν ἄλλους θεούς· διότι ὁ Θεὸς μᾶς ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ μᾶς ἐφύλαξεν ἕως σήμερα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ποὺ ἐπεράσαμεν, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν Χαναάν καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐχθρούς, ποὺ συνητήσαμεν εἰς τὸν δρόμον μας.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔπειτα εἶπεν :

— Ὁ Θεὸς εἶναι ἅγιος καὶ ἀγαπᾷ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀμαρτωλοὺς τοὺς τιμωρεῖ καὶ τοὺς ἐξολοθρεύει.

Οἱ Ἑβραῖοι τότε ἀπήντησαν :

— Ἡμεῖς πάντοτε τὸν Θεὸν θὰ ἀγαπῶμεν καὶ τὸν Θεὸν θὰ λατρεύωμεν καὶ πάντοτε θὰ ἐκτελῶμεν τὰς ἐντολάς Του.

Τότε ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς ἓνα λίθον, τὸν ἔστησε κάτω ἀπὸ μίαν δρῶν καὶ εἶπεν :

— Ἄς εἶναι ὁ λίθος αὐτὸς ἐνθύμιον, ὅτι δὲν θὰ λησμονήσετε ποτὲ τὸν Θεόν.

Ἔπειτα ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 110 ἐτῶν.

30. Ὁ εὐσεβῆς Ἰώβ.

(Ἰώβ)

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐζοῦσεν εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἀνατολῆς ἓνας πολὺ εὐσεβῆς ἄνθρωπος, ὁ Ἰώβ. Κανεὶς ἄλλος δὲν ἦτο εἰς ὅλην τὴν γῆν ὡσὰν αὐτὸν εὐσεβῆς.

Ὁ Ἰώβ ἦτο πάρα πολὺ εὐτυχῆς· διότι καὶ ὑγιῆς ἦτο καὶ πολλὰ ποίμνια εἶχε καὶ οἰκογένειαν, τὴν σύζυγόν του καὶ δέκα παιδιά, ἑπτὰ ἀγόρια καὶ τρία κορίτσια καὶ τὸ κυριώτερον ἀπὸ ὅλα, διότι εἶχε τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἐκτελοῦσε τὰς ἐντολάς του.

Ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν.

Μίαν ἡμέραν λησται ἐφόνευσαν τοὺς ὑπρέτας του καὶ ἤρπασαν τὰ ποίμνιά του. Ἐμαθε τοῦτο ὁ Ἰώβ. Μίαν ἄλλην ἡμέραν, ἐνῶ τὰ παιδιά του ἔτρωγαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μεγαλυτέρου ἀδελφοῦ των, σεισμὸς δυνατὸς ἐκρήμισε τὴν οἰκίαν. Ὅλοι ὅσοι ἦσαν μέσα εἰς αὐτὴν, ἐφονεύθησαν. Ἐμαθε καὶ τοῦτο ὁ Ἰώβ, δὲν παρεπονέθη καθόλου, ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε :

— Γυμνὸς ἐγεννήθην, γυμνὸς ἄς ἀποθάνω. Ὅλα ὅσα εἶχον, ὁ Θεὸς μου τὰ ἔδωσε, ὁ Θεὸς μου τὰ ἐπῆρεν. Ἄς εἶναι εὐλογημένον τὸ ὄνομά Του.

Ὁ Ἰώβ ἦτο προηγουμένως καὶ ὑγιῆς. Τὸ πολυτιμότεον ὅμως αὐτὸ ἀγαθόν, τὴν ὑγείαν, τὴν ἔχασε καὶ αὐτὴν· διότι προσεβλήθη ἀπὸ μίαν φοβερὰν ἀσθένειαν, τὴν λέπραν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ἦτο μεταδοτικὴ, ἐζοῦσεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν πτωχὸς καὶ δυστυχῆς.

Ὅλοι τὸν ἐγκατέλειψαν· μόνον ἡ σύζυγός του τοῦ ἀπέμει-

νεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ μίαν ἡμέραν τοῦ εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπομένῃ καὶ νὰ ἐλπίζῃ ἀκόμη εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐπῆ-
ρεν ὅλα τοὺς τὰ ἀγαθὰ. Ὁ Ἰώβ ὅμως, ποῦ ἦτο ἄνθρωπος πολὺ
εὐσεβῆς, τὴν ἐμάλωσεν καὶ τῆς εἶπεν :

— Ὁμίλησες σὰν ἀνόητη γυναίκα. Τὰ καλὰ μόνον θὰ δε-
χώμεθα ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ὄχι καὶ τὰ κακὰ :

Τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ ἔμαθαν τὰ δυστυχήματά του καὶ
ἦλθαν νὰ τὸν παρηγορήσουν. Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μακρὰν,
ἔκλαυσαν, ἐπλησίασαν καὶ ἐκάθησαν σιωπηλοὶ κοντὰ του καὶ
τὸν ἔβλεπαν. Ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἔμειναν ἄφωνοι, διότι δὲν ἐγνώ-
ριζαν, πῶς νὰ ἀρχίσουν νὰ τὸν παρηγοροῦν.

Ὁ Ἰώβ τοὺς εἶδε καὶ ἐκατάλαβεν, ὅτι δὲν ὠμιλοῦσαν
ἀπὸ τὴν μεγάλην των λύπην. Πολὺ ἔταράχθη ἀπὸ αὐτό, καὶ
τὴν ἐβδόμην τέλος ἡμέραν παρεπονέθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ κατη-
ράσθη τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του.

Οἱ φίλοι του τότε ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορήσουν, τοῦ εἶπον,
ὅτι διὰ νὰ τὸν τιμωρῇ ἔτσι ὁ Θεός, φαίνεται, ὅτι θὰ ἡμάρτη-
σεν. Ἄλλ' ὁ Ἰώβ ἐπέμενεν, ὅτι ἦτο ἀθῶος. Παρουσιάσθη τότε
ὁ Θεός, ἐμάλωσε τὸν Ἰώβ καὶ τοὺς φίλους του καὶ εἶπεν :

— Οἱ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζουν, διατὶ ὁ Θεὸς στέλλει τὰς
εὐτυχίας καὶ τὰς δυστυχίας. Πρέπει νὰ δέχωνται εὐχαρίστως
ὅ,τι στέλλει· διότι ὅλα ὅσα κάμνει, τὰ κάμνει διὰ τὸ καλὸν
τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἰώβ ἐνόησε τὸ σφάλμα του, μετενόησε μὲ τὴν καρδιά
του καὶ ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς τὸν συνε-
χώρησε καὶ τοῦ ἔστειλεν ἀκόμη περισσότερα ἀγαθὰ ἀπ' ὅσα
εἶχε πρὶν.

Ἐτσι ὁ Ἰώβ ἔγινε πάλιν ὑγιῆς, ἀπέκτησε περισσότερα ποι-
μνια ἀπὸ πρὶν, ἐγέννησεν ἄλλα ἑπτὰ ἀγῶρια καὶ τρία κορίτσια
καὶ ἀπέθανεν εἰς πολὺ μεγάλην ἡλικίαν, γέρων, εὐτυχῆς καὶ
εὐχαριστημένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

31. *Τί ἦσαν οἱ Κριταί.*

(Κο.)

Ἐφοῦ ἀπέθανεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, οἱ Ἑβραῖοι ἔμειναν χωρὶς Ἀρχηγόν. Ἐζοῦσαν κατὰ οἰκογενείας καὶ ἐκρατοῦσαν τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ. Κάθε οἰκογένεια εἶχε καὶ τὸν ἀρχηγόν της, εἰς τὸν ὅποιον ὑπήκουαν ὅλα τὰ ἄτομα, ποῦ ἀποτελοῦσαν αὐτήν. Ἦσαν πολλὰ τὰ ἄτομα εἰς κάθε οἰκογένειαν· διότι οἱ Ἑβραῖοι, ὅταν ἐνυμφεύοντο, ἔμειναν ὅλοι μαζί με τὰς οἰκογενείας των.

Ἄλλ' ἓνας λαὸς δὲν δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς Ἀρχηγόν.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ζῆ μετὰ καλοῦς ἀνθρώπους, γίνεται καλύτερος· ὅταν ζῆ μετὰ κακῶς, γίνεται συνήθως κακός.

Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Χαναάν ποῦ ἐζοῦσαν, ἔβλεπαν, πῶς ἐζοῦσαν οἱ γειτονικοὶ λαοί, οἱ ἀλλόφυλοι, ποῦ ἦσαν εἰδωλολάτραι. Οἱ Ἑβραῖοι, ποῦ τοὺς ἔβλεπαν, πολλὰς φορὰς ἐλησμόνουν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἐλάτρευαν, ὅπως καὶ οἱ γειτονικοὶ λαοί, ξένους θεοῦς. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμῶρει καὶ ἄφηγε νὰ ὑποδουλωθοῦν εἰς διαφόρους ἐχθρούς, οἱ ὅποιοι σκληρὰ τοὺς ἐβασάνιζαν.

Τότε ἐσκέπτοντο, ὅτι ἐζοῦσαν καλύτερα, ὅταν ἦσαν ἐλεύθεροι. Ἐβλεπαν πόσον ἦσαν δυστυχεῖς, ὅταν ἦσαν ὑποδουλωμένοι· ἐσκέπτοντο, διατί νὰ εἶναι δυστυχεῖς, ἀφοῦ πρῶτα ἦσαν

εὐτυχεῖς καὶ εὕρισκαν, ὅτι δυστυχεῖς ἦσαν, ἐπειδὴ εἶχαν λησμονήσει τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Μετανοῦσαν τότε καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἐσυγχαροῦσε καὶ ἔστελλεν ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἦσαν πολὺ εὐσεβεῖς καὶ πολὺ γενναῖοι. Αὐτοί, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἠλευθέρωναν τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν ζυγὸν καὶ ἐδίδασκαν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Οἱ εὐσεβεῖς αὐτοὶ καὶ γενναῖοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἠλευθέρωναν τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐδίδασκαν αὐτοὺς, εἶναι οἱ Κριταί.

Τέτοιοι Κριταὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ παρουσιάζοντο ἐπὶ τριακόσια ἔτη. Οἱ σπουδαιότεροι εἶναι: Ἡ Δεβώρα, ὁ Γεδεών, ὁ Ἰεφθάε, ὁ Σαμψὼν καὶ ὁ Σαμουὴλ.

Τότε ἔζησαν καὶ δύο γυναῖκες, ἡ Ροῦθ καὶ ἡ Ἄννα, ἡ μήτηρ τοῦ Κριτοῦ Σαμουὴλ.

32. Ἡ Δεβώρα.

(Κρ. 4 ε.)

Εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Κριτῶν παρουσιάζεται ἓνα ἐνδιαφέρον φαινόμενον. Αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι μόνον σύντροφοι καὶ βοηθοὶ τοῦ ἀνδρός· παίζουν καὶ πρωταγωνιστοῦντα ρόλον.

Εἰς κανένα ἄλλον λαὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν δὲν παρουσιάσθησαν τόσον σπουδαῖαι γυναῖκες.

Μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς μεγάλας γυναῖκας εἶναι ἡ Δεβώρα.

Οἱ Χαναναῖοι ὑπεδούλωσαν τοὺς Ἑβραίους, οἱ ὅποιοι ἀπὸ αὐτὸ ὑπέφεραν πολὺ ἐπὶ εἴκοσι χρόνια. Διὰ τοῦτο οἱ Ἑβραῖοι μετενόησαν καὶ ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς δυστυχίας. Ἐξέλεξε δὲ τὴν Δεβώραν, ἡ ὁποία ἦτο καὶ προφήτις.

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἡ Δεβώρα διατάσσει τὸν στρατηγὸν Βαράκ νὰ μαζεύσῃ στρατόν. Αὐτὸς μαζεύει δέκα χιλιάδας ἄνδρας. Ἀλλὰ καὶ ὁ στρατὸς καὶ ὁ Βαράκ εἶχαν χάσει τὸ θάρρος των. Χωρὶς θάρρος οὔτε ἐπιτυχάνει κανεὶς οὔτε νικᾷ εἰς τὸν πόλεμον.

“Όταν ἡ Δεβώρα εἶδεν, ὅτι ὁ Βαράκ εἶχε χάσει τὸ θάρρος του, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Θὰ ἔλθω μαζί σου, ἀλλὰ δὲν θὰ λάβῃς σὺ τὴν τιμὴν· νικητὴς θὰ εἶμαι ἐγώ !

Καὶ ἐπῆγεν ἡ Δεβώρα μαζί με τὸν στρατὸν εἰς τὸ ὄρος Θαβώρ. Κάτω ἀπὸ τὸ ὄρος ἔρρεεν ὁ ποταμὸς Κισσόν.

Ἐκεῖ ἡ Δεβώρα εἶπε :

— Βαράκ, σήμερα θὰ παραδώσῃ ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὰς χεῖρας σου !

Ἐγινε βροχή, τὰ ἄλογα τῶν ἐχθρῶν δὲν ἤμποροῦσαν νὰ κινηθοῦν· κατέβησαν καὶ οἱ Ἑβραῖοι με ὄρμην ἀπὸ τὸ ὄρος καὶ ἐνίκησαν τοὺς ἐχθροὺς.

Ἡ Δεβώρα τότε ἔψαλλε :

*« Σαυράται, Βασιλεῖς, νὰ με ἀκούσετε,
ἐγώ, ἐγὼ θὰ ψάλλω εἰς τὸν Κύριον !
Ἐσείετο σὴν μάχη ἡ γῆ, καὶ ὁ Οὐρανὸς
βροχὴν ἐστάλαξε. Ἐβοηθοῦσεν ὁ Θεός ! »*

33. Ὁ Γεδεών.

(Κρ. 6 ε.)

Οἱ Μαδιανῖται ἦσαν φυλαὶ ἀραβικαί, αἱ ὁποῖαι ἐζοῦσαν ὡς νομάδες καὶ ἐνοχλοῦσαν τὴν χώραν τῶν Ἑβραίων. Οἱ Ἑβραῖοι ἐφοβοῦντο ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἔφευγαν εἰς τὰ ὄρη, εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὴν ἔρημον, οἱ δὲ Μαδιανῖται, ἐλεύθεροι, κατέστρεφαν τὰ γεννήματα τῆς γῆς καὶ τὰ ζῶα καὶ ἐφόνευαν τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Θεός, ὅταν θέλῃ νὰ σώσῃ ἕνα λαόν, ἐμπνέει ἕνα Ἄρχηγόν.

Διὰ νὰ σώσῃ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτας, ἐξελέξε τὸν Γεδεών, ἕνα ἀπλὸν χωρικόν, τοῦ ὁποῖου ὁ πατήρ ἦτο εἰδωλολάτρης καὶ ἐλάτρευεν ἕνα ψευδῆ θεόν, τὸν Βάαλ.

Μίαν ἡμέραν ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ὁ Κύριος εἶναι μαζί σου· ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτας θὰ σώσῃς τοὺς Ἑβραίους σύ.

Ὁ νέος Γεδεὼν ἔλαβε τότε ἔξαφνα θάρρος, πού ἕως τότε δὲν εἶχεν· ἔσπασε τὸ εἶδωλον τοῦ Βάαλ, πού ἐλάτρευεν ὁ πατήρ του, ἔφερε τὸν πατέρα του εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν καὶ ἐπῆγε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἑβραίους. Τοὺς ἐκάλεσε καὶ ὅταν αὐτοὶ ἐμαζεύθησαν, τοὺς εἶπεν :

— Ὅταν πάλιν ἔλθουν οἱ Μαδιανῖται νὰ πολεμήσουν ἐναντίον μας, θὰ πολεμήσωμεν.

Οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν τριάκοντα δύο χιλιάδες πολεμισταί.

Δὲν ἀρκεῖ ὁ στρατὸς νὰ εἶναι πολὺς, διὰ νὰ νικήσῃ. Ἐάν εἶναι δειλός, δὲν θὰ νικήσῃ.

Εἰς τὸν στρατόν, πού ἐμαζεύθη, ἦσαν καὶ δειλοί. Ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο δυνατὸν νὰ παρασυρθοῦν οἱ ἀνδρεῖοι. Αὐτὸ τὸ ἐγνώριζεν ὁ Γεδεὼν. Δι' αὐτὸ εἶπε :

— Φύγετε ὅσοι δὲν θέλετε νὰ θυσιάσετε τὴν ζωὴν σας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος.

Ἐφυγαν τότε εἴκοσι δύο χιλιάδες καὶ ἔμειναν δέκα χιλιάδες.

Οἱ πολεμισταί εἶναι τώρα ὅλοι ἀνδρεῖοι. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἕνας στρατὸς νὰ εἶναι γενναῖος, διὰ νὰ νικήσῃ· χρειάζεται καὶ σχέδιον μάχης.

Ἀπὸ τὰς δέκα χιλιάδας ὁ Γεδεὼν ἐξέλεξε τριακοσίους ἀνδρας καὶ τοὺς εἶπε :

— Τὰ ὄπλα σας διὰ τὸν καθένα θὰ εἶναι μία σάλπιγξ, μία λαμπάδα καὶ μία στάμνα. Αὐτὰ θὰ εἶναι τὰ ὄπλα σας καὶ κάτι ἄλλο κυριώτερον : μεγάλη πίστις εἰς τὸν Θεόν !

Εἰς τὴν μάχην ἀπαιτεῖται πολλὴ φρόνησις. Ὁ Γεδεὼν ἔλαβεν ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα. Τὴν νύκτα κατέβη ἀπὸ τὸ βουνὸν εἰς τὴν κοιλάδα, ὅπου εὕρισκοντο οἱ Μαδιανῖται, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τί ἔκαμναν καὶ εἶδεν, ὅτι εἶχαν στρατοπεδεύσει καὶ ἐκοιμῶντο. Γρήγορα τότε ἐγύρισεν εἰς τὸ στρατόπεδον, διήρесе τοὺς τριακοσίους πολεμιστὰς εἰς τρεῖς ὀμάδας καὶ εἶπε :

— Περικυκλώσατε τοὺς ἐχθρούς. Ὅταν δώσω τὸ σύνθημα, σαλπύσατε ὅλοι μαζί μὲ τὰς σάλπιγγας, σπάσατε τὰς στάμνας,

κρατήσατε τὰς λαμπάδας εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα καὶ με φωνὴν δυνατὴν νὰ φωνάξετε :

— Ρομφαία τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Γεδεών !

Χωρὶς θόρυβον αἱ τρεῖς ὀμάδες ἐπροχώρησαν καὶ ἐπλησίασαν τοὺς ἐχθρούς.

Ὁ Γεδεών ἔδωσε τὸ σύνθημα. Οἱ πολεμισταὶ ἐσάλπισαν ὅλοι μαζί, ἔσπασαν τὰς στάμνας, ἐκράτησαν τὰς λαμπάδας με τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἔτρεξαν πρὸς τοὺς ἐχθρούς καὶ με ὅλην τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς των ἐφώναζαν :

— Ρομφαία τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Γεδεών !

Οἱ Μαδιανῖται ἐξύπνησαν· ἤκουσαν τὰς φωνὰς καὶ τὰ σαλπίσματα, εἶδαν τὰς λάμπεις εἰς τὸ σκότος καὶ ἐφοβήθησαν. Ἐνόμισαν, ὅτι ἐχθροὶ πολλοὶ τοὺς ἐπετέθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

Οἱ Ἑβραῖοι τοὺς κατεδίωξαν πέραν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην. Ἔτσι με τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἕνας ἀπλοῦς χωρικός, ὁ Γεδεών, ἔσωσε τὴν πατρίδα του.

34. Ἡ φιλοπατρία τοῦ Ἰεφθάε καὶ τῆς θυγατρὸς του.

(Κριτ. 11)

Πολὺ συγκινητικὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Ἰεφθάε. Ὁμοιάζει κάπως με τὴν ἱστορίαν τῆς Ἰφιγενείας, ἡ ὁποία ἐδέχθη νὰ θυσιασθῇ χάριν τῆς πατρίδος της.

Ὁ Ἰεφθάε ἦτο ἄνθρωπος πολὺ ρωμαλέος. Ἐπειδὴ εἶχε ξένην μητέρα, τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ δι' αὐτὸ ἐκατοικοῦσε μακρὰν ἀπὸ αὐτὴν ἐξόριστος.

Κάποτε οἱ Ἀμμωνῖται ἐπολέμησαν ἐναντίον τῶν Ἑβραίων. Ὁ μόνος, ποὺ ἤμποροῦσε νὰ τοὺς σώσῃ, ἦτο αὐτός. Ἐπῆγαν λοιπὸν ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑβραίων, τὸν συνήντησαν καὶ τοῦ εἶπαν: σὺ μόνον μπορεῖς νὰ σώσῃς τὴν πατρίδα· ἔλα, ἡ πατρίς σὲ καλεῖ.

Ὁ Ἰεφθάε ἦτο πικραμένος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν· ἀλλὰ ἡ πατρίς τῶρα τὸν ἐκαλοῦσεν. Ἐπρεπε νὰ υπάγῃ χάριν αὐτῆς καὶ ἐπήγε.

Μόλις ἔφθασε, συνεκέντρωσε στρατὸν καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ ἔλθῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Πρὶν ἐπιτεθῆῃ, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, προσευχήθη καὶ εἶπε :

— Κύριε, ἡ πατρίς κινδυνεύει. Δὲν θέλω νὰ πέσῃ εἰς τὰ χέ-

Ἡ κόρη τοῦ Ἰεφθᾶ ὑποδέχεται τὸν πατέρα της.

ρια τῶν ἐχθρῶν. Πόσον θὰ εἴμεθα τότε δυστυχεῖς ! Κύριε, βοήθησέ μας νὰ σώσωμεν αὐτὴν ἐγὼ καὶ οἱ στρατιῶται μου.

Ἐγὼ θὰ θυσιάσω εἰς Σὲ ὅ,τι πολύτιμον ἔχω. Μόνον νὰ σωθῇ ἡ πατρίς ! Ἐὰν ἐπιστρέψω νικητής, αὐτὸ ποῦ πρῶτα πρῶτα θὰ συναντήσω εἰς τὴν οἰκίαν μου, μόλις εἰσέλθω, θὰ εἶναι ἰδικόν σου.

Οἱ Ἑβραῖοι ἤκουσαν τὴν προσευχὴν καὶ ἔλαβαν θάρρος.

Περισσότερον θάρρος ἔλαβαν, ὅταν ἤκουσαν, ὅτι ὁ Ἰεφθάε θὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Θεόν ὅ,τι πολύτιμον εἶχεν. Ἦτο ἐντροπὴ δι' αὐτοὺς νὰ μὴ πολεμήσουν μὲ γενναιότητα. Ἐπολέμησαν λοιπόν, τοὺς ἐβοήθησε καὶ ὁ Θεὸς καὶ ἐνίκησαν.

Ἐπέστρεφαν τώρα χαρούμενοι καὶ νικηταὶ εἰς τὰς οἰκίας των. Ὁ κόσμος ὅλος ἐξήρχετο νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ. Ἔμαθε καὶ ἡ κόρη τοῦ Ἰεφθάε τὴν νίκην τοῦ πατρός της καὶ ἐξῆλθε καὶ αὐτὴ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ. Τὴν στιγμὴν ὅμως ἐκείνην αὐτὸς εἰσῆρχετο εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὸ πρῶτον, πού συνήνητησεν εἰς αὐτήν, ἦτο ἡ κόρη του. Ἔσχισε τότε τὰ ἱμάτιά του καὶ εἶπεν :

— Ἀλίμονον, κόρη μου! ὠρκίσθην εἰς τὸν Θεόν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, νὰ θυσιάσω τὸ πιὸ πολύτιμον πού ἔχω. Καὶ αὐτὸ εἶσαι σύ!

Ἡ εὐσεβὴς κόρη, πού ἤκουσε τὸν πατέρα της, εἶπεν :

— Ἀφοῦ εἰς τὸν Κύριον ὑπεσχέθης διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος νὰ θυσιάσῃς ἐμέ, κάμε ὅπως ὑπεσχέθης. Ὁ Κύριος ἔσωσε τὴν πατρίδα μας· ἐκτέλεσε τὴν ὑπόσχεσίν σου. Ἄφησε μόνον νὰ ὑπάγω μὲ τὰς φίλας μου δύο μῆνας εἰς τὰ ὄρη, διὰ νὰ ἀποχαιρετήσω ἀπὸ ἐκεῖ τὴν ὠραίαν μας πατρίδα. Θὰ ἐπιστρέψω κατόπιν νὰ θυσιασθῶ. Ἔτσι δὲ καὶ ἔγινεν.

Ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι κατόπιν ἐθαύμαζαν τὸν Ἰεφθάε διὰ τὴν φιλοπατρίαν του καὶ τὴν κόρην του διὰ τὴν ἥρωικὴν θυσίαν. Ἐλαβαν δὲ ἔκτοτε θάρρος περισσότερον, διότι ἐθεώρουν ἐντροπὴν νὰ ἔχουν ὀλιγώτερον θάρρος ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὸν μέγαν Ἀρχηγόν των.

Αἱ νέαι ποτὲ ἔπειτα δὲν ἐλησμόνησαν τὴν αὐτοθυσίαν τῆς εὐγενοῦς αὐτῆς κόρης καὶ κάθε χρόνον ἐπήγαιναν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἔκλαιαν δι' αὐτήν.

Τὰ ἔθνη ζοῦν καὶ προοδεύουν μόνον, ὅταν τὰ ἄτομα θυσιάζωνται διὰ τὴν πατρίδα.

35. Ὁ Σαμψών.

(Κριτ. 13 ε.)

Οἱ Ἑβραῖοι ἔφυγαν ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο

ὁ Θεὸς ἄφησε νὰ ὑποδουλωθοῦν εἰς τοὺς ἐχθροὺς των Φιλι-
σταίους.

Ἐνας ἄνθρωπος, ὁ Μανωέ, εἶχε μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία
δὲν εἶχε παιδιά.

Μίαν ἡμέραν ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη εἰς αὐτὴν τὴν
γυναῖκα καὶ τῆς εἶπε :

Ὁ Σαμψὼν παλαίει μὲ τὸν λέοντα.

— Θὰ ἀποκτήσης παιδί. Μόλις ὄμως γεννηθῆ, νὰ τὸ ἀφιερῶς εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ μὴ τοῦ κόψης ποτὲ τὰ μαλλιά.

Ὁ Μανωὲ ἐπῆρε τότε ἓνα ἐρίφιον καὶ τὸ ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν. Ἐβλεπε δὲ αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του τὸν καπνόν, πὺ ἀνέβαινον εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὅπως εἶπεν ὁ ἄγγελος, ἔτσι καὶ ἐγένεν. Ἡ γυναῖκα τοῦ

Μανωὲ ἐγέννησεν ἓνα παιδί, τὸ ὅποιον ὠνόμασαν Σ α μ ψ ὠ ν.

Ἐπειτα ὁ Σαμψὼν ἐμεγάλωσεν, ἔγινε, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, πολὺ δυνατός.

Μίαν ἡμέραν εἶχε βγεῖ εἰς τὰ ἀμπέλια. Ἐκεῖ συνήνησεν ἓνα μικρὸν λέοντα. Δύναμις τοῦ Θεοῦ τότε ἦλθε καὶ ἀμέσως ἤρπασε τὸν λέοντα καὶ τὸν ἐξέσχισεν ὡς ἐρίφιον.

Ἐπειτα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτο τὸ πτώμα τοῦ λέοντος καὶ εἶδεν, ὅτι μέσα εἰς αὐτὸ ἦσαν μέλισσαι καὶ μέλι.

Ἀργότερα ὁ Σαμψὼν ἔκαμε κάποτε συμπόσιον. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς φίλους του :

—Ἐχω ἓνα αἴνιγμα :

Ἀπὸ αὐτό, ποῦ τρώγει, ἐβγήκε τροφή· ἀπὸ αὐτό, ποῦ εἶναι δυνατὸν, ἐβγήκε ἓνα πρᾶγμα γλυκό. Τί εἶναι ;

Κανεῖς ὅμως δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸ καταλάβῃ.

Ὁ Σαμψὼν ἠγάπα πολὺ τὴν πατρίδα του. Ἐπειδὴ αὐτὴ ἦτο ὑποδουλωμένη εἰς τοὺς Φιλισταίους, ὁ Σαμψὼν τοὺς ἐνοχλοῦσε καὶ τοὺς ἔκαμνε πολλὰς ζημίας. Οἱ Φιλισταῖοι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ τοῦ κάμουν τίποτε, ἐπειδὴ ὁ Σαμψὼν ἦτο πολὺ δυνατός.

Δι' αὐτὸ συνεννοήθησαν καὶ εἶπαν εἰς μίαν πονηρὰν γυναῖκα, τὴν Δ α λ ι δ ᾱ, ἡ ὁποία ἐγνώριζε τὸν Σαμψὼν, νὰ μάθῃ αὐτὴ τὸ μυστικόν του, πῶς ἦτο τόσο δυνατός.

Ἡ Δαλιδᾶ ἔμαθεν ἀπὸ τὸν Σαμψὼν, ὅτι ἡ δύναμις του ἦτο εἰς τὰ μαλλιά του, ποῦ δὲν ἐκόπησαν ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν του, ἐπειδὴ ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεόν. Μίαν νύκτα λοιπόν, ἐνῶ ὁ Σαμψὼν ἐκοιμᾶτο, αὐτὴ τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά. Τότε ἡ δύναμις τοῦ Σαμψὼν ἔφυγεν ἀπὸ αὐτόν. Οἱ Φιλισταῖοι τὸν ἔπιασαν, τὸν ἔδεσαν μὲ ἀλυσίδας, τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ ἀλέθῃ εἰς τὸν μύλον.

Ἀλλὰ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς τοῦ Σαμψὼν ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν πάλιν ἐμεγάλωσαν.

Ἐτυχε τότε νὰ ἔχουν οἱ Φιλισταῖοι μίαν μεγάλην ἐορτὴν εἰς ἓνα πελώριον οἰκοδόμημα. Εἶπαν δὲ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν :

—“Ας φέρωμεν τὸν Σαμψὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, διὰ νὰ γελᾶσωμεν με αὐτόν.

Καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ με αὐτόν ἐγελοῦσαν.

Ὁ Σαμψὼν πολὺ ἐστενοχωρήθη με αὐτὸ καὶ εἶπεν εἰς ἕνα μικρὸ παιδί, ποῦ τὸν ὠδηγοῦσεν :

—“Αφῆσέ με νὰ ψηλαφήσω τοὺς στύλους τοῦ οἰκοδομήματος, ποῦ γίνεται ἡ ἑορτή. Ἐνηγκαλίσθη τότε ὁ Σαμψὼν τοὺς στύλους, προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἶπε :

— Βοήθησέ με, Κύριε, νὰ ἐκδικηθῶ τοὺς ἐχθρούς μας Φιλισταίους καὶ ἄς ἀποθάνω καὶ ἐγὼ μαζί τους.

Ἔσεισε τοὺς στύλους, αὐτοὶ ἐκλονίσθησαν καὶ ὀλόκληρον τὸ πελώριον οἰκοδόμημα ἔπεσε καὶ ἔγινεν ἐρείπια. Κάτω ἀπὸ αὐτὰ ὄλοι οἱ Φιλισταῖοι κατεπλακώθησαν μαζί με τὸν Σαμψὼν.

36. Ἡ Ρουθ.

(Ρουθ)

Πολὺ συμπαθὴς εἶναι ἡ Ρουθ. Ἐζήσῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Κριτῶν. Δὲν ἔγινεν ἡρωὶς ἡ Ρουθ εἰς πόλεμον· δὲν ἔσωσεν ἀπὸ κανένα κίνδυνον τὴν πατρίδα της. Ἐπέδειξεν ἄλλας μεγάλας ἀρετάς· εἶχε μεγάλην καλωσύνην καὶ ἦτο πολὺ εὐγενής.

Κάποτε εἰς τὴν παραγωγὴν ἦλθε δυστυχία. Δι' αὐτὸ πολλοὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν πατρίδα των καὶ ἐπῆγαν εἰς ἄλλα μέρη. Μεταξὺ αὐτῶν εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἦτο καὶ ὁ Ἐλιμέλεχ. Αὐτός, με τὴν σύζυγόν του Νωεμὶν καὶ με τοὺς δύο υἱοὺς του ἦλθε καὶ κατόκησεν εἰς τὴν χώραν Μωάβ. Ἐπειτα ὅμως ἀπὸ ὀλίγα χρόνια ἀπέθανεν ὁ Ἐλιμέλεχ, καθὼς καὶ οἱ δύο υἱοὶ του, ποῦ εἶχον πάρει γυναῖκας Μωαβίτιδας.

Τότε ἡ Νωεμὶν ἐσκέφθη, ὅτι αἱ δύο γυναῖκες, ἐὰν ἔμεναν μαζί της, θὰ ἦσαν δυστυχεῖς. Με μεγάλην συγκίνησιν τὰς ἐκάλεσε καὶ με δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν εἰς αὐτάς :

— Παιδιά μου, δὲν κάνει νὰ μένετε σεῖς μαζί μου. Ἐγὼ εἶμαι μία γυναῖκα πτωχὴ καὶ δυστυχὴς καὶ μάλιστα εἶμαι γραῖα. Πηγαίνετε κάθε μία εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς μητρὸς σας.

καὶ ὁ μέγας Θεὸς ἄς σὰς ἐλεήσῃ, ὅπως ἦσθε καλά καὶ μαζί μου καὶ με τοὺς ἀποθανόντας.

Αἱ νύμφαι ἔκλαυσαν καὶ αὐταὶ ἀπὸ συγκίνησιν. Πρώτη ἡ Ὀρφά ἐφίλησε τὴν πενθεράν της καὶ ἔφυγεν. Ἄλλ' ἡ Ρουθ δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ μόνην τὴν γραίαν πενθεράν της. Ἐσκέπτετο :

Ἡ Ρουθ συνοδεύει τὴν Νωεμὶν εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Πῶς θὰ μείνῃ μόνη; ποῖος θὰ τὴν περιποιητῆι; ποῖος θὰ ἐργάζεται νὰ τὴν συντηρῆ; καὶ εἶπε :

— Μητέρα μου, μὴ με ἀναγκάζῃς νὰ σὲ ἀφήσω μόνη. Ὅπου σὺ ὑπάγῃς, θὰ ἔλθω μαζί σου καὶ ὅπου σὺ θὰ εἶσαι, θὰ εἶμαι καὶ ἐγώ. Ὁ λαὸς σου θὰ εἶναι καὶ λαὸς μου· ὁ Θεὸς σου θὰ εἶναι καὶ Θεὸς μου. Μόνον ἓνας θάνατος θὰ μᾶς χωρίσῃ.

Ἡ Νωεμὶν ἐδέχθη καὶ μὲ τὴν Ροῦθ ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Μωάβ καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Ἐκεῖ συνήντησε τοὺς συμπατριώτας της, οἱ ὅποιοι πολὺ συνεκινήθησαν, ὅταν τὴν εἶδαν.

Ἦτο τότε ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ διὰ τοὺς ξένους ἄφηναν ἕν μέρος ἀπὸ τοὺς καρπούς, διὰ νὰ συντηροῦνται καὶ αὐτοί. Εἶπε λοιπὸν ἡ Ροῦθ εἰς τὴν πενθεράν της, ὅτι θὰ μαζεύῃ στάχυα ὀπίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάς. Καὶ ἐπήγεν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐνὸς κτηματίου, τοῦ Βοόζ.

Ὁ Βοόζ εἶδεν, ὅτι ἡ Ροῦθ ἦτο πολὺ ἐργατικὴ καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἦτο πολὺ εὐγενής, δι' αὐτὸ τὴν ἐζήτησε καὶ τὴν ἐπῆρε σὺζυγον.

Ἀπὸ αὐτοὺς ἐγεννήθη ὁ Ὠβήδ. Αὐτὸς ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐγεννήθη ὁ Δαβίδ.

Ἀπὸ τὸν Δαβίδ κατάγεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

37. Ἡ Ἄννα.

(Α' Βασ. 1 ε.)

Ἄλλη γυνὴ πολὺ εὐσεβὴς εἶναι ἡ Ἄννα. Ἡ Ἄννα ἦτο σὺζυγος τοῦ Ἐλκανὰ καὶ δὲν εἶχε τέκνα. Διὰ τοῦτο ἐλυπεῖτο ὑπερβολικὰ. Εἰς μάτην ὁ σὺζυγός της τὴν ἐπαρηγοροῦσεν. Αὐτὴ ἔλεγε: Τὰ παιδιὰ εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ.

Πολλοὶ τὴν ἐνέπαιζαν. Αὐτὴ ὅμως δὲν ἦτο ἀνόητη νὰ θυμῶνῃ, ἀλλὰ ἐπαρακαλοῦσε πάντοτε τὸν Θεὸν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τέκνον.

Κάποτε εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν Σηλῶ, ὅπου ἦτο ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, διὰ νὰ προσφέρῃ θυσίαν. Ὁ ἀρχιερεὺς Ἥλει ἐκάθητο εἰς τὴν θύραν τοῦ Ναοῦ.

Πικραμένη ὅπως ἦτο ἡ Ἄννα, ἔκαμε τὴν προσευχὴν της εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔκλαιεν. Ἐλεγε σιγά:

— Κύριε τῶν δυνάμεων, ἄκουσε σὺ τὴν προσευχὴν τῆς δούλης σου καὶ δός μου ἕν τέκνον. Θὰ τὸ ἀφιερῶσω εἰς Σέ.

Μὲ τόσην ἀφοσίωσιν ἢ Ἦννα προσευχήθη, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς συνεκινήθη, τὴν ἐπλησίασε καὶ τῆς εἶπεν :

—Ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἄς κάμη, ὅπως ἐζήτησες.

Ἦ προσευχή, ὅταν γίνεται μὲ μεγάλην θέρμην, εἰσακούεται ἀπὸ τὸν Θεόν. Δοκιμάζομεν μάλιστα εἰς τὴν ψυχὴν μας χαράν.

Ἦ Ἦννα ἐδοκίμασε τέτοιαν χαράν ἤτο βεβαία, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ ἀκούσῃ τὴν προσευχὴν της καὶ εὐχαριστημένη ἐγύρισεν εἰς τὴν πατρίδα της Ραμάθ. Ὅπως δὲ ἐπίστευεν, ἔτσι καὶ ἐγένεν. Ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν προσευχὴν της καὶ τῆς ἔδωκεν ἓν τέκνον, τὸ ὁποῖον ὠνόμασε Σαμουὴλ (δηλαδὴ ὁ Θεὸς εἰσήκουσε).

Τὸν ἄλλον χρόνον ἢ εὐσεβῆς Ἦννα ἤλθε πάλιν εἰς τὴν Σηλῶ, παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀρχιερέα Ἦλει καὶ τοῦ εἶπεν :

—Ἐγώ, Κύριέ μου, εἶμαι ἢ γυναίκα, ποὺ πέρυσι παρεκάλεσα τὸν Θεὸν νὰ μοῦ δώσῃ τέκνον. Ὁ Θεὸς μὲ ἤκουσε καὶ μοῦ ἔδωσε ὅ,τι τοῦ ἐζήτησα. Λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὸ ἀφιερῶνω εἰς τὸν Θεόν, ὅπως ὑπεσχέθη.

Καὶ ἀφιέρωσε τὸ τέκνον της εἰς τὸν Θεόν, τὸ ἀνέθρεψε δὲ μὲ μεγάλην εὐσέβειαν.

Ἔτσι ὁ Θεὸς ἀντήμειψε τὴν ἀρετὴν τῆς εὐτυχοῦς αὐτῆς γυναικός, διότι ὄχι μόνον αὐτὸ τὸ τέκνον της ἔγινε καλὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τῆς ἔδωσε καὶ πέντε ἄλλα τέκνα.

Διὰ τοῦτο ἢ Ἦννα εὐχαριστοῦσε τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγε :

*« Ἐχώρησε πολὺ ἢ ψυχὴ μου, Κύριε
κατένας σὰν Ἐσὲ δὲν εἶναι Ἄγιος !
τὸν πλοῦτο Σὺ τὸν δίνεις, Σὺ τὸν ἀφαιρεῖς
καὶ σὺ θὰ κρίνης ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. »*

38. Ὁ Σαμουὴλ.

(Α' Βασ. 3 ε.)

Τὸ τέκνον τῆς εὐσεβοῦς Ἦννης, ὁ Σαμουὴλ, ὑπηρετοῦσεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἢ μήτηρ του τὸ εἶχεν ἀφιερῶσει εἰς αὐτὸν καὶ ἐκεῖ πάντοτε ἔμενε μαζί μὲ τὸν ἱερέα Ἦλει.

Μίαν ἡμέραν, πρὶν ὁ λύχνος σβῆσῃ, ἤκουσε μίαν φωνὴν νὰ τὸν καλῆ καὶ ἐνόμισεν, ὅτι ἐφώναξεν αὐτὸν ὁ ἱερεὺς Ἑλεὶ.
Ἔτρεξεν ὁ Σαμουὴλ εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὲ ἐφώναξες, τί θέλεις ;

Ἐλεὶ εἶπε :

— Δὲν σὲ ἐκάλεσα ἐγώ· πῆγαινε νὰ κοιμηθῆς.

Πάλιν ὁ Σαμουὴλ ἤκουσε τὴν ἴδιαν φωνὴν νὰ τὸν καλῆ· δι' αὐτὸ ἐσηκώθη πάλιν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἑλεὶ, διότι ἐνόμισεν, ὅτι τῶρα αὐτὸς τὸν ἐφώναξεν.

Ἐλεὶ ὅμως τοῦ εἶπε :

— Δὲν σὲ ἐκάλεσα ἐγώ· πῆγαινε νὰ κοιμηθῆς.

Τρίτην φορὰν ἤκουσεν ὁ Σαμουὴλ τὴν ἴδιαν φωνὴν νὰ τὸν καλῆ καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἑλεὶ καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί θέλεις ;

Τότε ὁ Ἑλεὶ ἐνόησεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐκάλεσε τὸν Σαμουὴλ καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν :

— Ἐὰν πάλιν ἀκούσης τὸ ὄνομά σου, νὰ εἴπῃς : « Ὁμίλησον. Ὁ δοῦλος σου, Κύριε, ἀκούει ! »

Καὶ ὠμίλησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Σαμουὴλ καὶ εἶπε :

— Θὰ τιμωρῶσῃ τὸν Ἑλεὶ καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἐξ αἰτίας τῶν παιδιῶν του, τὰ ὅποια εἶναι ἀσεβῆ καὶ δὲν τὰ τιμωρεῖ.

Ὅταν ἐξημέρωσεν, ὁ Ἑλεὶ εἶπεν εἰς τὸν Σαμουὴλ :

— Παιδί μου, τί σὲ διέταξεν ὁ Θεός ;

Καὶ ὁ Σαμουὴλ μὲ φόβον διηγήθη τί εἶχε διατάξει ὁ Θεός.
Ἐλεὶ δὲ ἀπήντησεν.

— Ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος. Ἄς κάμῃ ὅ,τι πρέπει.

Αὐτὸ ποῦ εἶπεν ὁ δίκαιος Θεός, τὸ ἔκαμεν. Ἐτιμώρησεν τὸν Ἑλεὶ καὶ τὰ δύο παιδιά του, ποῦ ἦσαν ἄνθρωποι ἀσεβεῖς. Ἀπέθαναν εἰς μίαν μάχην. Ἐλεὶ τὸ ἔμαθε καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς νεκρός.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν λησμονήσει τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἐλάτρευαν θεούς, ποῦ ἐλάτρευαν καὶ οἱ εἰδωλολάτραι· διὰ τοῦτο ὑπεδουλώθησαν εἰς τοὺς Φιλισταίους. Ὁ Σαμουὴλ τοὺς συνεβούλευε καὶ τοὺς ἔλεγε : Μετανοήσατε· ἀπο-

μακρύνετε τούς ξένους θεούς και ὁ Θεὸς θὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τούς Φιλισταίους.

Οἱ Ἑβραῖοι, ποὺ ὑπέφεραν πολὺ ἀπὸ τούς ἐχθρούς, ἤκουσαν τὰς συμβουλὰς τοῦ Σαμουὴλ καὶ ἐνεθυμήθησαν πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἐφησαν τούς ξένους θεούς καὶ ἐλάτρευσαν μόνον τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Δι' αὐτὸ ὁ Σαμουὴλ τοὺς εἶπε :

— Σεῖς μαζευθῆτε εἰς τὴν πόλιν Μισπᾶ καὶ ἐγὼ θὰ προσευχηθῶ εἰς τὸν Θεὸν διὰ σᾶς.

Ἔτσι καὶ ἔγινεν. Ἐμαζεύθησαν ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν πόλιν Μισπᾶ.

Ὅταν οἱ Φιλισταῖοι τὸ ἔμαθαν, ἦλθαν ἐναντίον των.

Ὁ Σαμουὴλ ἔκαμε τότε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, ἐπετέθη ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐνίκησεν.

Ὅταν ὁ Σαμουὴλ ἐγήρασεν, ὥρισεν ὡς διαδόχους τοῦ τὰ δύο παιδιά του. Ἄλλὰ αὐτὰ ἦσαν ἄδικοι ἄνθρωποι καὶ δι' αὐτὸ οἱ Ἑβραῖοι τοῦ ἐζήτησαν νὰ ἐκλέξῃ δι' αὐτοὺς βασιλέα, ὅπως εἶχαν καὶ οἱ γειτονικοὶ λαοί.

Ὁ Σαμουὴλ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν τοῦ Θεοῦ καὶ, ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν, ἐξέλεξεν ὡς βασιλέα τῶν Ἑβραίων καὶ ἔχρισεν τὸν Σαοὺλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

39. Ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ εἶναι δυστυχής.

(Α' Βασ. 13 ε.)

Εἶδομεν, ὅτι ὁ Σαμουὴλ ἔχρισε τὸν Σαοὺλ βασιλέα. Εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὸς ἐκυβέρνηα καλὰ τὸν λαὸν καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τὸν ἐβοηθοῦσεν. Ἔκαμε πολλοὺς πολέμους πάντοτε νικηφόρους. Αἱ ἐπιτυχίαι του ὅμως αὐταὶ τὸν ἔκαμαν ὑπερήφανον. Ἦρχισε μάλιστα νὰ παραβαίη τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ὠργίσθη ἐναντίον του καὶ ἔστειλε τὸν Σαμουὴλ νὰ τὸν νουθετήσῃ.

Πράγματι ὁ Σαμουὴλ εὔρε τὸν Σαοὺλ καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ὁ Θεὸς περισσότερον ἀπὸ τὰς θυσίας θέλει νὰ κάμνωμεν τὸ θέλημά Του. Σὺ δὲν κάμνεις τὸ θέλημά Του· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς δὲν θέλει νὰ εἶσαι βασιλεὺς.

Εἶπεν ὁ Σαμουὴλ αὐτὰ καὶ ἐστράφη, διὰ νὰ φύγῃ· ἀλλ' ὁ Σαοὺλ ἐκράτησεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματός του καὶ αὐτὸ ἐσχίσθη.

Τότε ὁ Σαμουὴλ εἶπεν :

— Ἔτσι ὁ Θεὸς ἐξέσχισε τὴν βασιλείαν ἀπὸ σέ, διότι εἶσαι ἀσεβής.

Τοῦ εἶπεν ἀκόμη, ὅτι τὸν περιμένουν μεγάλαι δυστυχίαι.

Ὁ Σαοὺλ ἤρχισε νὰ ταράσσεται καὶ νὰ γίνεται δυστυχής.

*Ήτο δυστυχής, ἄν καὶ ἦτο βασιλεύς, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἦτο μαζί του.

Οἱ ὑπήκοοί του ἔβλεπαν, ὅτι ἦτο δυστυχής καὶ δι' αὐτὸ τὸν συνεβούλευσαν νὰ καλέσῃ ἓνα μουσικὸν νὰ παίξῃ κιθάραν, διὰ

Ὁ Σαμουὴλ ἐπιπλήττει τὸν Σαοὺλ διὰ τὴν παρακοὴν του.

νὰ τὸν διασκεδάσῃ· ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν ποιμένα Δαβίδ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν μουσικὴν ἐπροσπαθοῦσε νὰ κάμῃ τὸν βασιλέα νὰ ξεχάσῃ τὴν λύπην του.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἁμαρτίας εἶναι πάντοτε κακά.

40. Ὁ Δαβὶδ χρίεται βασιλεὺς καὶ νικᾷ τὸν Γολιάθ.

(Α΄ Βασ. 17)

Ὁ Σαμουὴλ ἔλυπεῖτο, διότι ὁ Σαοὺλ παρέβη τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐφάνη ἀνάξιος βασιλεὺς. Ἄλλ' ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε: — Μὴ λυπησῶμαι δι' αὐτό, ἀλλὰ πῆγαινε εἰς τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Ὁ Σαμουὴλ ἐπῆγε εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν. Εἰς τὴν θυσίαν ἐκάλεσε καὶ τὸν Ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς του καὶ ἔχρισεν ὡς βασιλέα ἓνα ἀπὸ αὐτοῦς, τὸν Δαβίδ.

Τότε ἔτυχε πάλιν νὰ γίνῃ πόλεμος τῶν Φιλισταίων ἐναντίον τῶν Ἑβραίων.

Εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν καὶ ἓνα γίγαντα, τὸν Γολιάθ. Τὰ ὄπλα του, ἡ περικεφαλαία, ὁ θώραξ, ἡ ἀσπίς, τὸ δόρυ, ἡ λόγχη, ἦσαν ὅλα μεγάλα καὶ ἀπὸ χαλκόν. Ἦτο ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν Ἑβραίων. Αἱ μητέρες ἔλεγαν εἰς τὰ ἄτακτα παιδιὰ: «Μὴ εἶσαι ἄτακτος, διότι ὁ Γολιάθ θὰ ἔλθῃ νὰ σὲ πάρῃ». Μόλις οἱ στρατιῶται τὸν ἔβλεπαν, ἔφευγαν ἀπὸ τὴν μάχην.

Κάθε ἡμέραν ὁ τρομερὸς αὐτὸς πολεμιστὴς ἐπροχωροῦσεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑβραίων καὶ μὲ τὴν χονδρὴν φωνὴν του ὕβριζεν αὐτοὺς καὶ ἔλεγεν:

— Ἐλᾶτε! Ἐλᾶτε! ᾤΑ! φοβεῖσθε! Δειλοὶ ποῦ εἶσθε! Πλησιάσατε! Τὰ σώματά σας θὰ τὰ δώσω εἰς τοὺς κόρακας!

Μίαν ἡμέραν ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑβραίων ὁ Δαβίδ, ποῦ εἶχε τρεῖς ἀδελφοὺς εἰς τὸν πόλεμον. Τὸν ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ πατὴρ του, διὰ νὰ φέρει τροφάς.

Ὅταν ἦλθεν, ἦτο πρῶτ. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔβγαينه πάλιν ὁ Γολιάθ καὶ οἱ Ἑβραῖοι, μόλις τὸν εἶδαν, ἔφευγαν.

Τότε ὁ Γολιάθ ὑπερήφανος πάλιν ἐφώναζεν:

— Φεύγετε, φεύγετε! Νὰ διαλέξετε ἓνα ἄνδρα, διὰ νὰ πολεμήσῃ μαζί μου. Ἐάν μὲ φονεύσῃ αὐτός, θὰ γίνουιν οἱ συμπατριῶται μου δοῦλοι ἰδικοὶ σας· ἐάν νικήσω ἐγώ, θὰ γίνετε σεῖς δοῦλοι ἰδικοὶ μας.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐτάραξαν τὴν ψυχὴν τοῦ Δαβίδ· δι' αὐτό,

καθώς εἶχε μεγάλην πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἐπήγεν εἰς τὸν Σαοὺλ καὶ μὲ θάρρος τοῦ εἶπεν :

—'Εγὼ θὰ πολεμήσω μὲ τὸν εἰδωλολάτρην αὐτόν· ὁ Κύριος θὰ μᾶς βοηθήσῃ.

Κατόπιν προσηυχήθη εἰς τὸν Θεόν, ἐπῆρε τὴν σφενδόνην του καὶ ἦλθε νὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτὴν τὸν Γολιάθ.

'Επολέμησε καὶ ἐνίκησε.

Τότε ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ὑπεδέχθησαν τὸν Δαβὶδ μὲ χαρὰν καὶ αἱ γυναῖκες ἐχώρευαν καὶ μὲ τύμπανα καὶ μὲ κύμβαλα ὅλοι ἔψαλλαν :

«Ὁ Σαοὺλ ἐνίκησε χιλιάδας !

Ὁ Δαβὶδ ἐνίκησε μυριάδας !»

41. Ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Ἰωνάθαν φίλοι.

(Α' Βασ. 18 ε.)

Ἔπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἀγαποῦσαν τὸν Δαβὶδ. Παντοῦ ἔψαλλαν :

«Ὁ Σαοὺλ ἐνίκησε χιλιάδας !

Ὁ Δαβὶδ ἐνίκησε μυριάδας !»

Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Σαοὺλ, ὁ Ἰωνάθαν, ἠγάπα καὶ αὐτὸς τὸν Δαβὶδ μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του. Μίαν ἡμέραν ἐπῆρε τὴν στολὴν του, τὸ ξίφος του, τὸ τόξον του καὶ τὰ ἔδωσεν εἰς τὸν Δαβὶδ. Τόσον πολὺ τὸν ἀγαποῦσε.

Μόνον ἓνας δὲν τὸν ἀγαποῦσεν, ὁ Σαοὺλ. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Δαβὶδ ἔπαιζε κιθάραν, διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ὁ Σαοὺλ ἔρριψε τὸ δόρυ του, διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν Δαβὶδ. Ὁ Δαβὶδ ὅμως, εὐκίνητος ὅπως ἦτο, ἐσώθη.

Ἐπειδὴ ὁ Σαοὺλ εἶδεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ φονεύσῃ τὸν Δαβὶδ, εἶπεν εἰς τὸν Ἰωνάθαν νὰ τὸν φονεύσῃ αὐτός.

'Ἄλλ' ὁ Ἰωνάθαν ἐφώνασε τὸν Δαβὶδ καὶ τοῦ εἶπεν :

—Ὁ Σαοὺλ, ὁ πατήρ μου, θέλει νὰ σὲ φονεύσῃ. Προφυλάξου, σὲ παρακαλῶ, καὶ πήγαινε εἰς ἓνα μέρος ἀπόκρυφον, ἕως τὸ πρῶν. Ἐγὼ δὲ θὰ ὑπάγω, διὰ νὰ παρακαλέσω τὸν πατέρα μου νὰ μὴ σὲ καταδιώκῃ, ὅπως σὲ καταδιώκει τώρα, ἀδίκως.

Πράγματι ὁ Ἰωνάθαν ἐπῆγεν, εὔρε τὸν πατέρα του καὶ τοῦ εἶπε :

— Βασιλεῦ, ὁ Δαβὶδ εἶναι καλός· ποτὲ δὲν ἔκαμε κανένα κακὸν εἰς ἐσέ· ἔκαμε μάλιστα καλὸν καὶ εἰς ἐσέ, πατέρα, καὶ εἰς τὴν πατρίδα. Ἐὰν δὲν ἐρριψοκινδύνευεν ὁ Δαβὶδ, ἡ πατρίς

ἽΟ Ἰωνάθαν καὶ ὁ Δαβὶδ γίνονται φίλοι.

δὲν θὰ ἐσώζετο καὶ σὺ δὲν θὰ ἦσο βασιλεὺς. Ἄλλὰ τώρα ζῆς· χαίρεσαι· αὐτό, πατέρα μου, τὸ ὀφείλεις εἰς τὸν Δαβὶδ. Διὰ τί θέλεις λοιπὸν νὰ ἀμαρτήσης ἐναντίον του ; διὰ τί καταδιώκεις τὸν Δαβὶδ, ποῦ εἶναι φίλος μου καὶ τὸν ἀγαπῶ ;

ἽΟ Σαοὺλ ὅταν ἤκουσεν αὐτά, συνεκινήθη πολὺ καὶ εἶπε :

— Ζῆ Κύριος ! Δὲν θὰ καταδιώκεται ὁ Δαβὶδ.

Τότε ὁ Ἰωνάθαν ἔτρεξε μὲ χαρὰν καὶ τὸ εἶπεν εἰς τὸν Δαβίδ. Οἱ δύο μαζὶ ἦλθαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σαοῦλ.

Ἔπειτα ὁμοῦς ὁ Σαοῦλ πάλιν ἐμίσησε τὸν Δαβίδ καὶ πάλιν τὸν κατεδίωκεν. Ὁ Δαβίδ καταστενοχωρημένος καὶ μὲ μέγαν παράπονον εἶπεν εἰς τὸν φίλον τοῦ Ἰωνάθαν :

— Τί κακὸν ἔχω κάμει; διατί ὁ πατήρ σου μὲ καταδιώκει;

Ὁ Ἰωνάθαν πολὺ ἐλυπήθη καὶ τοῦ εἶπεν :

— Αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, ἐγὼ θὰ τὸ κάμω. Σὺ δὲν θὰ ἀποθάνῃς· ἐγὼ δὲν θὰ ἀφήσω τὸν πατέρα μου νὰ σοῦ κάμῃ κακόν. Καὶ εἶπεν ἀκόμη :

— Ἐὰν ὁ πατήρ μου ἔχη κακὸν σκοπὸν διὰ σέ, θὰ σέ εἰδοποιήσω καὶ θὰ ὑπάγῃς ἐν εἰρήνῃ, ὁ δὲ Κύριος ἄς εἶναι μαζὶ σου. Ἐὰν ἔχη καλὸν σκοπὸν, τότε πάλιν θὰ σέ εἰδοποιήσω.

Καὶ ὠρκίσθησαν, ὅτι θὰ ἀγαπῶνται.

Ὁ Σαοῦλ ὁμοῦς, ποῦ ἦτο κακός, ἐξηκολούθει νὰ εἶναι θυμωμένος ἐναντίον τοῦ Δαβίδ. Διὰ τοῦτο ὁ Δαβίδ ἔφυγε καὶ ἐκρύπτετο εἰς διάφορα ἐρημικὰ μέρη τῆς Χαναάν.

42. Ὁ Σαοῦλ καὶ ὁ Δαβίδ φίλοι.

(*Βασ. 24, 26*)

Ἄν καὶ ἔφυγεν ὁ Δαβίδ, ἐν τούτοις ὁ Σαοῦλ δὲν ἠσύχασε. Παρεσύρετο ἀπὸ ἀνθρώπους κακοῦς, ποῦ τοῦ ἔλεγαν, ὅτι ὁ Δαβίδ θέλει νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὸν βασιλικὸν θρόνον, καὶ ἔκαμε τὸ λάθος νὰ τοὺς πιστεύῃ. Ἔτσι ὁ Σαοῦλ ἐγένετο δυστυχής.

Ὁ Δαβίδ ὁμοῦς ἀγαποῦσε πολὺ τὸν βασιλέα καὶ ποτέ του δὲν εἶχε σκεφθῆ νὰ ἀφαιρέσῃ τὸν βασιλικὸν θρόνον ἀπὸ αὐτόν.

Μίαν ἡμέραν ὁ Σαοῦλ ἐπῆρε τρεῖς χιλιάδας ἄνδρας καὶ ἐπῆγε νὰ ψάξῃ, διὰ νὰ εὔρῃ καὶ συλλάβῃ τὸν Δαβίδ. Ἐνῶ ἔψαχνεν εἰς ἓνα ὄρος, εὔρεθῃ ἐμπρὸς εἰς ἓν σπήλαιον καὶ κατάκοπος, ὅπως ἦτο, ἐμπῆκεν εἰς αὐτὸ νὰ ἀναπαυθῇ. Πρὸ ὀλίγου ὁμοῦς εἶχεν ἀπὸ ἐκεῖ περάσει καὶ εἶχεν ἔμβει εἰς τὸ ἴδιον σπήλαιον, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ, καὶ ὁ Δαβίδ μὲ ὀλίγους συντρόφους του καὶ εἶχε προχωρήσει εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου.

Οἱ ἄνδρες τοῦ Δαβίδ, ὅταν εἶδαν τὸν Σαοὺλ νὰ ἐμβαίη εἰς τὸ σπήλαιον, εἶπαν:

— "Ἐφθασε, Δαβίδ, ἡ ἡμέρα, ποῦ ὁ Θεὸς παραδίδει τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ χέρια σου.

Ὁ Δαβίδ ὄμως, ποῦ δὲν ἐσκέπτετο κακὸν διὰ τὸν Σαοὺλ, ἐσηκώθη, ἐπλησίασε προσεκτικὰ τὸν Σαοὺλ, ἐνῶ αὐτὸς ἐκοιμᾶτο καὶ ἔκοψεν ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἔνδυμά του.

"Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ὁ Σαοὺλ ἐξύπνησε καὶ ἐβγήκεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον· ἐβγήκε τότε καὶ ὁ Δαβίδ, ἐφώνησεν εἰς τὸν Σαοὺλ καὶ εἶπε:

— Κύριέ μου, βασιλεῦ!

Καὶ ἔσκυψεν ὁ Δαβίδ μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, ἐπροσκύνησε καὶ εἶπε:

— Διατί ἀκούεις ἐκείνους, ποῦ σοῦ λέγουν, ὅτι ὁ Δαβίδ θέλει τὸ κακὸν σου; Εἶδαν οἱ ὀφθαλμοί σου σήμερον, πῶς ὁ Θεὸς σὲ παρέδωκεν εἰς τὰ χέρια μου. Οἱ ἄνδρες μου εἶπαν νὰ σὲ θανατώσω· ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἔχω κακὸν σκοπὸν διὰ σέ· ἴδε, πάτερ μου, τὸ κομμάτι τοῦ ἐνδύματός σου εἰς τὰς χεῖρας μου· κακίαν ἐγὼ δὲν ἔχω διὰ σέ· σὺ ὄμως μὲ καταδιώκεις. Ἄς κρίνῃ ὁ Θεὸς καὶ ἐμὲ καὶ σέ.

Ὁ Σαοὺλ ἐθαύμασε πολὺ τότε καὶ εἶπεν εἰς τὸν Δαβίδ:

— Ἡ φωνή σου εἶναι αὐτή, παιδί μου Δαβίδ!

Εἶπεν αὐτὰ μὲ συγκίνησιν καὶ ἔκλαυσε.

Κατόπιν ἐξηκολούθησε:

— Σὺ, παιδί μου, εἶσαι περισσότερον δίκαιος ἀπὸ ἐμέ, διότι μοῦ ἔκαμες καλὸν ἀντὶ κακοῦ· σήμερα μοῦ ἔδειξες πολλὴν καλωσύνην. Ὁ Κύριος, παιδί μου, νὰ σοῦ ἀνταποδώσῃ καλόν, διὰ τὸ καλὸν ποῦ μοῦ ἔκαμες.

"Ἔτσι ὁ Δαβίδ καὶ ὁ Σαοὺλ ἀπὸ ἐχθροὶ ποῦ ἦσαν, ἔγιναν φίλοι, ὕστερα ἀπὸ τὴν καλὴν αὐτὴν πράξιν τοῦ Δαβίδ.

43. Ὁ Δαβίδ βασιλεὺς.

(B' Βασ. 1 ε.)

Οἱ Φιλιισταῖοι εἶχαν ἔλθει νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς Ἑβραίους

εις τὸ ὄρος Γελβουέ. Ὁ Δαβὶδ δὲν ἦτο ἐκεῖ, διότι εἶχεν ὑπάγει νὰ καταδιώξη ἄλλους ἐχθρούς.

Τότε ἓνας ἄνθρωπος μὲ σχισμένα ἐνδύματα καὶ μὲ χῶμα εἰς τὴν κεφαλὴν ἦλθεν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν Δαβὶδ.

Ἔλεγε ὁ Δαβὶδ τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε :

Ὁ Δαβὶδ βασιλεὺς.

— Τί ἐγίνε καὶ εἶσαι ἔτσι ; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, εἶπέ μου. παρακαλῶ.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶπεν, ὅτι ὁ στρατὸς ἐφυγεν ἀπὸ τὴν μάχην καὶ πολλοὶ ἀπέθαναν· ἀπέθανε μάλιστα καὶ ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ καὶ ὁ υἱὸς του Ἰωνάθαν.

Μόλις ὁ Δαβὶδ τὸ ἤκουσεν αὐτό, ἔσχισεν ἀπὸ τὴν λύπην του τὰ ἐνδύματά του, ἔκλαυσεν ἕως τὸ βράδυ καὶ αὐτὸς καὶ

οί ἄνθρωποι του καὶ ἔκαμε διὰ τὸν Σαοὺλ καὶ τὸν Ἰωνάθαν ἓνα ὥραϊον ποίημα :

«Σὲ σὰς τοὺς κάμπους, σὰ βουνὰ τῆς Γελβονὲ
δροσιὰ ποτὲ μὴν πέση καὶ βροχή,
γιατὶ ὁ Σαοὺλ καὶ ὁ Ἰωνάθαν ἔπεσαν ἐκεῖ,
ποὺ ἀγαπημένοι ἦσαν πάντα στῆ ζωή.
Σὰν δύο λιοντάρια καὶ ἑλαφροὶ σὰν ἄετοί
στῆ μάχη πέσαν καὶ οἱ δυὸ οἱ δυνατοί».

Ἔπειτα ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Χεβρών. Ἐκεῖ ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα τὸν ἔκαμε βασιλέα της. Ὑστερα ἦλθαν καὶ αἱ ἄλλαι φυλαὶ εἰς τὸν Δαβίδ καὶ τοῦ εἶπαν :

— «Ὅταν ἐξοῦσεν ὁ Σαοὺλ, σὺ μᾶς ἔσωφες· καὶ τώρα σὺ νὰ εἶσαι βασιλεὺς μας. Αὐτὸ θέλει καὶ ὁ Θεός.

Ἔτσι ὁ Δαβίδ ἔγινε βασιλεὺς ὅλων τῶν Ἑβραίων.

Ὑστερα ὁ Δαβίδ ἦλθε νὰ κυριεύσῃ τὴν Σιών, τὴν ὁποίαν κατεῖχαν ξένοι λαοί. Αὐτοὶ ὅμως τοῦ εἶπαν :

— Δὲν θὰ ἔμβῃς εἰς τὴν πόλιν, διότι καὶ οἱ χωλοὶ ἀκόμη καὶ οἱ τυφλοὶ θὰ σὲ πολεμήσουν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Δαβίδ ἐνίκησε· διότι ὁ αἰώνιος Θεός ἦτο μαζί του, ἐπειδὴ ἦτο εὐσεβὴς βασιλεὺς.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε καὶ πρωτεύουσαν τοῦ κράτους του, τὴν ὠχύρωσε δὲ καὶ τὴν ὠνόμασεν Ἰερουσαλήμ (κατοικίαν εἰρήνης).

Ὁ βασιλεὺς Δαβίδ ἔκαμε καὶ ἄλλους νικηφόρους πολέμους καὶ ἐμεγάλωσε τὸ κράτος του, πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ ὄρους Λιβάνου, πρὸς νότον μέχρι τῆς Ἀραβικῆς θαλάσσης, πρὸς δυσμὰς μέχρι τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου. Ἐλεγεν ὅμως πάντοτε, ὅτι βασιλέα τῶν Ἑβραίων τὸν ἔκαμεν ὁ Θεός καὶ ὁ Θεός ἐδόξασε τὴν βασιλείαν του.

44. Ὁ βασιλεὺς Δαβίδ λατρεύει τὸν Θεόν.

(B' Βασ. 6 ε.)

Ἄφοῦ ὁ βασιλεὺς Δαβίδ ἔκαμε πρωτεύουσαν τοῦ κράτους

του τὴν Ἱερουσαλήμ, ἠθέλησε νὰ μεταφέρῃ ἐκεῖ τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης. Διὰ τοῦτο διέταξε νὰ κάμουν νέαν ἄμαξαν καὶ νὰ βάλουν εἰς αὐτὴν τὴν Κιβωτὸν τοῦ Κυρίου. Τοῦτο καὶ ἔγινεν.

Ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ἤρχετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Χιλιάδες Ἑβραῖοι τὴν συνώδευαν καὶ μαζὶ ἔψαλλαν ὄλοι εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὄλοι ἔπαιζαν κύμβαλα, κιθάρας, σάλπιγγας καὶ ἄλλα μουσικὰ ὄργανα. Ὁ Δαβὶδ ἦτο πρῶτος καὶ ἔψαλλε καὶ αὐτὸς μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του καὶ προσηύχετο εἰς τὸν Θεόν.

Ὅταν ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ἔμπαινε εἰς τὴν πόλιν, ἡ θυγάτηρ τοῦ Σαοὺλ εἶδε τὸν Δαβὶδ καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν της, ὅτι εἶναι ἐξευτελιστικὸν δι' ἓνα βασιλέα νὰ κάμνη ἔτσι.

Ἐφθασαν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ἡ σκηνή, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐτοποθέτου τὴν Κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ἔβαλαν αὐτὴν μέσα εἰς τὴν σκηνήν. Τότε ἔκαμεν ὁ Δαβὶδ θυσίαν εἰς τὸν Θεόν καὶ ἔπειτα ἠλόγησε τὸν λαὸν ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ καθένας ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Σαοὺλ ἐξῆλθε νὰ συναντήσῃ τὸν βασιλέα, διὰ νὰ τὸν κατηγορήσῃ. Ὅταν τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε :

— Σὰν μηδαμινὸς ἄνθρωπος ἔκαμες σήμερα σύ, ὁ δοξασμένος βασιλεύς, πού ἔψαλλες καὶ προσηύχεσο εἰς τὸν Θεόν καὶ οἱ ὑπῆκοοί σου σὲ ἔβλεπαν.

Ἄλλ' ὁ Δαβὶδ εἶπεν εἰς τὴν ἀνόητον αὐτὴν γυναῖκα :

— Ἐπαιζα μουσικὴν καὶ ἔψαλλα εἰς τὸν Θεόν, πού αὐτὸς μὲ ἔκαμε βασιλέα. Χάριν τοῦ Θεοῦ ἀκόμη καὶ θὰ ταπεινωθῶ. Αὐτὸς δοξάζει καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ὑπηκόους μου.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Σαοὺλ ἐτιμωρήθη ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ δὲν ἀπέκτησεν υἱόν, ἕως ὅτου ἀπέθανε.

Κατόπιν ὁ Δαβὶδ ἐσκέφθη νὰ κτίσῃ Ναὸν εἰς τὸν Θεόν.

Ἄλλ' ὁ Θεὸς παρήγγειλε νὰ κτίσῃ τὸν Ναὸν ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ Σολομῶν.

Ἔτσι ὁ ἔνδοξος καὶ εὐσεβὴς βασιλεύς δὲν ἔκτισε Ναὸν, ἄφησεν ὅμως ἓνα ἄλλο μνημεῖον, τὸ ὁποῖον σφάζεται μέχρι σήμερον. Εἶναι οἱ ὠραῖοι ὕμνοι του εἰς τὸν Θεόν, οἱ Ψ α λ μ ο ἰ, τοὺς ὁποίους ἀναγινώσκομεν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

45. Ὁ Δαβὶδ τιμωρεῖται.

(B' Βασ. 11 ε.)

Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς βοηθεῖ. Τοὺς κακοὺς δὲν τοὺς ἀγαπᾷ καὶ τοὺς τιμωρεῖ.

Ὅσον καιρὸν ὁ Δαβὶδ ἦτο εὐσεβὴς καὶ ἔκαμνε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς τὸν ἐβοηθοῦσε· πάντοτε εἰς τοὺς πολέμους ἐνικοῦσε καὶ ὅταν ἐκινδύνευεν ἐσώζετο.

Ἄλλὰ καμμιά φορά ὁ ἄνθρωπος κάμνει καὶ λάθῃ· ἔτσι καὶ ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶναι δίκαιος, ἔστειλε τὸν προφήτην Νάθαν νὰ μαλώσῃ τὸν Δαβὶδ διὰ τὰ λάθη του.

Ὁ Νάθαν ἐπήγεν· ἦτο αὐστηρὸς· δὲν ἐφοβεῖτο, διότι ἤρχετο κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ.

Παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα καὶ τοῦ διηγήθη μίαν μικρὰν ἱστορίαν, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ αἰσθανθῇ τὸ σφάλμα του.

— Ἦτο, εἶπεν, εἰς μίαν πόλιν ἕνας πλούσιος καὶ ἕνας πτωχός. Ὁ πλούσιος εἶχε ποίμνια πολλά. Ὁ πτωχός εἶχε μόνον ἕνα ἀρνί. Ἦλθε διαβάτης εἰς τὸν πλούσιον καὶ αὐτὸς ἐλυπήθη νὰ σφάξῃ ἕνα ἀπὸ τὰ ἰδικὰ του ἀρνιά, διὰ νὰ περιποιηθῇ τὸν διαβάτην καὶ ἔσφαξε τὸ ἀρνί τοῦ πτωχοῦ.

Μόλις ἤκουσεν αὐτὰ ὁ Δαβὶδ, ἐθύμωσε πολύ.

— Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄδικος ἄνθρωπος; εἶπεν. Εἰς τὸ βασίλειόν μου εἶναι; πρέπει νὰ τιμωρηθῇ.

Τότε ὁ Νάθαν ἀπήντησεν :

— Αὐτὸς εἶσαι σύ !

Ἐλυπήθη πολὺ δι' αὐτὸ ὁ Δαβὶδ· συνησθάνθη τὰ σφάλματά του καὶ εἶπεν : Ἥμαρτον.

Ἐπειτα ὁ προφήτης Νάθαν εἶπεν :

— Ὁ Θεὸς θὰ σὲ τιμωρήσῃ διὰ τὸ κακὸν ποῦ ἔκαμες.

Καὶ πράγματι !

Ἐν τέκνον του ἀρρώστησε καὶ ἀπέθανεν. Ἐν ἄλλο τέκνον του, ὁ Ἀβεσαλώμ, ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀβεσαλώμ ἐπανεστάτησε κατὰ τοῦ πατρὸς του.

Καὶ ὡσὰν νὰ μὴ ἐφθάναν αὐτὰ, ὁ Ἀβεσαλώμ ἐφονεύθη.

Ὁ Δαβὶδ ἦτο δι' αὐτὸ ἀπαρηγόρητος καὶ ἐζήτησε παρη-

γορίαν από τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὅταν συναισθάνεται τὸ σφάλμα του καὶ συνεχώρησε τὸν Δαβίδ, ἔσωσε δὲ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους, ποὺ εἶχαν πάλιν ἐπιτεθῆ ἔναντίον τῶν Ἑβραίων.

Ὁ Δαβίδ τότε ἔψαλλεν εἰς τὸν Θεόν;

«Ὁ Κύριος εἶναι στήριγμά μου καὶ ἐλευθερωτής·
ὁ Κύριος εἶναι βράχος καὶ ἀπολυτρωτής.
Τὰ κύματα ὅταν μὲ περιεκύκλωσαν
καὶ ἀνομίας χεῖμαρροι μ' ἐτρόμαξαν,
τοῦ Ἄδου οἱ πόνοι σὰν καὶ αὐτοὶ μ' ἐκύκλωσαν,
σαλεύθη ἡ γῆ καὶ ἔτρομε ὁ οὐρανός.
Παντοῦ βροχή, καπνός, φωτιά ἀνέβαινε·
φανήζαν τότε τῆς θαλάσσης οἱ βυθοί·
τότε ἔστειλες βοήθεια καὶ μ' ἔσωσες, Θεέ.»

46. Ὁ βασιλεὺς Σολομών.

(Γ' Βασ. 2 ε.)

Μετὰ τὸν Δαβίδ βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων ἔγινεν ὁ υἱὸς του Σολομών εἰς ἡλικίαν εἴκοσιν ἐτῶν. Μόλις ὁ Σολομών ἔγινε βασιλεὺς, ἔκαμε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

Εἰς τὸν ὕπνον του παρουσιάσθη ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε:

— Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω;

Ὁ νέος βασιλεὺς ἀπήντησε:

— Κύριε, Σὺ ἔκαμες μέγα ἔλεος εἰς τὸν πατέρα μου Δαβίδ καὶ ἦτο δίκαιος βασιλεὺς. Σὺ ἔκαμες ἐμὲ βασιλέα. Ἐγώ, Κύριε, εἶμαι μικρὸν παιδί· δὲν γνωρίζω, πῶς νὰ φέρωμαι. Δός μου σοφίαν, διὰ νὰ εἶμαι δίκαιος.

Ὁ Θεὸς ηὐχαριστήθη ἀπὸ τὴν γνωστικὴν αὐτὴν ἀπάντησιν τοῦ Σολομώντος καὶ τοῦ ἔδωκεν ὄχι μόνον σοφίαν ἀλλὰ καὶ μακροβιότητα καὶ πλοῦτη.

Τὰ κράτη τότε μόνον προοδεύουν καὶ εὐτυχοῦν, ὅταν τὰ ἄτομα συνεργάζονται καὶ δὲν ὑπάρχουν ἔριδες μεταξύ των.

Ὁ Σολομών πρῶτα πρῶτα ἐφρόντισε νὰ στερεώσῃ τὴν

έσωτερικὴν ἡσυχίαν εἰς τὸ κράτος του καὶ ἔπειτα νὰ γίνῃ φίλος μὲ τὰ γειτονικά κράτη. Τὸ ἐπέτυχεν. Ἔμεινεν ἔτσι ἡσυχος καὶ ἔκαμε πολλὰ ἔργα :

Διήρесе τὸ κράτος του εἰς ἐπαρχίας.

Ἐξέλεξε συμβούλους ἀνθρώπους σοφούς.

Ἐγνώριζεν, ὅτι διὰ νὰ εἶναι ἓνα κράτος ἡσυχον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του, πρέπει νὰ ἔχη ἰσχυρὸν στρατόν. Διὰ τοῦτο διωργάνωσε τὸν στρατόν· ἐπρομηθεύθη ἄρματα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, τὰ ὅποια δὲν ἐχρησιμοποιοῦν ἕως τότε οἱ Ἑβραῖοι, ἔφερον ἵππικὸν καὶ διωργάνωσε τὸ πεζικόν.

Ἐμελέτα πολύ, ἔμαθε μαθηματικά καὶ φιλοσοφίαν καὶ συνέγραψε βιβλία.

Ἐφύτευσε ἀμπέλους καὶ πολλὰ δένδρα.

Ἐναυπήγησε πλοῖα, τὰ ὅποια εἰς τὴν ἐποχὴν του ἔφθαναν μέχρι τῆς Ἰσπανίας.

Ἔκτισε διὰ πρώτην φοράν αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑβραίους ὠραῖον καὶ μεγαλοπρεπῆ Ναόν.

47. Ὁ Ναός.

(Γ' Βασ. 5. ε., Ἰεζ. 41 ε.)

Αὐτὸ πού ἐδόξασε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα τὸν βασιλέα Σολομῶντα, εἶναι ὁ περίφημος Ναός, τὸν ὅποιον ἔκτισεν.

Ὁ Θεὸς βέβαια δὲν κατοικοῖ εἰς ναούς, πού κτίζουν οἱ ἄνθρωποι. Ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὸν λατρεύωμεν μὲ τὴν καρδιά μας.

Μία καρδιά ἀρκεῖ, διὰ νὰ εἶναι Ναός τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸν τὸν ναὸν ἡμεῖς μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μας δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸν ἴδωμεν· ὁ Θεὸς ὅμως τὸν βλέπει. Βλέπει, ἂν τὸν ἀγαπῶμεν καὶ τότε μᾶς ἀγαπᾷ.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τοὺς ναούς πού κτίζομεν, καὶ ἐκεῖ λατρεύεται ὁ Θεός· διότι ἐκεῖ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι προσεύχονται μαζί.

Διὰ τοῦτο ὁ Σολομὼν ἔκτισε ναόν, διὰ νὰ μαζεύεται ἐκεῖ ὅλος ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων καὶ νὰ προσφέρῃ θυσίας.

Ὁ ὠραῖος ναός, τὸν ὅποιον ὁ Σολομὼν ἔκτισεν, ἔγινε :

Α'. Διὰ τοὺς ἀνθρώπους· διότι ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐμαζεύοντο νὰ προσεύχωνται.

Β'. Διὰ τὸν Θεόν· διότι ἐκεῖ εἰς τὸν Θεὸν θὰ προσήρχοντο.

Ἦτο χωρισμένος εἰς δύο μέρη· εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. Πρὸ τοῦ Ναοῦ ἦτο ὁ Πρόναος. Γύρω ἀπὸ τὸν Ναὸν ἦτο μεγάλη αὐλή.

Ἦτο δὲ θαῦμα ὠραιότητος καὶ μεγαλοπρεπείας.

Ἄπ' ἔξω εἶχε λίθους πελεκητούς, ἀπὸ μέσα εἶχε πολύτιμον ξυλείαν καὶ ἦτο ἐπίχρυσος, στολισμένος μὲ ἀνάγλυφα Χερουβείμ, φοινίκων, ἀνθέων καὶ μὲ πολυτίμους λίθους.

Ἐπὶ ἑπτὰ χρόνια χιλιάδες τεχνιτῶν εἰργάσθησαν δι' αὐτόν.

Ὄταν ὁ ναὸς ἦτο ἕτοιμος, ὁ βασιλεὺς Σολομὼν μὲ μεγάλην πομπὴν καὶ μὲ μεγάλην εὐλάβειαν μετέφερε τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ τὴν ἔτοποθέτησεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. Προσέφερε μεγαλοπρεπῆ θυσίαν, γονυπετῆς δὲ μὲ τὰς χεῖρας ὑψωμένας προσευχήθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν, ἐνῶ χιλιάδες Ἑβραῖοι γονυπετεῖς καὶ αὐτοὶ μαζί προσήρχοντο :

*«Θὰ κατοικήσῃ ἀλήθεια εἰς τὴ γῆ Θεός!
Ἄλλὰ ὁ Οὐρανὸς δὲν φθάνει, Κύριε,
γιὰ νὰ χωρέσῃ Σέ. Ἔχε τὸ βλέμμα Σου
στὴν προσευχή μας, ὅταν ὁ λαὸς κι' ἐγὼ
εὐχόμεθα μαζί ἐδῶ διὰ παντός.»*

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

48. Τὸ βασίλειον τῶν Ἑβραίων χωρίζεται εἰς δύο :
Τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Ἰσραήλ (975 π.Χ.)
(Γ' Βασ. 11 ε.)

Εἰς τὰ τελευταῖα του χρόνια ὁ Σολομὼν ἐλησμόνησε τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ δὲν ἠκολούθει τὰς ἐντολάς του.

Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐφανερῶθη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ἐπειδὴ δὲν ἐκτελεῖς τὰς ἐντολάς μου, θὰ σοῦ ἀφαιρέσω τὴν βασιλείαν καὶ θὰ τὴν δώσω εἰς τὸν δούλον σου. Χάριν ὅμως τοῦ πατρὸς σου Δαβίδ, δὲν θὰ τὸ κάμω αὐτό, ἐν ὄσφ ζῆς, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν σου. Δύο φυλάς μόνον θὰ ἀφήσω εἰς τὸ παιδί σου.

Μίαν ἡμέραν τὸ παιδί ἐνὸς δούλου τοῦ Σολομῶντος, ὁ Ἱεροβοάμ, ἐβγήκεν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Εἰς τὸν δρόμον συνήνητησεν αὐτὸν ὁ προφήτης Ἀχιά, ὁ ὁποῖος ἐφοροῦσε καινούργιον ἔνδυμα. Οἱ δύο τους ἦσαν μόνοι εἰς τὴν πεδιάδα.

Ὁ Ἀχιά τότε ἔπιασε τὸ ἔνδυμά του, τὸ ἔσχισεν εἰς δώδεκα κομμάτια καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἱεροβοάμ :

— Πάρε σὺ δέκα κομμάτια, διότι ἔτσι λέγει ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ : Θὰ χωρίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Σολομῶντος εἰς δύο καὶ θὰ δώσω εἰς σέ τὰς δέκα φυλάς.

Ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Σολομὼν, ἔγινε βασιλεὺς ὁ υἱός του,

ὁ Ροβοάμ. Ὁ Ἱεροβοάμ τότε μαζί με τὸν λαὸν παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιορίσῃ τοὺς φόρους, ποὺ εἶχεν ἐπιβάλει ὁ πατήρ του Σολομών, διὰ νὰ κάμῃ τὰ ἔργα ποὺ ἔκαμεν. Ὁ Ροβοάμ ἐζήτησε τὴν συμβουλήν τῶν γερόντων συμβούλων τοῦ πατρὸς του.

Αὐτοὶ τὸν συνεβούλευσαν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν λαόν, νὰ φερθῇ με εὐγένειαν πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ ἐλαφρύνῃ τοὺς φόρους. Ὁ Ροβοάμ ὅμως δὲν ἤκουσεν αὐτὴν τὴν φρόνιμον συμβουλήν, ἀλλὰ τὴν γνώμην τῶν ἀνοήτων φίλων του, οἱ ὅποιοι ἦσαν νέοι καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐλάφρυνε τοὺς φόρους, ἀλλὰ ὠμίλησεν εἰς τὸν λαὸν καὶ με κακὸν τρόπον. Εἶπεν εἰς αὐτούς :

— Ὁ πατέρας μου σὰς ἐβάρυνεν ὀλίγον, ἐγὼ θὰ σὰς βαρύνω περισσότερον. Ὁ πατέρας μου σὰς ἐπαίδευσεν με μάστιγας, ἐγὼ θὰ σὰς παιδεύσω ἀκόμη περισσότερον.

Δι' αὐτὸ ὁ λαὸς ἐπανεστάτησε. Δέκα φυλαὶ ἔκαμαν ἀνεξάρτητον βασιλείον με βασιλέα τὸν Ἱεροβοάμ, ὅπως εἶχεν εἶπει ὁ Θεός.

Τὸ βασιλείον τοῦτο ὠνομάσθη βασιλείον τοῦ Ἰσραήλ καὶ εἶχε πρωτεύουσαν τὴν Συχέμ καὶ κατόπιν τὴν Σαμάρειαν.

Αἱ ἄλλαι δύο φυλαὶ, τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν, διετήρησαν τὸν Ροβοάμ ὡς βασιλέα καὶ ἔκαμαν τὸ βασιλείον τοῦ Ἰοῦδα με πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

I. — ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

49. Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ Ἱεροβοάμ τιμωρεῖται.

(Γ' Βασ. 12 ε.)

Ὁ Ἱεροβοάμ, ἀφοῦ ἔγινε βασιλεὺς, δὲν ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν Θεόν. Διὰ νὰ μὴ πηγαίνουν οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ προσκυνοῦν εἰς τὸν Ναόν, κατεσκευάσεν δύο χρυσοῦς μόσχους καὶ τοὺς ἔστησε τὸν ἕνα εἰς τὴν πόλιν Βαιθὴλ καὶ τὸν ἄλλον εἰς τὴν πόλιν Δάν, δηλαδὴ εἰς τὰ δύο ἄκρα τοῦ βασιλείου του· εἶπε δὲ εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας :

— Αὐτοὶ εἶναι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραὴλ, πού σε ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ὁ λαὸς ἐπροσκυνοῦσεν αὐτοὺς τοὺς ψευδεῖς θεοὺς.

Τότε ἓνας ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἦλθεν εἰς τὴν Βαιθήλ, τὴν ὥραν πού ὁ Ἰεροβοάμ ἦτο εἰς τὸ θυσιαστήριον, διὰ νὰ θυσιάσῃ καὶ εἶπεν, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ καταστρέψῃ αὐτὸ τὸ θυσιαστήριον.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀρρώστησεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεροβοάμ.

Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰεροβοάμ εἰς τὴν γυναῖκα του :

— Πήγαινε εἰς τὴν πόλιν Σηλῶ, ὅπου εἶναι ὁ προφῆτης Ἀχιά· αὐτὸς θὰ σοῦ εἶπῃ τί θὰ γίνῃ τὸ παιδί.

Ἐπῆγεν ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰεροβοάμ εἰς τὴν Σηλῶ καὶ ἐμπήκεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀχιά.

Ὁ Ἀχιά δὲν ἔβλεπεν, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ γέρον. Ὁ Θεὸς ὅμως ἐφάνέρωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἡ γυναῖκα πού ἔρχεται, εἶναι ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰεροβοάμ· καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν ὁ Ἀχιά :

— Γυναῖκα τοῦ Ἰεροβοάμ, εἶμαι ἀπόστολος σκληρῶν ἀγγελίων. Πήγαινε εἰς τὸ σπίτι σου καὶ νὰ εἶπῃς εἰς τὸν ἄνδρα σου :

— Αὐτὸ λέγει ὁ Θεός :

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ σε ἔκαμε βασιλέα καὶ σὺ δὲν ἐστάθης πιστὸς εἰς τὸ θέλημά του καὶ ἔκαμες ἄλλους θεοὺς, διὰ τοῦτο θὰ φέρω κακὸν εἰς τὴν οἰκογένειάν σου. Τὴν ὥραν πού θὰ μπαίνῃς εἰς τὸ σπίτι σου, τὸ παιδί θὰ ἀποθάνῃ. Θὰ καταστραφῇ τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ. Οἱ κάτοικοι θὰ διασκορπισθοῦν.

Ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰεροβοάμ κατατρομαγμένη ἀπὸ τὴν φοβερὰν προφητείαν ἐγύρισεν εἰς τὴν οἰκίαν της.

Τὴν ὥραν πού ἔμπαιναν, ἀπέθανεν τὸ παιδί της, ὅπως εἶχεν εἶπει ὁ Θεός.

50. Οἱ Προφῆται.

Ὁ Ἀχιά ἦτο ὁ προφῆτης, ὁ ὁποῖος, ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, εἶχε παραγγίλει εἰς τὸν βασιλέα Ἰεροβοάμ, ὅτι καὶ τὸ παιδί του θὰ ἀποθάνῃ καὶ τὸ βασίλειόν του θὰ καταστραφῇ. Δὲν ἦτο ὅμως ὁ μόνος προφῆτης ὁ Ἀχιά. Ὁ Θεὸς εἶχε στείλει καὶ εἰς τὸν βασιλέα Δαβὶδ ἄλλον προφῆτην, διὰ νὰ τὸν μαλώσῃ, ἐπειδὴ

δὲν εἶχε κάμει τὸ θέλημά του. Αὐτὸς ὁ προφήτης ἦτο ὁ Νάθαν. Καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν Νάθαν ὁ Θεὸς εἶχε στείλει ἄλλους ἀνθρώπους νὰ φανερώσῃ τὸ θέλημά του.

Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἐφάνερωναν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ παρηγοροῦσαν τοὺς συμπατριώτας των, ὅταν αὐτοὶ ὑπεδουλό-νοντο εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἢ τοὺς εὕρισκαν ἄλλα δυστυχήματα. Παρουσιάζοντο πάντοτε μὲ πολὺ θάρρος καὶ ὠμιλοῦσαν κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι οἱ προφῆται.

Οἱ προφῆται ἤρχιζαν νὰ διδάσκουν μετὰ τὴν κλήσιν των, δηλαδὴ ἀπὸ τότε πού ὁ Θεὸς τοὺς ἐκαλοῦσε καὶ τοὺς διέτασσε νὰ διδάξουν τὸν λαόν.

Εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἔδιδε τὴν δύναμιν νὰ κάμουν καὶ θαύματα ἀκόμη καὶ τὸ κυριώτερον, εἰς πολλοὺς ἐφάνέρωσεν, ὅτι θὰ στείλῃ τὸν μονογενῆ υἱόν του Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

51. Ὁ Προφήτης Ἡλίας.

(Γ' Βασ. 17 ἔ.)

Εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν προφήτην Ἡλίαν τὴν ἐποχὴν πού βασιλεὺς ἐκεῖ ἦτο ὁ Ἀχαάβ.

Ὁ προφήτης αὐτὸς ἐζοῦσεν εἰς τὰ βουνὰ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατέβαιναν εἰς τὰς πόλεις, μόνον ὅταν ὁ Θεὸς τοῦ ἔλεγε νὰ ὑπάγῃ, διὰ νὰ διδάξῃ.

Εἰς τὰ βουνὰ πού ἐζοῦσεν ὁ προφήτης, δὲν ἠμποροῦσε νὰ εὕρῃ τροφήν· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοῦ ἔστελλε τροφήν μὲ ἓνα κόρακα.

Κάποτε πού ἔπεσε μεγάλη πείνα εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς τὸν Ἡλίαν:

— Πήγαινε εἰς τὰ Σαρεπτά τῆς Σιδῶνος καὶ κάθισε ἐκεῖ.

Ὁ προφήτης ἐπήγεν. Ὅταν ἔμπαιναν εἰς τὴν πόλιν, εἶδεν εἰς τὴν πύλην αὐτῆς μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐμάζευε ξύλα. Κουρασμένος καὶ πεινασμένος καθὼς ἦτο, λέγει εἰς αὐτήν:

— Δός μου ὀλίγον ὕδωρ νὰ πῖω καὶ ψωμί νὰ φάγω.

Ἡ γυνὴ ἀπήντησεν :

— Ἐχω εἰς τὴν οἰκίαν μου ὀλίγον ἄλευρον καὶ ὀλίγον ἔλαιον· θὰ κάμω μίαν πίταν· ἔλα νὰ φάγῃς.

Ὁ προφήτης τῆς εἶπε :

— Τὸ ἄλευρον καὶ τὸ ἔλαιον ποῦ ἔχεις, δὲν θὰ τελειώσῃς, ἕως ὅτου περάσῃ ἡ πείνα.

Ἔτσι καὶ ἔγινε.

Τότε ἔτυχε νὰ ἀποθάνῃ τὸ μόνον παιδί, ποῦ εἶχεν ἡ γυναίκα αὐτή. Ὁ Ἥλιος τὴν ἐλυπήθη καὶ τὸ ἀνέστησεν.

Ἐνα ἄλλο θαῦμα ποῦ ἔκαμεν ὁ Ἥλιος, εἶναι τὸ ἐξῆς : Πολλοὶ Ἑβραῖοι δὲν ἐλάτρευαν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ἀλλὰ τὸν Βάαλ. Οἱ εἰδωλολάτραι ἱερεῖς ἔκαμαν εἰς αὐτὸν θυσίαν.

Ὁ προφήτης, διὰ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ ἐνοήσῃσιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν τὸν ψευδῆ θεόν, εἶπε :

— Νὰ πάρουν ἓνα μόσχον οἱ ἱερεῖς τοῦ Βάαλ. Θὰ πάρω καὶ ἐγὼ ἓνα μόσχον. Θὰ τοὺς κομματιάσωμεν καὶ θὰ τοὺς θέσωμεν εἰς τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα καὶ θὰ παρακαλέσωμεν τὸν Θεόν νὰ στείλῃ πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν νὰ καοῦν μόνοι των οἱ μόσχοι, ὡς θυσία. Οἱ ἱερεῖς τοῦ Βάαλ νὰ παρακαλέσῃσιν τὸν θεὸν των. Ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἐὰν ὁ θεὸς τῶν ἱερέων αὐτῶν ρίψῃ πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἄς πιστεύσετε εἰς αὐτόν. Ἐὰν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ρίψῃ πῦρ εἰς τὴν ἰδικὴν μου θυσίαν, τότε νὰ πιστεύσετε εἰς τὸν ἰδικόν μου, τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

Αὐτὰ εἶπεν. Αὐτοὶ ἐδέχθησαν.

Οἱ ἱερεῖς τοῦ Βάαλ ἠτοίμασαν τὴν θυσίαν καὶ δὲν ἔθεσαν πῦρ. Ἠτοίμασε καὶ ὁ Ἥλιος τὴν ἰδικὴν του θυσίαν καὶ δὲν ἔθεσε καὶ αὐτὸς πῦρ εἰς τὸ θυσιαστήριον.

Πρῶτοι ἤρχισαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βάαλ. Παρακαλοῦσαν τὸν θεὸν των, ἀλλ' οὐκ ἦν φωνή, οὐκ ἦν ἀκρόασις, δηλαδὴ κανεὶς δὲν τοὺς ὠμιλοῦσεν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, κανεὶς δὲν τοὺς ἤκουεν.

Ὁ Ἥλιος τοὺς ἐνέπαιζε καὶ τοὺς ἔλεγε :

— Φωνάζατε πιὸ δυνατά. Ὁ θεὸς σας φαίνεται θὰ ὀμιλῇ ἢ ἴσως ἔχει ἐργασίαν ἢ εἶναι εἰς ὁδοιπορίαν ἢ θὰ κοιμᾶται. Περιμένετε, θὰ ἐξυπνήσῃ !

Αὐτοὶ ἐφώναζαν, ἀλλ' ὁ θεὸς τῶν δέν ἤκουε καὶ δέν ἔστειλε πῦρ.

Ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ Ἡλίου. Εἶπεν εἰς τὸν λαόν :
— Ἐλάτε κοντὰ μου.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπλησίασαν. Εἰς τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω ἦτο ὁ μύσχος· ἀπὸ κάτω ἦσαν τὰ ξύλα.

Ὁ Ἡλίας ἀνέρχεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Προσηυχήθη τότε ὁ προφήτης καὶ εἶπε :

— Θεὲ τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, ἄς μάθουν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Θεός, ὁ μόνος καὶ ἀληθινός.

Καὶ ἔπεσε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔκαυσε τὰ σφάγια, πὺ ἦσαν εἰς τὸ θυσιαστήριον.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶδαν αὐτό, ἐθαύμασαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

Τὸν προφήτην Ἑλίας τὸν ἐπῆρε ζωντανὸν ὁ Θεὸς εἰς τὸν οὐρανὸν μὲ πυρίνην ἄμαξαν.

Πρὶν ἀναβῆ ὁ Ἑλίας εἰς τὸν οὐρανόν, ἄφησε διάδοχόν του τὸν προφήτην Ἐλισσαῖον.

52. Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος.

(Δ' Βασ. 4 ε.)

Κάποτε ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὴν πόλιν Σουνάμ. Ἐκεῖ ἔμενε μία γυναίκα, ἡ ὁποία δὲν εἶχε παιδιά. Αὐτὴ ἡ γυναίκα ἐκράτησε τὸν προφήτην εἰς τὴν οἰκίαν της, τὸν ἐπεριποιήθη καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἄνδρα της :

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ· ἄς ἐτοιμάσωμεν λοιπὸν μέρος εἰς τὴν οἰκίαν μας, διὰ νὰ ἔρχεται καὶ νὰ μένη εἰς ἡμᾶς, ὅταν περνᾷ ἀπὸ τὴν πόλιν μας.

Ὁ σύζυγός της ἐδέχθη. Αὐτὴ ἠτοίμασε τότε ἓνα δωμάτιον διὰ τὸν προφήτην.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἐλισσαῖος εἶπεν εἰς αὐτὴν τὴν γυναίκα :

— Σὺ ἐφρόντισες πολὺ δι' ἐμέ. Λοιπὸν τὸ ἐρχόμενον ἔτος θὰ ἔχης εἰς τὰς ἀγκάλας σου παιδί.

Ὅπως ὁ προφήτης εἶπεν, ἔτσι καὶ ἔγινε. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος ἔδωσεν ὁ Θεὸς καὶ ἡ γυναίκα αὐτὴ ἀπέκτησε παιδί.

Ὅταν αὐτὸ ἐμεγάλωσεν, ἐπῆγε μίαν ἡμέραν εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ πατρὸς του, ὅπου ἐθέριζαν οἱ θερισταί. Ἐκεῖ ἔξαφνα ἐφώναξε: «Τὸ κεφάλι μου! Τὸ κεφάλι μου!» Καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀνάσθητον. Τὸ μετέφεραν ἀμέσως εἰς τὴν μητέρα του, ἀλλ' ἐξεψύχησεν εἰς τὰ γόνατά της. Τὸ παιδί, πεθαμένον ὅπως ἦτο, τὸ ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι τοῦ Ἐλισσαίου.

Ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ τότε καταλυπημένη ἐπῆγε νὰ εὔρη τὸν προφήτην εἰς τὸ ὄρος Κάρμηλον, ὅπου ἔμενεν. Ὅταν δὲ τὸν εὔρεν, ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια του καὶ μὲ δάκρυα τοῦ εἶπεν, ὅτι τὸ παιδί της ἀπέθανεν.

Ὁ προφήτης εἶδεν, ὅτι ἡ γυναίκα ἦτο πολὺ λυπημένη καὶ ἦλθε μαζί της εἰς τὴν οἰκίαν της, ὅπου εἶχαν τὸ παιδί νεκρόν.

Ἐκλείσει τότε ὁ προφήτης τὴν θύραν, προσηυχῆθη εἰς τὸν

Θεόν καὶ ἀνέστησε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔδωσε πάλιν εἰς τὴν μητέρα του. Τότε αὐτὴ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ προφήτου καὶ ἠὺχαρίστησεν αὐτόν.

Ὁ Ἐλισσαῖος ἔκαμε καὶ ἄλλα θαύματα. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι καὶ τοῦτο :

Ὁ Νεεμάν, ὁ στρατηγὸς τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, ἦτο λεπρός. Αὐτὸς εἶχε μίαν δούλην ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰσραήλ.

Μίαν ἡμέραν ἡ δούλη εἶπε :

— Μακόρι νὰ ἐπήγαινε ὁ κύριος εἰς τὸν προφήτην τῆς Σαμαρείας· θὰ ἐγίνετο καλά.

Ἐπῆγε μὲ τὴν ἄμαξαν ὁ Νεεμάν καὶ ἐστάθη ἐμπρὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ προφήτου. Ὁ προφήτης, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν του, παρήγγειλεν εἰς τὸν Νεεμάν :

— Πήγαινε εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν νὰ λουσθῆς ἐπτά φορὰς καὶ θὰ γίνῃς καλά.

Ὁ Νεεμάν ἐθύμωσε καὶ ἔφυγε λέγων :

— Ἐγὼ ἐνόμιζα, ὅτι ὁ προφήτης θὰ ἐβγαίνειν ἔξω καὶ θὰ ἐζητοῦσε τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ μὲ κάμῃ καλά. Οἱ ποταμοὶ τῆς Δαμασκοῦ εἶναι καλύτεροι ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην. Θὰ ὑπάγω καὶ θὰ λουσθῶ εἰς αὐτούς.

Οἱ δοῦλοι του ὅμως ἐπλησίασαν καὶ τοῦ εἶπαν :

— Στρατηγέ, ἀφοῦ ὁ προφήτης σοῦ ζητεῖ νὰ λουσθῆς εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, πρέπει νὰ κάμῃς, ὅπως σοῦ εἶπεν.

Ὁ Νεεμάν ἤκουσε τὴν φρόνιμον συμβουλήν τῶν δούλων του, ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, ἐλούσθη, ὅπως εἶχεν εἶπει ὁ προφήτης καὶ ἐγίνετο καλά.

53. Ὁ Προφήτης Ἀμώς.

(Ἄμ.)

Εἰς τὴν Βαιθήλ, ὅπου ἦτο ὁ χρυσοῦς μόσχος, ἐγίνετο κάποτε μία εἰδωλολατρικὴ ἑορτή. Τὰ μουσικὰ ὄργανα ἔπαιζαν καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ θόρυβον πολὺν ἔψαλλαν καὶ ἐφώναζαν εἰς τὸν χρυσοῦν μόσχον, ποὺ εἶχον διὰ θεόν των.

Ἐξαφνα μέσα ἀπὸ τὸν κόσμον ἐπροχώρησεν ἕνας ἄγνωστος. Ἐφθασεν εἰς τὰ σκαλιὰ τοῦ ἀγάλματος καὶ ἀνέβη εἰς

αυτά. "Ολοι, όταν τὸν εἶδαν, ἐσιώπησαν. Ἦτο ὁ Ἀμώς, βοσκὸς ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰούδα.

Ἦτο ὁ Ἀμώς ὠμίλησεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πού τὸν παρατηροῦσαν ἄφωνοι καὶ εἶπε:

— Σεῖς, παιδιὰ τοῦ Ἰσραήλ, ἀκούσατε τὰ λόγια, πού λέγει ὁ Θεός:

Ἔγὼ σὰς ἀνέβασα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ σὰς ἠγάπησα περισσότερο ἀπὸ ὄλους τοὺς λαούς. Σεῖς ὅμως ἐγίνατε φιλάργυροι καὶ ἄδικοι. Διὰ τοῦτο ἐμίσησα τὰς ἐορτάς σας καὶ τὰς θυσίας σας.

Παύσετε τὴν μουσικὴν. Δὲν θὰ ἀκούσω ὅ,τι καὶ ἂν ψάλλετε. Θέλω νὰ κάμετε πάντοτε τὸ θέλημά μου. Θέλω νὰ εἴσθε πάντοτε δίκαιοι.

Ἦτο εἰδωλολάτρης ἱερεὺς Ἀμασίας εἶπεν εἰς τὸν Ἀμώς:

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ καὶ πήγαινε νὰ προφητεύσης εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰούδα.

Ἦτο ἄλλ' ὁ προφήτης εἶπεν εἰς αὐτόν:

— Δὲν ἤμην ἐγὼ προφήτης, οὔτε υἱὸς προφήτου, ἀλλὰ βοσκὸς καὶ ἐμάζευα συκόμουρα. Μὲ ἐπῆρε λοιπὸν ὁ Κύριος ἀπὸ τὸ ποιμνιόν μου καὶ μοῦ εἶπε: πήγαινε καὶ προφήτευσεν εἰς τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο ἔτσι λέγει ὁ Κύριος:

Τὰ παιδιὰ σου θὰ ἀποθάνουν καὶ τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰσραήλ θὰ καταστραφῆ, οἱ δὲ κάτοικοι θὰ μεταφερθοῦν αἰχμάλωτοι μακρὰν ἀπὸ τὴν πατρίδα των.

Ἦτο προφήτης Ἀμώς προεἶπεν ἀκόμη, ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποῖαν θὰ δεχθοῦν ὄλοι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

*«Θὰ ξαναστήσω τὴ σκηνὴ τοῦ Βασιλιῶ Δαβίδ,
γιὰ νὰ τήνε κληρονομήσουν ὄλοι οἱ λαοί.»*

Χαρὰ καὶ εὐτυχία θὰ ὑπάρξῃ τότε εἰς τὸν κόσμον.

*«Θὰ στάζουν τότε μέλι ὄλα τὰ βουνά,
οἱ λόφοι τότε ὄλοι θὰ ρέουν ἀγαθά!»*

54. Ὁ Ἰωνᾶς.

(Ἰων.)

Εἰς τὴν Νινευτὶ τῆς Ἀσσυρίας ἦτο μεγάλη ἀσέβεια. Εἶπε λοιπὸν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἰωνᾶν, ὁ ὁποῖος ἦτο Ἑβραῖος, νὰ υπάγῃ

εἰς αὐτὴν τὴν μεγάλην πόλιν καὶ νὰ κηρύξη εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν. Ὁ Ἰωνᾶς δὲν ἤθελε νὰ υπάγη, ἐπειδὴ οἱ Ἀσσύριοι ἦσαν εἰδωλολάτραι· δι' αὐτὸ ἤλθεν εἰς τὴν Ἰσππὴν καὶ ἐμβήκεν εἰς ἓν πλοῖον, ποῦ ἐπήγαιεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Τὸ πλοῖον ἐταξίδευσεν ἀρκετά. Ἦτο ὠραία καλοκαιρία καὶ ἐφυσούσεν οὐριος ἄνεμος. Ἐξαφνα ὁ ἄνεμος ἐγίνε πολὺ δυνατὸς καὶ τὰ κύματα πανύψηλα ἐσκέπαζαν τὸ πλοῖον· ὄλοι ἔντρομοι ἀνησυχούσαν· ἐπίστευαν, ὅτι ἔφθασε τὸ τέλος των. Μόνον ἓνας δὲν ἐφοβεῖτο, ὁ Ἰωνᾶς, ὁ ὁποῖος ἦσυχος ἐκοιμᾶτο εἰς τὸ βάθος τοῦ πλοίου. Οἱ ἄλλοι ἐκωπηλατοῦσαν, ἐφώναζαν μὲ ἀπελπισίαν, ἔρριπταν φορτία εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ γίνῃ τὸ πλοῖον ἐλαφρότερον καὶ προσηύχοντο, διὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὴν τρομερὰν τρικυμίαν.

Ὁ πλοίαρχος δὲν ἔβλεπε τὸν Ἰωνᾶν. Ἀνησύχησε δι' αὐτὸ καὶ κατέβη εἰς τὸ βάθος τοῦ πλοίου, μήπως τὸν εὔρη. Τότε εἶδεν, ὅτι ἐκεῖ ἐκοιμᾶτο καὶ τοῦ εἶπε:

— Σὺ τί κάμνεις ἐδῶ; δὲν ἐξυπνᾶς; πνιγόμεθα! Παρακάλεσε καὶ σὺ τὸν Θεόν σου, ὅπως κάμνουν καὶ οἱ ἄλλοι, μήπως μᾶς ἐλεήσῃ καὶ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὸ ναυάγιον.

Ὁ Ἰωνᾶς τότε ἐσηκώθη· εἶδεν, ὅτι ὄλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἀνάστατοι. Ἐπειδὴ ἀπηλπίσθησαν, εἶπον:

— Ἄς ρίψωμεν κληῖρους, διὰ νὰ ἴδωμεν, ποῖος πταίει ποῦ γίνεται αὐτὸ τὸ κακόν.

Ἐρριψαν κληῖρους καὶ ὁ κληῖρος ἔπεσεν εἰς τὸν Ἰωνᾶν.

Ὅλοι τότε ἐγύρισαν εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπαν:

— Τί ἔχεις κάμει καὶ εἶναι ὁ Θεὸς τόσον ὀργισμένος; ποῖος εἶσαι; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι καὶ ποίας φυλῆς εἶσαι;

Τότε ὁ Ἰωνᾶς εἶπε τί εἶχε γίνε καὶ παρεκάλεσε νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν, διότι αὐτὸς ἔπταιε διὰ τὴν τρικυμίαν.

Τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἓνα κῆτος ὅμως τὸν κατέπιε καὶ ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας τὸν ἐβγαλεν εἰς τὴν ξηρὰν.

Μόλις ὁ Ἰωνᾶς ἐβγήκεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπῆγεν εἰς τὴν Νινευεῖ, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. Ἐδίδαξεν, οἱ κάτοικοι μετενόησαν καὶ ὁ Θεὸς τοὺς συνεχώρησεν. Ὁ Ἰωνᾶς ἐβγήκεν ὕστερα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, ἔκαμε μίαν καλύβην καὶ ἐκά-

θητο κάτω από αυτήν. Ὁ Θεὸς διέταξε τότε νὰ φυτρώσῃ ἐκεῖ μία κολοκύνθη. Αὐτὴ ἐφύτρωσεν, ἐμεγάλωσεν, ἔκαμε σκιὰν καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὴν ἀνεπαύετο ὁ Ἰωνᾶς. Τοῦτο ὅμως δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι ὁ Θεὸς διέταξε σκώληκα, ὁ ὁποῖος ἐξήρανε τὴν κολοκύνθη. Δὲν ἔφθασεν αὐτό : ὁ Θεὸς διέταξε νὰ φυσήσῃ καὶ ἄνεμος καυστικός ἀνατολικός. Ὁ Ἰωνᾶς ἔτσι ἐκαίετο ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἐβασανίζετο καὶ ἐστενοχωρεῖτο.

Τότε ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς τὸν Ἰωνᾶν :

— Ἰωνᾶ, ἐλυπήθης πού κατεστράφη ἡ κολοκύνθη, διὰ τὴν ὁποῖαν καθόλου δὲν ἐκοπίασες. Ἔτσι καὶ ἐγὼ ἐλυπήθην νὰ καταστρέψω τὴν Νινευῖ, πού εἶναι πόλις μεγάλη καὶ ἔχει τόσον πολλοὺς κατοίκους. Σὲ ἔστειλα νὰ διδάξῃς αὐτούς, διὰ νὰ σωθοῦν.

55. Ὁ Προφήτης Ὡσηέ

καὶ ἡ καταστροφή τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ (722 π. Χ.)

(Δ' Βασ. 17, Ὡσ. 4 ἐ.)

Ὁ Θεὸς ἐδοκίμασεν ἀκόμη μίαν φορὰν νὰ φέρῃ τοὺς κατοίκους τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὸ θέλημά του. Δι' αὐτὸ ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν προφήτην Ὡσηέ, ὁ ὁποῖος ἐδίδαξεν αὐτοὺς μὲ ὠραίας προφητείας.

Μερικαὶ ἀπὸ τὰς προφητείας του εἶναι αὐταί :

— Παιδιὰ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀκούσατε : αὐτὰ λέγει ὁ Θεός.

Θὰ κρίνω τοὺς κατοίκους τῆς γῆς, ἐπειδὴ δὲν κάμνουν τὸ θέλημά μου.

Τί νὰ σᾶς κάμω, πού ἡ καλωσύνη σας εἶναι σὰν τὴν δροσιά καὶ σὰν τὴν νεφέλην τὴν πρωινήν, πού διαλύεται !

Θέλω νὰ ἔχετε καλωσύνην. Περισσότερον ἀπὸ τὰς θυσίας σας θέλω νὰ γνωρίζετε τὸ θέλημά μου.

Ὅταν ὁ Ἰσραὴλ ἦτο νήπιον, τότε ἐγὼ ἠγάπησα αὐτὸν καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Αὐτὸς ὅμως μὲ ἄφησε καὶ ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἶδωλα.

Ἐγὼ τὸν ὠδήγησα καὶ τὸν ἐκράτησα ἀπὸ τὸ χέρι. Τὸν ἀγαποῦσα καὶ τοῦ ἔδιδα τροφήν.

Διὰ τοῦτο ἐλάτε καὶ πάλιν κοντὰ μου καὶ εἰπῆτε :

Συγχώρησέ μας καὶ θὰ ψάλλωμεν μὲ τὰ χεῖλη μας εἰς Σέ.
 Τότε ἐγὼ πάλιν θὰ σᾶς ἀγαπήσω καὶ θὰ εἶμαι σάν δρο-
 σιὰ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ὁ ὁποῖος θὰ ἀνθίζῃ, ὅπως τὸ κρίνον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ δὲν ἤκουσαν αὐτὴν
 τὴν ὠραίαν διδασκαλίαν τοῦ προφήτου Ὡσηέ. Δι' αὐτὸ ὁ Θεός,
 ποῦ τιμωρεῖ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, ἐτιμώρησεν αὐτούς.

Οἱ Ἀσσύριοι ἤλθαν, ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν αὐτούς,
 ἀφοῦ δὲ τοὺς συνέλαβαν αἰχμαλώτους, τοὺς ἔδεσαν μὲ ἀλυσί-
 δας καὶ τοὺς ἐπήγαν δεμένους εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, διὰ νὰ ζοῦν
 ὡς δοῦλοι. Εἰς τὴν Χαναάν ἔμειναν μόνον ὀλίγοι κάτοικοι.

Ἐπειτα ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας ἔφερε καὶ ἐγκατέστησεν
 εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ εἰδωλολάτρας Βαβυλωνίους
 καὶ Ἀσσυρίους. Αὐτοὶ ἀνεμίχθησαν μὲ τοὺς κατοίκους, ποῦ
 εἶχαν μείνει ἐκεῖ καὶ μαζὶ μὲ αὐτούς ἀπετέλεσαν τοὺς Σαμα-
 ρεῖτας.

56. Ὁ εὐσεβὴς Τωβίτ.

(Τωβ.)

Μεταξὺ τῶν Ἑβραίων, ποῦ οἱ Ἀσσύριοι ὠδήγησαν αἰχμα-
 λώτους εἰς τὴν χώραν των, ἦτο καὶ ὁ Τωβίτ.

Ὁ Τωβίτ ἦτο εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Ὄταν ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν
 Χαναάν, τὰς ἑορτὰς ἔφευγεν ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν
 ὁποίαν ἐκατοικοῦσε καὶ ἐπήγαινε εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔδιδε δὲ
 πολλὰ χρήματα καὶ εἰς τὸν Ναὸν διὰ τὰς ἀνάγκας του. Εἰς
 τοὺς ἀνθρώπους, ποῦ δὲν εἶχαν νὰ φάγουν, ἔδιδεν ἀπὸ τὴν
 τροφήν του καὶ εἰς ὄσους δὲν εἶχαν νὰ ἐνδυσθοῦν, ἀπὸ τὰ ἐνδύ-
 ματά του.

Εἶχεν ἓνα υἱόν, τὸν Τωβίαν. Πολλὰς φορὰς ἔδιδεν εἰς αὐ-
 τὸν νὰ κάμῃ ἐλεημοσύνας.

Ὄταν ἤλθεν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, ἔχασε τὴν μεγάλην περι-
 ουσίαν του καὶ ἔπαθεν ἀπὸ ἀσθένειαν τῶν ὀφθαλμῶν, ἀπὸ τὴν
 ὁποίαν ἐτυφλώθη. Τότε ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν ἰατρῶν, ἀλλ'
 οἱ ἰατροὶ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὸν θεραπεύσουν.

Ὁ Τωβίτ ὑπέφερον ἀπὸ αὐτὸ πολὺ καὶ μόνον εἰς τὴν

προσευχὴν εὗρισκε παρηγορίαν. Μὲ ὑπομονὴν ἔλεγε :

— Δίκαιος εἶσαι, Θεέ μου. Ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζομεν, διατί μᾶς στέλλεις τὰς εὐτυχίας καὶ τὰς δυστυχίας.

Εἰς τὴν Μηδῖαν ὑπῆρχε κάποιος φίλος του, εἰς τὸν ὅποιον εἶχε δανείσει ἓνα μεγάλο χρηματικὸν ποσόν. Ἐφώνησε λοιπὸν τὸν υἱὸν του καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὴ λυπῆσαι, παιδί μου, ποῦ ἐγίναμε πτωχοί. Ἐχει ὁ Θεὸς πολλὰ, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ καὶ πάλιν. Πήγαινε εἰς τὴν Μηδῖαν νὰ εὕρῃς τὸν Ραγουήλ καὶ ζήτησε ἀπὸ αὐτὸν νὰ μᾶς ἐπιστρέψῃ τὰ χρήματα, ποῦ τοῦ ἔχω δώσει. Ἐπειδὴ τὸ ταξίδι σου εἶναι μεγάλο καὶ ἕως νὰ ἐπιστρέψῃς, ἡμπορεῖ νὰ ἔχω ἀποθάνει, θέλω νὰ σοῦ δώσω μίαν συμβουλήν :

Ἐπάρχουν, παιδί μου, ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι πεινοῦν. Ἐχεις πολλὰ, δίδε εἰς αὐτοὺς πολλὰ. Ἐχεις ὀλίγα, δίδε ὀλίγα. Σκέψου πόσον εἶναι δυστυχεῖς.

Ὁ Τωβίας εἶπε :

— Πατέρα, θὰ ἐκτελέσω ὅσα μοῦ λέγεις.

Ἐφυγεν. Ἡ μήτηρ του ἔκλαιεν. Ἄλλ' ὁ Τωβίτ εἶπεν εἰς αὐτήν :

— Μὴ λυπῆσαι, διότι ὁ Θεὸς θὰ στείλῃ ἄγγελον νὰ τὸν φυλάττῃ.

Ὁ Τωβίας ἐταξίδευσεν ἀρκετά, ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν Μηδῖαν. Ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, συνήντησε τὸν Ραγουήλ, ὁ ὅποιος, μόλις εἶδε τὸν Τωβίαν, εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, νέε μου ;

— Ἀπὸ τὴν Νινευῖ, ἀπήντησεν ὁ Τωβίας. Εἶμαι ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους τῆς Νινευῖ.

Ὁ Ραγουήλ ἠρώτησε :

— Γνωρίζεις τὸν Τωβίτ ;

Ὁ Τωβίας ἀπήντησε :

— Πατέρας μου εἶναι.

Ὁ Ραγουήλ ἐπήδησεν ἀπὸ χαρὰν, ἀγκάλιασε τὸν Τωβίαν, ἐφίλησεν αὐτόν καὶ τοῦ εἶπε :

— Σὺ εἶσαι, παιδί μου, τοῦ καλοῦ αὐτοῦ πατέρα παιδί ;

Ἐκλαυσε τότε ὁ Ραγουήλ ἀπὸ συγκίνησιν καὶ ἐκράτησε τὸν Τωβίαν εἰς τὴν οἰκίαν του, νὰ τὸν φιλοξενήσῃ.

Ὁ Τωβίτ εἰς τὴν Νινευτῖ ἐπερίμενον· ἡ μητέρα τοῦ Τωβία κάθε ἡμέραν παρετήρει τὴν ὁδόν, μήπως ἐπιστρέψῃ ὁ υἱὸς τῆς.

Ἄφοῦ ἐπέρασαν ἄρκεται ἡμέραι, ἐγύρισεν ὁ Τωβίας εἰς τὸ πατρικόν του σπίτι. Ὅταν εἶδεν αὐτὸν ἡ μητέρα του, ἔτρεξε πρώτη, ἔπεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην του, τὸν ἐφίλησε καὶ ἔκλαυσε. Σκοντάπτων ὁ γέρων πατήρ του ἐβγήκε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν θύραν, διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἀγαπημένον του Τωβίαν, ὅστις τότε ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα του, τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τοῦ εἶπεν :

—Ἐχε θάρρος, πατέρα. Ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ μοῦ ἔδωσεν εἰς τὸ ταξίδι μου φάρμακον, διὰ νὰ θεραπεύσω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου.

Ὁ καλὸς Θεὸς εἶχε δώσει πάλιν εἰς τὸν Τωβίτ πλοῦτον, ὑγείαν καὶ χαράν.

II. — ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

(975 - 588 π.Χ.)

57. Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας.

(Ἡσ.)

Ὅσα χρόνια ὑπῆρχε τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραήλ, τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα ἦτο ἀσήμαντον. Ἀπὸ τότε ὅμως ποῦ τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραήλ κατεστράφη ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους, τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα ἐγένινεν ὀνομαστὸν ἀπὸ τοὺς προφήτας, ποῦ παρουσιάσθησαν εἰς αὐτό. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς προφήτας εἶναι ὁ Ἡσαΐας.

Εἰς τὸν Ἡσαΐαν παρουσιάσθη ὁ Θεὸς καθισμένος εἰς ἕνα θρόνον μεγάλον, πολὺ μεγάλον. Ὁ θρόνος αὐτὸς ἦτο εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματος τοῦ Θεοῦ ἔπιπτε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγέμιζε τὸν Νάόν. Ἄγγελοι Σεραφεὶμ ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν, εἶχε δὲ καθένας ἀπὸ αὐτοὺς ἕξ πτέρυγας. Μὲ τὰς δύο ἐκάλυπταν τὸ πρόσωπόν των, μὲ τὰς ἄλλας δύο ἐκάλυπταν τοὺς πόδας των καὶ μὲ τὰς ἄλλας δύο ἐπετοῦσαν. Ὅλα αὐτὰ τὰ Σεραφεὶμ ἔψαλλαν καὶ μὲ ὠραίαν φωνὴν καὶ μελωδικὴν ἔλεγον :

—Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶναι ὁ Θεός.

Ἐνῶ οἱ ἄγγελοι ἔψαλλαν εἰς τὸν οὐρανόν, ὁ Θεὸς ὑψηλὰ ἀπὸ τὸν θρόνον του εἶπεν εἰς τὸν Ἡσαΐαν :

— Πήγαινε, Ἡσαΐα, νὰ διδάξης τὸν λαόν.

Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἡσαΐας νὰ διδάσκη τοὺς Ἑβραίους ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ λέγη εἰς αὐτούς :

— Δὲν θέλω τὰς θυσίας σας καὶ τὸ θυμιάμά σας, τὰς ἐορτὰς σας μισῶ, διότι εἴσθε ἀμαρτωλοί.

Ἄλλοτε πάλιν ὁ Ἡσαΐας εἶπεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ τί θὰ πάθουν οἱ κακοὶ ἄνθρωποι :

*«Ὁρμισμένος εἶναι ὁ Κύριος
ἀπὸ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους !
Ἡ ὀργή του θὲ νὰ πέσῃ
μὲς τοὺς πύργους καὶ στὰ δάση,
στὰ βουνὰ καὶ μὲς στὰ πλοῖα.
Ἄν κρυφτοῦνε μὲς στὰ βράχια,
θὰ τοὺς εὔρη ὁ Θεός,
Ἄν κρυφτοῦνε μὲς στὴ γῆ,
θὰ τοὺς ἴδῃ ὁ Θεός.»*

Ὁ Θεὸς δὲν θέλει νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Δι' αὐτὸ θὰ στείλῃ τὸν Υἱόν του νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ θυσιασθῇ χάριν αὐτῶν, διὰ νὰ σωθοῦν. Ἐὰν καὶ πάλιν μείνουν ἀμετανόητοι, τότε θὰ τιμωρηθοῦν. Προφητεῦει διὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ λέγει :

— Θὰ κατάγεται ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαβὶδ, θὰ εἶναι υἱὸς τῆς Θεοτόκου καὶ θὰ ὀνομάζεται Ἐμμανουὴλ (δηλ. μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός).

Κατόπιν ὁ Ἡσαΐας λέγει, ὅτι ὁ κόσμος θὰ φωτισθῇ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ. Γαλιλαία τῶν Ἑθνῶν, ὁ λαός, ποῦ ζῆ εἰς τὸ σκότος, θὰ ἴδῃ φῶς μέγα. Φῶς θὰ λάμψη εἰς αὐτούς, διότι ὁ Υἱὸς ἐγεννήθη, ὁ ὁποῖος θὰ διδάξῃ τὴν εἰρήνην. Αὐτὰ θὰ γίνον ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀγάπην, ποῦ ἔχει ὁ Θεὸς διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἄλλοτε ὁ Ἡσαΐας βλέπει πόσον εἰρηνικὴ θὰ εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ καὶ πόσον ὠραίους καρποὺς θὰ φέρῃ :

«Θὰ χαίρεται ἡ ἔρημος,
θ' ἀνθίξῃ σὰν τὸ κρίνο,
γιατὶ θὰ ἔλθῃ ὁ Ἰησοῦς,
τὸν κόσμον γιὰ νὰ σώσῃ.»

Κατόπιν ὁ Ἡσαΐας βλέπει τὰ πάθη τοῦ Κυρίου, ποὺ τὸν δικάζουν, τὸν δέρουν, τὸν ὑβρίζουν καὶ τέλος τὸν σταυρώνουν καὶ λέγει :

«Πῶς εἶναι οἱ πληγές Του!
Πῶς ὅλα ὑπομένει!
Τὸν ὁδηγοῦν σὰν πρόβατο
καὶ δὲν προφέρει λέξι!»

58. Ὁ Προφήτης Ἱερεμίας.

(Ἱερ.)

Ὁ προφήτης Ἱερεμίας ἦτο νέος εἴκοσι πέντε ἐτῶν, δειλὸς καὶ ἀδύνατος, ὅταν ὁ Θεὸς τὸν ἐκάλεσε. Δὲν ἐγνώριζε νὰ ὀμιλῇ ὁ Θεὸς ὅμως τὸν ἔκαμε δυνατὸν καὶ θαρραλέον καὶ τὸν ἔστειλε νὰ διδάξῃ τὸ θέλημά Του ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ.

Μίαν ἡμέραν κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἔβαλεν ὁ Ἱερεμίας δεσμὰ εἰς τὰ χέρια του καὶ τὸν τράχηλό του καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐμπρὸς εἰς τὸν Ναόν. Ὁ κόσμος εἶδε τοῦτο καὶ ἐμαζεύθη. Ὅλοι τὸν ἐσέβοντο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐγνώριζε, διατί ἔκαμεν αὐτὸ ὁ Ἱερεμίας. Ἀφοῦ ἐμαζεύθησαν πολλοὶ Ἰουδαῖοι, τότε ὁ προφήτης ὠμίλησεν :

— Αὐτὰ λέγει ὁ Κύριος: Δύο κακὰ ἔκαμεν ὁ λαός μου Ἰσραὴλ· ἄφησε τὸ θέλημά μου καὶ ἔσκαψε λάκκους, διὰ νὰ πέσῃ ὁ ἴδιος μέσα εἰς αὐτούς. Δι' αὐτὸ ἡ Ἱερουσαλὴμ θὰ γίνῃ ἔρημος· τὰ ὄρη θὰ τρέμουν· οἱ λόφοι θὰ σείωνται· οἱ ἄνθρωποι θὰ λείψουν καὶ τὰ πτηνὰ θὰ φύγουν. Θὰ ἔλθουν οἱ Βαβυλώνιοι καὶ θὰ δέσουν σὰς, ποὺ μὲ ἀκούετε, μὲ τέτοια δεσμὰ.

Ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, ὅταν ἤκουσαν αὐτὰ τὰ φοβερὰ λόγια, ἀντὶ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν Θεὸν συγχώρησιν, ὠργίσθησαν ἐναντίον τοῦ προφήτου καὶ τὸν κατέβασαν μὲ σχοινία εἰς ἓνα λάκκον μὲ βοῦρκον καὶ δὲν τοῦ ἔδιδαν τροφήν. Κατόπιν τὸν ἔβγαλαν καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς

τὴν φυλακὴν. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰερεμίας δὲν ἔπαυε νὰ κηρύττῃ.

59. Ἡ Ἰουδιθ μεγάλη πατριῶτις.
(Ἰουδ.)

Τὴν ἐποχὴν ποὺ οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ ἦσαν ὑποδουλωμένοι εἰς τοὺς Ἀσσυρίους, οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα ὑπέφεραν καὶ αὐτοὶ πολὺ ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους. Ὁ στρατηγὸς αὐτῶν Ὀλοφέρνης μὲ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας στρατὸν ἦλθε νὰ πολεμήσῃ τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα. Οἱ Ἰουδαῖοι, ὅταν εἶδαν, ὅτι ὁ στρατὸς τῶν ἐχθρῶν ἦτο τόσοσ πολὺς, ἀπηλπίσθησαν. Ἐσκέφθησαν, ὅτι κακὴ τύχη τοὺς ἐπερίμενεν. Ἄλλοι θὰ ἐφονεύοντο, ἄλλοι θὰ ἔχαναν τὰς περιουσίας των καὶ ἄλλοι, αἰχμάλωτοι, θὰ μετεφέροντο μακρὰν ἀπὸ τὴν πατρίδα των. Ὁ δὲ ὠραῖος Ναός, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς των Σολομῶν, θὰ κατεστρέφετο ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας Ἀσσυρίους!

Εἰς τὴν λύπην του ὁ ἄνθρωπος ἐνθυμεῖται τὸν Θεόν. Αὐτὸ ἔγινε καὶ τώρα. Εἰς τὴν ἀπελπισίαν των οἱ Ἑβραῖοι ἐνεθυμήθησαν περισσότερον τὸν Θεὸν καὶ ἔμαζεύθησαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος καὶ μὲ σάκους εἰς τὴν μέσην των ἐπαρακαλοῦσαν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς ἐγύριζε μέσα εἰς τὸν λαὸν καὶ ἔδιδε θάρρος.

Ὁ Ὀλοφέρνης ἔφθασεν εἰς μίαν μικρὰν πόλιν, τὴν Βετυλούαν. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐκλείσθησαν μέσα εἰς τὰ τεῖχη καὶ οἱ ἐχθροὶ τότε ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν. Διὰ νὰ ἀναγκάσουν δὲ τοὺς Ἑβραῖους νὰ παραδοθοῦν, κατέστρεψαν τὰς πηγὰς. Ἔτσι οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶχαν ὕδωρ, ἀπηλπίσθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ παραδοθοῦν.

Εἰς αὐτὴν τὴν δύσκολον περίστασιν παρουσιάσθη ἡ Ἰουδιθ.

—Νὰ μὴ παραδοθῶμεν! Λέγει. Ἐγὼ θὰ σώσω τὴν πατρίδα μας!

Προσηυχήθη, ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐφόνευσε τὸν Ὀλοφέρνην. Οἱ ἐχθροὶ ἔχασαν τὸ θάρρος των, ἔλαβαν θάρρος οἱ Ἑβραῖοι, ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν.

60. Καταστροφή τοῦ Βασιλείου τοῦ Ἰούδα. Ἔλωσις
 τῆς Ἱερουσαλήμ (588 π. Χ.)
 (Δ' Βασ. 24 ε.)

Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα δὲν ἠμπόρεσε νὰ ζήσῃ πολὺ, διότι ἀνέβησαν εἰς τὸν θρόνον βασιλεῖς ἀσεβεῖς καὶ ὁ λαὸς ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ βασίλειον αὐτὸ κατεστράφη.

Τὸ 603 εἰσῆλθεν εἰς τὴν Παλαιστίνην ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσωρ καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τὴν πόλιν δὲν τὴν κατέστρεψεν, ἤρπασεν ὅμως πολλὰ σκεύη ἀπὸ τὸν Ναόν, ἐπῆρε δὲ καὶ αἰχμαλώτους πολλοὺς Ἑβραίους, νέους, ἄρχοντας, τεχνίτας, ἐμπόρους καὶ ἄλλους πολίτας καὶ ἔφυγεν.

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἦλθε καὶ πάλιν ἐναντίον τῆς Παλαιστίνης, αὐτὴν δὲ τὴν φορὰν ἔφθασε μέχρι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν ἐπολιόρησεν.

Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπέφεραν ἀπὸ αὐτὸ πάρα πολὺ. Δὲν εἶχαν τί νὰ φάγουν· τὰ βρέφη ἀπέθνησκαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν μητέρων των καὶ τὰ παιδιά καὶ οἱ γέροντες ἔπιπτον ἀπὸ πείναν εἰς τὰς πλατείας τῆς πόλεως. Ἐσκέφθησαν τότε νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν πόλιν. Μὲ μεγάλην λύπην λοιπὸν ἐβγῆκαν νύχτα χωρὶς θόρυβον ἀπὸ τὰ τεῖχη, διὰ νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν.

Οἱ ἔχθροί τοὺς ἐνόησαν καὶ τοὺς κατεδίωξαν, ἔπιασαν μάλιστα καὶ τὸν βασιλέα Σεδεκίαν καὶ τὸν ἔφεραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως των καὶ ἐκακοποίησαν καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς του. Κατόπιν τὸν ἔδεσαν μὲ χαλκίνας ἀλύσεις καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἀκολούθως εἰσῆλθαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἦλθαν εἰς τὸν Ναόν. Ὅλα τὰ πολύτιμα σκεύη τοῦ Ναοῦ, χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα, τὰ ἐλήστευσαν καὶ τὰ μετέφεραν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἐβαλαν πῦρ εἰς τὸν ὠραῖον Ναόν καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν πλουσίων καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Ἡ Ἱερουσαλήμ ἐκαίετο μέσα εἰς τὰς φλόγας τοῦ καταστρεπτικοῦ πυρός. Τέλος οἱ Βαβυλώνιοι ἐκρήμισαν καὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔβλεπε κανεὶς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ μόνον σωροὺς ἀπὸ ἐρείπια, καὶ ὀλιγίστους κατοίκους, τοὺς γέροντας, τοὺς πολὺ πτωχοὺς καὶ τοὺς ἀρρώστους. Οἱ ἄλλοι, τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς Αὐλῆς, οἱ εὐγενεῖς, οἱ πολεμισταί, οἱ ἱερεῖς, οἱ καλοὶ τεχνῖται εἶχαν μεταφερθῆ εἰς τὴν Βαβυλῶνα.

Αὐτὸ τὸ ἀξιολύπητον τέλος εἶχεν ἡ Ἱερουσαλὴμ ὅπως προεῖπεν ὁ προφήτης Ἱερεμίας, διότι οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν παραβῆ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ

61. *Ἡ ζωὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Βαβυλωνίαν.*

(*Βασ. Δ' 25, 4. 136*)

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν πλέον διασκορπισθῆ. Μερικοὶ μόνον ἔμειναν εἰς τὴν Παλαιστίνην· ἄλλοι εἶχαν φύγει πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὅταν διελύθη τὸ κράτος τοῦ Ἰσραήλ· ἄλλοι εἶχαν ὑπάγει εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἄλλοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν Βαβυλώνα.

Εἰς τὴν Βαβυλώνα ἔβλεπαν καὶ ἐθαύμαζαν τόσα πράγματα. Τοὺς κρεμαστοὺς κήπους, τὰ μεγαλοπρεπῆ κτίρια, τὰ μεγάλα ὀχυρώματα. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ χώρα τοὺς ἐφαίνετο πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, διότι οὔτε βουνά, οὔτε λόφοι, οὔτε δάση ὑπῆρχαν ἐκεῖ.

Ἔβλεπαν τὸν Εὐφράτην. Αὐτὸν τὸν μέγαν ποταμὸν εἶχε περάσει πρὶν ἀπὸ αὐτοὺς ὁ πρόγονός των Ἀβραάμ. Ἀλήθεια, ποία εἶναι ἡ τύχη τῶν λαῶν! Πρὶν ἀπὸ 1500 χρόνια ὁ πρόγονός των Ἀβραάμ ἐπερνοῦσεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἐπήγαινε εἰς τὴν Παλαιστίνην, ὅπως εἶχεν ὀρίσει ὁ Θεός. Ἐζησεν, ἀπέκτησε πολλοὺς ἀπογόνους, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν κράτος ἰσχυρὸν μὲ ἐνδόξους βασιλεῖς, πού ἔκαμαν νικηφόρους πολέμους. Ὅσον καιρὸν ἐζούσαν μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἦσαν εὐτυχεῖς· ἀλλὰ παρέβησαν τὰς ἐντολάς του καὶ ἦλθεν ἡ καταστροφή.

Αὐτὰ ἐσκέπτοντο τώρα καὶ ἔλυποῦντο, πού εἶχαν χάσει τὴν ἀγαπημένην των πατρίδα καὶ εὐρίσκοντο μακρὰν ἀπὸ αὐτήν.

Ἐκεῖ κάτω εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου ἐπήγαιναν καὶ ἔκλαιαν :

«*Στῆς Βαβυλῶνος τὰ ποτάμια κλαίγαμε,
γιατί, Ἱερουσαλήμ, ἐσὲ θυμόμαστε!
Κρεμάσαμε καὶ τὶς κισσοὺς στὶς ἰτιές,
δὲν ἀκουστήκαν τῆς Σιών πιά οἱ ᾠδές.*»

Ἔτσι ἔλεγαν καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς δώσῃ καὶ πάλιν αὐτὸ ποῦ εἶχαν πρὶν. Δηλαδή τὴν πατρίδα των, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ζοῦν ἐλεύθεροι, νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ προοδεύουν.

62. Ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ. (Ἰεζ.)

Ἐνας ἀπὸ τοὺς προφῆτας, ποῦ ὁ Θεὸς ἔστειλεν εἰς τοὺς Ἑβραίους, διὰ νὰ τοὺς διδάξῃ, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν ἔπρεπε νὰ τὸν λατρεύουν, ὅπως καὶ εἰς τὴν πατρίδα των, εἶναι καὶ ὁ Ἰεζεκιήλ. Ὁ Θεὸς πρῶτον ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τὴν δόξαν του. Κάποτε δηλαδή ποῦ ἐκάθητο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ἐσηκώθη ἀνεμοστρόβιλος καὶ ἔγινε μία μεγάλη λάμψις. Οἱ οὐρανοὶ ἦνοιξαν καὶ ἐφάνη ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ. Ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον ἐκάθητο ὁ Θεός. Γύρω ἀπὸ αὐτὸν ἦσαν ἄγγελοι πολλοί. Τότε ὁ Ἰεζεκιήλ ἤκουσε φωνὴν δυνατὴν νὰ λέγῃ :

— Εὐλογημένη ἡ δόξα τοῦ Κυρίου. Ἐάν καὶ ἔρριψα μέσα εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας τὸν λαόν μου, ἐγὼ πάλιν θὰ τὸν μαζεύσω καὶ θὰ τὸν φέρω εἰς τὴν πατρίδα του. Θὰ πληθύνω τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων καὶ τὰ γεννήματα τῶν ἀγρῶν. Ἡ ἐρημωμένη γῆ θὰ γίνῃ παράδεισος σὰν τὴν Ἐδέμ. Δίδαξέ τους νὰ κάμουν τὸ θέλημά μου, νὰ εἶναι ὁ λαός μου καὶ ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός των.

Ἐάν συμβουλευθῆς τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ αὐτοὶ δὲν κάμουν τὸ θέλημά μου, θὰ θανατωθοῦν.

Ἐάν δὲν τοὺς συμβουλεύσῃς, αὐτοὶ δὲν θὰ κάμουν τὸ θέλημά μου καὶ δι' αὐτὸ θὰ θανατωθοῦν. Τὸ κρῖμα ὅμως θὰ τὸ ἔχης σύ.

Ἐάν τοὺς συμβουλευσῆς καὶ κάμουν τὸ θέλημά μου, θὰ σωθοῦν. Θὰ τοὺς ἔχῃς δὲ σώσει σί.

Ἐπειτα ὁ Θεὸς ἐπῆρε τὸν Ἰεζεκιήλ, τὸν ἔβαλεν εἰς μίαν πεδιάδα γεμάτην ὄστᾶ καὶ εἶπε :

— Προφήτευσε εἰς αὐτὰ τὰ κόκαλα : « Ὁ Θεὸς σᾶς δίδει ζωὴν καὶ νεῦρα καὶ σάρκα καὶ δέρμα ».

Καὶ ἔγινε σεισμός, τὰ ὄστᾶ ἠνώθησαν καὶ εἰς αὐτὰ ἐφύτρωσαν νεῦρα, σάρκες καὶ δέρμα καὶ ἐπῆραν ζωὴν.

Ἔτσι ὁ μέγας προφήτης Ἰεζεκιήλ προεἶδε τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν.

Ἐπίσης ἐπροφήτευσε διὰ τὸν νέον Ναόν, δηλαδὴ διὰ τὴν νέαν Ἐκκλησίαν μας.

63. Οἱ τρεῖς παῖδες.

(Δαν. 1, 3)

Ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλῶνος Ναβουχοδονόσωρ ἠθέλησε νὰ χρησιμοποίησῃ εἰς τὸ κράτος του τοὺς καλυτέρους ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους. Τοὺς νέους μάλιστα, ποὺ ἀπὸ τὰ προτερήματά των ἐφαίνοντο, ὅτι θὰ γίνουν σπουδαῖοι ἄνθρωποι, τοὺς ἐπῆρεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του καὶ τοὺς ἐμόρφωσε πολὺ.

Μέσα εἰς τοὺς νέους, ποὺ ὁ βασιλεὺς ἐπῆρεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἦσαν καὶ τρεῖς παῖδες, ὁ Ἀνανίας, ὁ Μισαήλ καὶ ὁ Ἀζαρίας. Αὐτοί, ἂν καὶ ἦσαν πλησίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐδιδάσκοντο ἀπὸ διδασκάλους Βαβυλωνίους, ὅπως ἄλλοτε ὁ Μωυσῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ σοφοῦς Αἰγυπτίους, δὲν ἐλησμόνουν ὅμως οὔτε τὴν καταγωγὴν των οὔτε καὶ τὴν θρησκείαν των.

Κάποτε ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ κατασκευασθῇ τεράστιον ἄγαλμα χρυσοῦν. Μὲ πολλὴν ἐργασίαν κατεσκευάσθη καὶ ἦτο ὠραῖον αὐτὸ τὸ ἄγαλμα. Εἶχεν ὕψος 30 μέτρα. Τὸ ἔστησαν λοιπὸν εἰς μίαν πεδιάδα καὶ ὁ βασιλεὺς διέταξε τοὺς σατράπας καὶ ὄλους τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαλλήλους τοῦ ἀπεράντου βασιλείου του νὰ ἔλθουν ὅλοι καὶ ὅσοι ἄλλοι ἤθελαν, εἰς τὰ ἐγκαίνια, ποὺ θὰ ἐγίνοντο ὠρισμένην ἡμέραν. Ὅταν ἐμαζεῦθη πάρα πολὺς κόσμος, ὁ κήρυξ ἐφώνησεν :

—Ὁ βασιλεὺς διατάσσει, ὅταν ἀκούσετε νὰ παίξῃ ἡ μουσική, ὅλοι νὰ πέσετε καὶ νὰ προσκυνήσετε τὴν εἰκόνα τὴν χρυσοῦν.

Ἔλεγε τοῦτο μὲ ἓνα μεγάλο χωνί, τὸν τηλεβόαν, καὶ τὸ ἐφώναζεν εἰς διαφόρους γλώσσας.

Ὅταν ὁ κήρυξ ἐτελείωσεν, ἡ ἀνακτορική μουσική ἤρχισε νὰ παίξῃ. Τὸ ἀπέραντον πλῆθος τῶν ὑπηκόων, ποὺ εἶχε μαζευθῆ εἰς τὴν μεγάλῃν ἐκείνην πεδιάδα, ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν, ἔβαλε τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἐπροσκύνησε τὴν εἰκόνα τὴν χρυσοῦν.

Ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον ἐκείνον τρεῖς μόνον δὲν ἐπροσκύνησαν καὶ ἔμειναν ὄρθιοι : οἱ τρεῖς παῖδες. Ὁ Ἀνανίας, ὁ Ἀζαρίας καὶ ὁ Μισαήλ.

Ὅταν ἡ ἑορτὴ ἐτελείωσεν, ἀνέφεραν τοὺς τρεῖς παῖδας εἰς τὸν βασιλέα. Αὐτὸς ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ τοὺς εἶπεν :

—Ἀλήθεια, σεῖς δὲν ἐπροσκυνήσατε τὴν εἰκόνα τὴν χρυσοῦν ;
Αὐτοὶ εἶπαν :

— Βασιλεῦ, ἡμεῖς σὲ τιμῶμεν καὶ ἐκτελοῦμεν τὰ καθήκοντά μας, δὲν προσκυνοῦμεν ὅμως παρὰ μόνον τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

Θυμωμένος ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ βασιλεὺς διέταξε :

— Καύσατε ἐπτὰ φορές περισσότερο τὴν κάμινον καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ρίψατε τοὺς τρεῖς παῖδας. Θὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ ἴδω.

Ἐπῆγεν ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ἀλλὰ εἶδεν, ὅτι εἰς τὴν κάμινον δὲν ἦσαν τρεῖς παῖδες, ἀλλὰ τέσσαρες !

Δι' αὐτὸ τότε εἶπεν :

—Ἐλάτε, παῖδες, ἔξω ἀπὸ τὴν κάμινον. Ἐθαύμασα δι' αὐτὸ ποὺ εἶδον. Ἄς εἶναι εὐλογημένος ὁ ἀληθινὸς Θεός, ποὺ ἔστειλε τὸν ἄγγελόν του νὰ σᾶς σώσῃ.

Ἐπῆρε τοὺς τρεῖς παῖδας πάλιν εἰς τὰ ἀνάκτορα, τοὺς ἔδωσεν ἀνωτέρας θέσεις καὶ διέταξεν ὅλους νὰ σέβωνται τὸν Θεὸν τῶν τριῶν παίδων.

64. Ὁ Προφήτης Δανιήλ.

(Δαν.)

Ὁ Δανιήλ δὲν ὁμοιάζει μὲ τοὺς ἄλλους προφήτας. Οἱ ἄλλοι προφήται δὲν εἶχαν κανέν ἀξίωμα, ἐνῶ ὁ Δανιήλ εἶχε με-

γάλην θέσιν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅπου τὸν εἶχαν καὶ αὐτὸν ὀδηγήσει αἰχμάλωτον μαζὶ με τοὺς ἄλλους Ἑβραίους.

Ὁ Δανιὴλ ἦτο ἄρχων τῶν Σατραπῶν. Εἶχε διορισθῆ ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ ἔξυπνος καὶ πολὺ μορφωμένος καὶ ἐπειδὴ ἐξήγησεν εἰς τὸν βασιλέα ἓνα ὄνειρον.

Τὸ ὄνειρον αὐτὸ τὸ εἶδεν ὁ βασιλεὺς μίαν νύκτα καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἐξύπνησεν. Ἄλλὰ μόλις ἐξύπνησε, τὸ ἐλησμόνησεν.

Ἦτο περίεργος ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς μάγους νὰ τοῦ φανερώσουν, ποῖον ἦτο αὐτὸ τὸ ὄνειρον καὶ ποῖα ἦτο ἡ ἐξήγησίς του. Ἄλλὰ κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε. Τέλος ἐκάλεσε καὶ τὸν Δανιὴλ.

Ὁ Δανιὴλ δὲν ἀπήντησεν ἀμέσως, ἀλλὰ ἐπῆγε, συνήντησε τοὺς τρεῖς παῖδας, τοὺς φίλους του, τὸν Ἀνανίαν, τὸν Ἀζαρίαν καὶ τὸν Μισαήλ καὶ ἀφοῦ προσηυχήθησαν εἰς τὸν Θεόν, ἐπῆγεν ἔπειτα εἰς τὸν βασιλέα καὶ τοῦ εἶπε :

— Βασιλεῦ, εἶδες ἓνα πελώριον ἄγαλμα, ποῦ ἔλαμπεν. Ἡ κεφαλὴ του ἦτο ἀπὸ χρυσόν, τὸ στήθος του καὶ αἱ χεῖρες ἦσαν ἀπὸ ἄργυρον, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ ἦσαν ἀπὸ χαλκόν, αἱ κνήμαι ἀπὸ σίδηρον καὶ οἱ πόδες ἦσαν ἓνα μέρος ἀπὸ σίδηρον καὶ ἓνα μέρος ἀπὸ πηλόν. Τὴν ὥραν ποῦ τὸ ἔβλεπες, βασιλεῦ, ἐκόπη ἓνας λίθος καὶ ἐκτύπησε τὸ ἄγαλμα εἰς τοὺς πόδας. Ὅλον τὸ ἄγαλμα τότε ἔπεσε καὶ ἐγίνε σκόνη, ὁ δὲ ἄνεμος τὸ διέλυσεν. Ὁ λίθος ἐγίνε μέγα ὄρος, ποῦ ἐσκέπασεν ὅλην τὴν γῆν.

Ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ εἶσαι σύ, βασιλεῦ. Δὲν θὰ πάθης τίποτε. Κατόπιν ἀπὸ σὲ θὰ ἔλθῃ ἓνα ἄλλο κράτος, τὸ Μηδικόν. Ὑστερα θὰ ἔλθῃ τὸ Περσικόν, κατόπιν τὸ Ἑλληνικόν καὶ τελευταῖον τὸ Ρωμαϊκόν. Ὁ λίθος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος θὰ σκεπάσῃ ὅλην τὴν γῆν με τὴν Ἐκκλησίαν Του.

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ὅταν ἤκουσεν αὐτά, ἐθαύμασε πολὺ, ἠὐχαρίστησε τὸν Δανιὴλ καὶ τοῦ εἶπε :

— Δανιὴλ, ὁ Θεός σου εἶναι μέγας.

Κατόπιν ἔκαμε θυσίαν εἰς Αὐτόν, ἔδωσε δῶρα εἰς τὸν Δανιὴλ καὶ τὸν διώρισεν ἄρχοντα τῶν Σατραπῶν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ναβουχοδονόσορος κατέλαβε τὸ βασίλειον τῆς Βαβυλῶνος ὁ βασιλεὺς τῶν Μήδων Δαρεῖος. Ὁ

βασιλεὺς αὐτὸς διέταξεν εἰς τριάκοντα ἡμέρας νὰ μὴ ζητήσῃ κανεὶς τίποτε οὔτε ἀπὸ τὸν Θεόν, οὔτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ μόνον ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν βασιλέα. Ὁ Δανιὴλ δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν αὐτήν, ἀλλὰ ἐξηκολούθησε νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεόν.

Ὅταν ὁ Δαρεῖος ἔμαθε τοῦτο, ἐθύμωσε καὶ διέταξε νὰ ρίψουν τὸν Δανιὴλ εἰς ἕνα λάκκον, ὅπου ἦσαν λέοντες. Ἄνθρωποι τότε τοῦ βασιλέως ἐπῆραν τὸν Δανιὴλ καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Ἄλλ' οἱ λέοντες δὲν ἐπέπραξαν τὸν Δανιὴλ, διότι ὁ Θεὸς ἔστειλεν ἄγγελον, ὁ ὅποιος ἔκλεισε τὰ στόματα αὐτῶν καὶ ἡμερωμένοι ἐκάθηντο κοντὰ εἰς τὸν Δανιὴλ, ὁ ὅποιος ἔψαλλε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

Ὁ βασιλεὺς ἔμαθεν αὐτὸ καὶ ἐφοβήθη, διέταξε δὲ νὰ βγάλουν ἀπὸ τὸν λάκκον τὸν προφήτην Δανιὴλ.

65. Ἡ Ἑσθήρ μεγάλη πατριῶτις.

(Ἑσθ.)

Εἶδομεν προηγουμένως ἐξαιρετικὰς γυναίκας καὶ τὰς ἐθαυμάσαμεν διὰ τὰ ἐξαιρετικὰ προτερήματά των. Μία ἀπὸ τὰς πολὺ σπουδαίας γυναίκας καὶ μεγάλη πατριῶτις εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ Ἑσθήρ.

Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ὑποδουλωμένοι εἰς τοὺς Πέρσας, οἱ ὅποιοι κατέλαβον τὸ βασίλειον τῶν Μήδων, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Ξέρξης (485-465) ἐξέλεξε διὰ σύζυγόν του τὴν Ἑβραίαν Ἑσθήρ.

Ἡ Ἑσθήρ ἦτο πολὺ εὐσεβὴς καὶ πάντοτε ἤκουε τὰς καλὰς συμβουλὰς τοῦ θείου της Μαρδοχαίου, ποὺ ἦτο ὁ μόνος της προστάτης. Ὁ Μαρδοχαῖος καὶ ἡ Ἑσθήρ εἶχαν ἔλθει εἰς τὴν Βαβυλῶνα μὲ τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους Ἑβραίους.

Κάποτε ὁ θεῖος τῆς Ἑσθήρ Μαρδοχαῖος ἀνεκάλυψε μίαν συνωμοσίαν ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἐφάνερωσεν εἰς τὴν Ἑσθήρ. Αὐτὴ τὸ εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα καὶ ὁ βασιλεὺς ἠύχαριστήθη πολὺ, ποὺ ἡ σύζυγός του τοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν.

Ὑστερα ὁ βασιλεὺς διώρισε πρωθυπουργόν του ἕνα Πέρ-

σπην, τὸν Ἀμάν. Αὐτὸν τὸν ἐπροσκυνοῦσαν ὅλοι. Ὁ Μαρδοχαῖος ὅμως δὲν τὸν ἐπροσκυνοῦσε καὶ ἔλεγε :

— Μόνον τὸν Θεὸν πρέπει νὰ προσκυνῶμεν.

Ἐθύμωσεν ὁ Ἀμάν δι' αὐτὸ πολὺ καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Μαρδοχαῖος ἦτο Ἑβραῖος, ἀπεφάσισε νὰ ἐξολοθρεύσῃ ὅλους τοὺς Ἑβραίους, τοὺς νέους, τοὺς γέροντας, τὰ νήπια καὶ τὰς γυναῖκας.

Παρουσιάσθη λοιπὸν εἰς τὸν βασιλέα καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ὅπουδῆποτε εὐρίσκονται εἰς τὸ βασιλείόν σου Ἑβραῖοι, νὰ φονευθοῦν.

Ὁ βασιλεὺς ἐδέχθη. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἤθελεν αὐτό. Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἔμαθαν τὴν τρομερὰν αὐτὴν ἀπόφασιν, ὅλοι ἔκλαιαν καὶ ἦσαν ἀπαρηγόρητοι. Ἐφόρουν σάκον ἀπὸ τὴν λύπην των, ὅπως ἔκαμναν τότε, ἔθεταν στάκτην εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἔτσι ἐκοιμῶντο.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως ἔμαθε καὶ ὁ Μαρδοχαῖος. Ἐφόρεσε σάκον, ἔθεσε στάκτην εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐμπρὸς εἰς τὴν πύλην τῶν ἀνακτόρων. Ἐκεῖ ἐφώναζε μὲ μεγάλην φωνὴν καὶ μὲ παράπονον.

Αἱ ὑπηρέτριαι ἤκουσαν τὰς φωνὰς καὶ τὸ εἶπαν εἰς τὴν Ἐσθήρ. Ὅταν ἡ Ἐσθήρ ἔμαθεν, ὅτι οἱ συμπατριῶται τῆς θά ἀποθάνουν ὅλοι, ἐταράχθη πάρα πολὺ. Προσηυχήθη εἰς τὸν Θεόν, ἐνήστευσε καὶ παρήγγειλεν εἰς τὸν θεῖον τῆς νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι. Ἐπειτα παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ βασιλεὺς ἐρωτοῦσε τοὺς ἀξιωματικούς :

— Ποία τιμὴ ἔγινεν εἰς τὸν Μαρδοχαῖον, πού μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν ;

Αὐτοὶ εἶπαν : Καμμία.

Ἐκάλεσε τότε τὸν Ἀμάν καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ἓνα ἄνθρωπον, πού ὁ βασιλεὺς θέλει νὰ τὸν τιμῆσῃ ;

Ὁ Ἀμάν ἐχάρη, διότι ἐνόμισεν, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐννοοῦσεν αὐτὸν καὶ εἶπε :

— Νὰ φορέσῃ τὴν βασιλικὴν στολὴν, πού ὁ βασιλεὺς φορεῖ :

ν' ἀναβῆ εἰς τὸν ἵππον, ποῦ ἀνεβαίνει ὁ βασιλεὺς· νὰ τεθῆ τὸ βασιλικὸν στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν του.

— Κάμε τα λοιπὸν αὐτὰ εἰς τὸν Μαρδοχαῖον, εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

Ἡ Ἑσθήρ, ποῦ ἤκουσεν αὐτό, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ βασιλέως καὶ μὲ δάκρυα παρεκάλεσε, νὰ μὴ ἐκτελέσῃ ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν νόμον του ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων. Ἔτσι καὶ ἔγινεν. Ὁ βασιλεὺς δὲν κατεδίωξε τοὺς Ἑβραίους.

Ἡ μεγάλη πατριώτις Ἑσθήρ ἔσωσε τὴν ζωὴν καὶ τοῦ θεοῦ τῆς καὶ τῶν συμπατριωτῶν τῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΝ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΥ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ
ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

66. *Οί Έβραϊοί επιστρέφουν εἰς τὴν πατρίδα των.*

(536 π.Χ.)

Οἱ Έβραϊοί ἦσαν αἰχμάλωτοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅσον καιρὸν οἱ Βαβυλώνιοι ἦσαν κύριοι τῆς χώρας αὐτῆς. Ἄλλὰ τὰ πράγματα ἀλλάζουσιν. Ἦλθεν ἡ σειρὰ νὰ ἀλλάξῃ καὶ ἡ τύχη αὐτῶν.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Κύρος ἔκαμε νικηφόρους πολέμους. Ἐπολέμησε μὲ πολλοὺς, ἐπολέμησε καὶ μὲ τοὺς Βαβυλωνίους, τοὺς ὁποίους ἐνίκησεν.

Ὁ Κύρος ἠθέλησε νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς αἰχμαλώτους Έβραίους, πού εὐρίσκοντο εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἡ χαρὰ τῶν Έβραίων ἦτο πολὺ μεγάλη. Ἐξέχασαν ὅλας τὰς στενοχωρίας των καὶ ἦσαν εὐχαριστημένοι.

Τώρα ἔβλεπαν πόσον ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθός. Τοὺς ἐτιμώρησεν, ἀλλὰ δὲν τοὺς κατέστρεψε. Καὶ αὐτὸ πού εἶχε προεῖπει, ἔβγαιεν ἀληθινόν, ὅτι δηλαδὴ οἱ Έβραῖοι θὰ ἐπιστρέψουν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἐμαζεύθησαν τεσσαράκοντα δύο χιλιάδες μὲ ἀρχηγὸν τὸν Ζοροβάβελ.

Ὅταν ἠτοιμάσθησαν νὰ φύγουν, ὁ Κύρος ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ πάρουν μαζί των τὰ σκεύη τοῦ Ναοῦ, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀρπάσει ὁ Ναβουχοδονόσωρ καὶ τὰ εἶχε τοποθετήσει εἰς ναοὺς βαβυλωνιακοὺς.

Ἐταξίδευσαν τέσσαρας μῆνας καὶ τέλος ἔφθασαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Μεγάλη ἦτο ἡ συγκίνησις των ! Μόλις ἀπὸ μακρὰν εἶδαν τὴν Ἱερουσαλήμ, εἶχαν μεγάλην χαρὰν· ὅλοι ἐγελοῦσαν καὶ ἦσαν εὐχαριστημένοι. Ὅταν ὁμως ἐπλησίασαν, κατέλαβε λύπη τὴν ψυχὴν των, διότι ἡ πόλις των ἦτο σωρὸς ἐρειπίων.

Ἐπέστρεψαν ὁμως ὄχι διὰ νὰ κλαίουں, ἀλλὰ διὰ νὰ κτίσουσιν πάλιν τὴν πόλιν των. Δι' αὐτὸ ἤρχισαν ἀμέσως τὰς ἐργασίας, ἔκτισαν οἰκίας, ἤρχισαν νὰ κτίζουσιν καὶ τὸν Ναὸν των, τὸν ὁποῖον ἐτελείωσαν ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ ἔτη.

67. Ὁ Προφήτης Ζαχαρίας.

(Ζαχ.)

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας ἐγεννήθη τὴν ἐποχὴν, πού οἱ Ἰουδαῖοι ἦσαν αἰχμάλωτοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, πού ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἦτο καὶ αὐτός. Ὁ Ζαχαρίας συνεβούλευσε τοὺς συμπατριώτας του νὰ κτίσουσιν πάλιν τὸν Ναὸν καὶ νὰ μὴ λησμονήσουσιν τὸν Θεόν, πού τοὺς ἔσωσεν. Ἐλεγε δὲ εἰς αὐτούς :

— Ἐλᾶτε καὶ πάλιν μαζί μου, λέγει ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων, καὶ θὰ ἔλθω καὶ πάλιν κοντὰ σας. Μὴ βασανίζετε τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ, τοὺς ξένους καὶ τοὺς πτωχοὺς. Κανένας νὰ μὴ σκέπτεται κακὸν διὰ τοὺς ἄλλους.

Ὁ Ζαχαρίας ἐπροφήτευσεν, ὅτι θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Προεῖδε τὴν θριαμβευτικὴν εἰσδὸν του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἶπε :

— Νὰ χαίρῃς πολὺ, Ἱερουσαλήμ. Ἐρχεται ὁ βασιλεὺς σου. Εἶναι δίκαιος. Σῶζει. Ἐρχεται ἐπὶ πῶλον ὄνου.

Ἐπίσης ὁ Ζαχαρίας ἐπροφήτευσεν διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶπεν :

« Ὡρίσανε τὴν ἀμοιβὴν
τριάντα ἀργύρια !
Τὰ πήρανε, τὰ ρίξανε
στὸν κεραμέα. »

Τέλος εἶδε καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του, οἱ ὅποιοι διεσκορπίσθησαν, ὅταν συνέλαβαν Αὐτὸν καὶ εἶπε:

« Κτύπα τὸν ποιμένα !

Θὰ σκορπισθοῦν τὰ πρόβατα. »

68. Ἔσδρας. — Νεεμίας.

(Ἔσδρ. 7, 10. Νεεμ. 1, 4, 8, 9)

Οἱ Ἑβραῖοι, ὅσοι ἔμειναν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, εἶχαν διὰ νὰ τοὺς διδάσκουν τοὺς γραμματεῖς, οἱ ὅποιοι ἐγνώριζαν καλὰ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον καὶ τὸν ἐξηγοῦσαν.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς ἦτο ὁ Ἔσδρας, ὁ ὅποιος ἦτο καὶ ἱερεὺς.

Ὁ Ἔσδρας ὕστερα ἀπὸ τὸν Ζοροβάβελ ἐπῆρεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξην καὶ ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μὲ χιλίους πεντακοσίους Ἰουδαίους. Ἐφερε δὲ καὶ πλοῦσια δῶρα καὶ τὰ προσέφερεν εἰς τὸν Ναόν.

Ἀφοῦ ἔφυγεν ὁ Ἔσδρας καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Χαναάν, εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἔμειναν ὀλίγοι μόνον Ἑβραῖοι. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, πού εἶχαν μείνει εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, ἦτο καὶ ὁ Νεεμίας, ἀρχιοινοχός εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως. Τόσον ἔξυπνος ἦτο ὁ Νεεμίας καὶ τόσον καλὰ ἐφέρετο εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὥστε ὁ βασιλεὺς ἠγάπησεν αὐτὸν πολὺ.

Μίαν ἡμέραν ὁ Νεεμίας ἔμαθεν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, ὅτι ἡ Ἱερουσαλήμ ἦτο ἀξιολύπητος.

Ἔτσι διηγεῖται ὁ ἴδιος, ὅτι τὰ ἔμαθεν :

— Ἦμην εἰς τὴν πρωτεύουσαν Σοῦσα, ὅταν ὁ ἀδελφός μου ἦλθε μὲ μερικοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν Χαναάν. Τοὺς ἠρώτησα διὰ τοὺς Ἰουδαίους καὶ διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτοὶ μοῦ ἀπήντησαν, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἶναι πολὺ δυστυχεῖς, ἡ Ἱερουσαλήμ δὲν ἔχει τείχη καὶ αἱ πύλαι τῆς ἔχουν καὶ ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν.

Ὅταν ὁ Νεεμίας ἤκουσεν αὐτά, ἔκλαυσεν ἀπὸ τὴν λύπην του καὶ προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεόν. Ἐπειτα ἐπῆρε κρασί καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν βασιλέα, διὰ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πῆ.

Ὁ βασιλεύς, ἐπειδὴ ὁ Νεεμίας ἦτο πολὺ λυπημένος, τοῦ εἶπε:

— Διατί εἶσαι λυπημένος;

Ὁ Νεεμίας ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι λυπημένος, ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι ἡ πατρίς του εἶναι ὄλο ἐρείπια, καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ υπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ νὰ κτίσῃ καὶ τὰ τεῖχη της.

Ὁ βασιλεύς, ποὺ ἠγάπα πολὺ τὸν Νεεμίαν, ἐπέτρεψε νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ Νεεμίας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ νὰ κτίσῃ τὰ τεῖχη της.

Ὅταν ὁ Νεεμίας ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐκάλεσε τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς εἶπεν:

— Ὁ βασιλεύς ἐπέτρεψε νὰ κτίσωμεν πάλιν τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, διὰ νὰ εἶναι αὕτη ἰσχυρά.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκτίσαν τότε τὰ τεῖχη καὶ ἔτσι ἔλαβαν θάρρος.

Ἐπειτα ὁ Νεεμίας ἐσκέφθη, ὅτι διὰ νὰ μὴ κινδυνεύῃ ἕνας λαὸς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, δὲν φθάνει μόνον νὰ ἔχῃ τεῖχη ἰσχυρά, ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι πρέπει νὰ ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἐσκέφθη, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἂν ἤκουον οἱ Ἑβραῖοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐμάζευσεν ὅλους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὅταν ὅλοι ἐμαζεύθησαν, ὁ ἱερεὺς Ἔσδρας τοὺς ἀνέγνωσε τὸ βιβλίον, ὅπου εἶχαν μέσα γράψει τὰς ἐντολάς τοῦ Μωυσέως. Ὁλος ὁ κόσμος ἐπρόσεχε πολὺ.

Ἐπειτα ὁ Ἔσδρας ἠυλόγησε τὸν Κύριον καὶ ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ὕψωσαν τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐφώνησαν Ἀμήν! Ἔσκυψαν δὲ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπροσκύνησαν ἕως τὸ ἔδαφος τὸν Θεόν.

69. Οἱ Ἕλληνες ὑποδουλώνουν τοὺς Ἑβραίους.

(Α' Μακ. I. Β, 6)

Τὰ βασίλεια δὲν εἶναι αἰώνια εἰς τὴν γῆν. Κράτη, τὰ ὁποῖα σήμερον εἶναι ἰσχυρά, ἴσως αὔριον χαθοῦν· καὶ κράτη, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄλλοτε ἰσχυρά, σήμερον δὲν υπάρχουν.

Τὸ βασίλειον τῶν Περσῶν κατεστράφη.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος με ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἔγινε κύριος ὄλων τῶν χωρῶν τῆς Ἀνατολῆς ἕως τὰς Ἰνδίας.

Μαζὶ μὲ τὰ κράτη, ποὺ ἐκυρίευσεν, ἦτο καὶ τὸ κράτος τῶν Περσῶν. Εἰς τοὺς Πέρσας ὑπόδουλοι ἦσαν οἱ Ἑβραῖοι. Ἐπρεπε λοιπὸν οἱ Ἑβραῖοι, ἀπὸ ὑπόδουλοι τῶν Περσῶν ποὺ ἦσαν, νὰ γίνουν ὑπόδουλοι εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ πληρώνουν εἰς αὐτοὺς τοὺς φόρους ποὺ ἐπλήρωναν εἰς τοὺς Πέρσας. Αὐτὸ ἐζήτησεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Οἱ Ἑβραῖοι ὅμως εἶχαν ὀρκισθῆ νὰ πληρώνουν φόρους εἰς τοὺς Πέρσας. Ἔστειλαν λοιπὸν πρέσβεις εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ εἶπαν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραβοῦν τὸν ὄρκον τῶν. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐνόμισεν, ὅτι τοῦτο ἦτο δι' αὐτὸν προσβολὴ καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος εἰς τὴν Παλαιστίνην νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ἐκίνησε λοιπὸν νὰ ἔλθῃ.

Ὅταν ἐπλησίασε, φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τοὺς Ἑβραίους. Ὅλοι ἐνήστειναν καὶ προσήχοντο εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἤκουσεν.

Ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς ἐφόρεσε τὴν ἀρχιερατικὴν του στολὴν καὶ ἦλθε μὲ ἄμφια λευκά, διὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν βασιλέα ἕξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ μὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λευῖτας.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἶδε τοὺς λευῖτας, τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν Ἀρχιερέα, μὲ τὰ ἱερατικά των ἐνδύματα καὶ συνεκινήθη. Ἐγονάτισε πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως, τὸν προσεκύνησε καὶ ἀφοῦ ἐσηκώθη, τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, μαζὶ δὲ ἐβάδισαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Μόλις ἔφθασαν, ἐπῆγαν εἰς τὸν ναόν, ὅπου ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος προσέφερε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν. Ὑστερα εἶπεν εἰς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἔχουν τὴν θρησκείαν ποὺ θέλουν καὶ ὅτι δὲν θὰ τοὺς παίρῃ φόρον κάθε ἕβδομον ἔτος, ποὺ ἄφηναν ἀκαλλιεργήτους τοὺς ἀγρούς.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ὅμως, καὶ ἰδίως ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανής, δὲν ἐφέρθησαν εἰς τοὺς Ἑβραίους τόσον καλά, ὅπως ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Ὁ Ἀντίοχος μάλιστα διέταξεν ὄλους τοὺς ὑπηκόους του νὰ ἔχουν θρησκείαν εἰδωλολατρικὴν καὶ ἔθιμα εἰδωλολατρικά.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὑποδούλους λαοὺς τότε, ἀκόμη καὶ Ἰου-

δαῖτοι, ἤλλαξαν καὶ θρησκείαν καὶ ἔθιμα. Οἱ περισσότεροι ὁμως Ἑβραῖοι ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὴν θρησκείαν τῶν προγόνων των καὶ ἐξηκολούθουν νὰ λατρεύουν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ἔστω καὶ ἂν ἐχρειάζετο νὰ θυσιάσουν καὶ τὴν ζωὴν των ἀκόμη χάριν τῶν ἰδεῶν των.

70. Ὁ γέρων Ἐλεάζαρος θυσιάζει τὴν ζωὴν του
χάριν τῶν ἰδεῶν του.

(Β' Μακ. 6)

Ἐνας ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν των χάριν τῶν ἰδεῶν των, ἦτο καὶ ὁ εὐσεβὴς γέρων Ἐλεάζαρος.

Ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔστειλεν εἰς τὴν Παλαιστίνην ἕνα γέροντα Ἀθηναῖον, διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Ἑβραίους νὰ ἀρνηθοῦν τὴν θρησκείαν των καὶ διὰ νὰ ἀλλάξῃ τὸν Ναὸν των, νὰ τὸν κάμῃ ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Αὐτὸς ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἐμόλυνε τὸν Ναὸν μὲ εἰδωλολατρικὰς θυσίας· ἐπίσης ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὄχι μόνον νὰ ἔχουν τὴν ἰδικὴν των θρησκείαν, ἀλλὰ καὶ νὰ λέγωνται κὰν ἀκόμη Ἰουδαῖοι. Μάλιστα ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς ἐορτάς, ποὺ ἐγίνοντο πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Ἐὰν κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ἐορτάς αὐτάς, κατεδικάζετο εἰς θάνατον.

Ὁ γέρων Ἐλεάζαρος ἐξηναγκάζετο νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος καὶ νὰ φάγῃ χοιρινὸν κρέας, τὸ ὅποῖον ἡ Ἰουδαϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει· αὐτὸς ὁμως δὲν ὑπήκουε. Μερικοὶ φίλοι του τὸν παρεκάλουν νὰ φάγῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ ὑποκριθῆ, ὅτι τρώγει, διὰ νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερον. Ὁ Ἐλεάζαρος ὁμως δὲν ἐδέχετο καὶ ἔλεγε :

— Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἐμέ, ποὺ εἶμαι γέρων ἐνενήκοντα ἐτῶν, νὰ γίνω ὑποκριτῆς καὶ νὰ δώσω εἰς τοὺς νέους παράδειγμα, ὅτι ὁ γέρων Ἐλεάζαρος ἐγένεν ἀλλόφυλος. Προτιμῶ νὰ ἀποθάνω γενναῖος καὶ καθαρὸς εἰς τὴν ψυχὴν καὶ νὰ τιμωρηθῶ ἀπὸ ἀνθρώπους, παρὰ νὰ ζήσω καὶ νὰ τιμωρηθῶ ἀπὸ τὸν

Θεόν, ὁ ὅποῖος δύναται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ἄλλην νὰ μὲ τιμωρῇ.

Αὐτὰ εἶπε καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ μαρτύριον.

Τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τοῦ ἐφώνησεν :

— Οἱ νέοι θὰ μὲ ἔχουν παράδειγμα, ὅτι ἐπρωτίμησα τὰς σκληρὰς πληγὰς τοῦ θανάτου ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

71. Ἡ μήτηρ καὶ τὰ ἑπτὰ τέκνα τῆς.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐμαρτύρησαν καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὶ μὲ τὴν μητέρα των.

Ὁ Βασιλεὺς Ἀντίοχος συνέλαβεν αὐτοὺς καὶ τὴν μητέρα των καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀρνηθοῦν τὴν θρησκείαν των καὶ τὴν πατρίδα των. Αὐτοὶ ὅμως δὲν ἐδέχοντο.

Ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἐπέμενεν, ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ὁ περισσότερον θαρραλέος, εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα :

— Βασιλεῦ, εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ἀποθάνωμεν, παρὰ νὰ παραβῶμεν τοὺς ὡραίους νόμους τῶν προγόνων μας.

Ὁ βασιλεὺς ἐθύμωσε μὲ αὐτὸ καὶ διέταξε νὰ ἀρχίσῃ τὸ μαρτύριον ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ νὰ βλέπουν.

Ἐρριψαν τότε τὸν πρῶτον ἀδελφὸν εἰς τὴν πυράν.

Οἱ ἀδελφοί, ποὺ ἔβλεπαν, παρηγοροῦσαν τὴν μητέρα των καὶ ἔλεγαν εἰς αὐτὴν :

— Μητέρα, μὴ λυπῆσαι, ὁ Θεὸς βλέπει.

Ἀφοῦ ἐμαρτύρησεν ὁ πρῶτος, ἐπῆραν τὸν δεῦτερον καὶ εἶπαν καὶ εἰς αὐτόν :

— Σὺ θέλεις νὰ ἀρνηθῆς τὴν θρησκείαν σου καὶ τὴν πατρίδα σου, διὰ νὰ μὴ σὲ βασανίσωμεν ;

Ἄλλὰ καὶ αὐτός, ὅπως καὶ ὁ πρῶτος, δὲν ἐδέχθη καὶ ἐμαρτύρησεν.

Καὶ οἱ ἄλλοι, χωρὶς νὰ περιμένουν νὰ τοὺς φωνάξουν οἱ δῆμοι, ἐπλησίασαν μόνοι των εἰς τὸ μαρτύριον καὶ εἶπαν :

— Ὁ οὐρανὸς μᾶς ἔδωσε τὴν ζωὴν ἡ χάριν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος τὴν θυσιάζομεν.

Ὁ βασιλεὺς καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν πλησίον των, ἐθαύμασαν.

“Όταν ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ, ὁ βασιλεὺς παρεκάλεσε καὶ αὐτὸν νὰ ἀρνηθῆ τὴν θρησκείαν του καὶ τὴν πατρίδα, διὰ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ πλοῦτη πολλὰ καὶ νὰ τὸν κάμῃ εὐτυχῆ καὶ φίλον του. Ἄλλὰ ὁ νέος καὶ πάλιν δὲν ἐδέχθη.

“Όταν ὁ βασιλεὺς εἶδεν, ὅτι δὲν ἤμποροῦσε νὰ μεταπείσῃ τὸν νέον αὐτόν, ἐκάλεσε τὴν μητέρα του καὶ τῆς εἶπεν, ὅτι θὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν τῆς μεγάλην θέσιν, ἐὰν τοῦ ἀλλάξῃ τὴν ἰδέαν.

Ἡ μήτηρ του τότε ἐπλησίασεν εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ παιδιοῦ τῆς, ποῦ ἦτο ἔτοιμον νὰ μαρτυρήσῃ καὶ εἶπε :

— Γύρισε, παιδί μου, τὰ βλέμματά σου εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κοίταξε τὸν Θεόν. Αὐτὸς ἐδημιούργησεν ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἡμᾶς. Μίαν ἡμέραν καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς ἀδελφούς σου θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ, αὐτὸν δὲ τὸν ἀσεβῆ βασιλέα θὰ τιμωρήσῃ.

Ὁ νέος μόλις ἤκουσεν αὐτά, ἔλαβε περισσότερον θάρρος, ἐστράφη εἰς τοὺς θεμίους καὶ εἶπε :

— Τί περιμένετε ; δὲν ὑπακούω εἰς τὸν νόμον τοῦ βασιλέως· ὑπακούω μόνον εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ καὶ σύ, βασιλεῦ, γνῶριζε, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ τιμωρηθῆς ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι εἶσαι ἀσεβής.

Ἔτσι ἐμαρτύρησε καὶ ὁ νέος αὐτὸς καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὸν ἐμαρτύρησε καὶ ἡ μητέρα του.

72. Ἀνεξαγορησία τῶν Ἑβραίων.

(Α' Μακ. 2)

Οἱ Ἑβραῖοι ὑπέφεραν πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν Ἀντίοχον. Δι' αὐτὸ πολλοὶ ἔφυγαν καὶ ἐπήγαιναν νὰ κρυφθοῦν εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἐρημικά. Ἐφυγε καὶ ἓνας ἱερεὺς, ὁ Ματθαθίας, γέρον ἐκατὸν περίπου ἐτῶν, ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Μωδεῖν (πλησίον τῆς Ἰόππης) μετὰ πέντε τέκνα του.

Ἐκεῖ μίαν ἡμέραν ἦλθαν ἄνθρωποι τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς κατοίκους νὰ θυσιάσουν εἰς τοὺς ψευδεῖς

θεούς. Ἐμαζεύθησαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ὁ Ματθαθίας μετὰ τέκνα του.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ βασιλέως εἶπαν εἰς τὸν Ματθαθίαν :

— Σὺ εἶσαι ἄρχων εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. Ἔλα νὰ θυσιάσῃς εἰς τὰ εἶδωλα, ὅπως ἔκαμαν οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις. Ἐὰν θυσιάσῃς, θὰ γίνῃς φίλος τοῦ βασιλέως, ὁ ὅποιος θὰ σοῦ δώσῃ πολλὰ χρήματα.

Ὁ Ματθαθίας, ἀντὶ νὰ ἀκούσῃ αὐτὴν τὴν κακὴν συμβουλήν καὶ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἶδωλα, εἶπε :

— Καὶ ἂν ὅλοι ὑπακούσουν εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἀπαρνηθοῦν τὴν θρησκείαν, ἐγώ, τὰ τέκνα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου δὲν θὰ ἀπαρνηθῶμεν τὴν θρησκείαν καὶ δὲν θὰ θυσιάσωμεν εἰς τὰ εἶδωλα.

Μόλις ὁ γέρον ἱερεὺς Ματθαθίας εἶπεν αὐτά, εἰς ἀσεβῆς Ἰουδαῖος, ἀντὶ νὰ παραδειγματισθῇ ἀπὸ τὸν γέροντα Ματθαθίαν, ἐπλησίασε, διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἶδωλα.

Ὁ Ματθαθίας τὸν εἶδε καὶ τόσον πολὺ ἐταράχθη, ὥστε δὲν ἄφησεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ καὶ εἶπεν εἰς ὅλους, ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μαζευμένοι καὶ τὸν ἔβλεπαν :

— Ὅλοι ὅσοι ἀγαπᾶτε τὴν θρησκείαν τῶν προγόνων μας, ἔλατε μαζί μου.

Πολλοὶ τότε ἐπῆγαν μαζί του. Ἐξεδίωξαν τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τὰς διαφόρους πόλεις καὶ χωρία, ἐκρήμνισαν τοὺς εἰδωλολατρικοὺς βωμοὺς καὶ ἔφεραν πάλιν τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των.

Ὁ Ματθαθίας, ποῦ ἦτο πολὺ γέρον, ἐνόησεν, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν του Ἰούδαν, ποῦ τὸν ἔλεγαν καὶ Μακκαβαῖον. Αὐτὸς ἦτο πολὺ δυνατὸς καὶ ὅμοιος μελέοντα.

Ὁ Ἀντίοχος ἔστειλε πολλὰς φορὰς στρατὸν νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἑβραίους. Ἀλλὰ αὐτοὶ μετὰ ἀρχηγόν των τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον κατώρθωσαν νὰ νικήσουν τὸν στρατὸν τοῦ Ἀντιόχου.

Τὸ 165 π. Χ. ὁ Ἰούδας εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔκτισε νέον θυσιαστήριον καὶ ἔκαμε νέα ἐγκαίνια εἰς τὸν Ναόν, τὸν

ὅποιον εἶχαν μολύνει οἱ εἰδωλολάτραι μὲ τὰς εἰδωλολατρικὰς τῶν θυσίας.

Κατόπιν ὁ Ἰούδας ἐξηκολούθησε τὸν πόλεμον ἀλλὰ εἰς μίαν μάχην ἀπέθανε.

Μετὰ τὸν Ἰούδα ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν ὁ ἀδελφὸς του Σίμων, ὁ ὅποιος ἐκυρίευσε τὴν Σιών καὶ ἐπέτυχε νὰ γίνουν οἱ Ἑβραῖοι ἀνεξάρτητοι (τὸ 142 π. Χ.).

73. Οἱ Ἑβραῖοι ἐρίζουν μεταξὺ τῶν καὶ ὑποδουλώνονται εἰς τοὺς Ρωμαίους.

Ὅταν ἀπέθανεν ὁ Σίμων, διεδέχθη αὐτὸν ὁ υἱὸς του Ἰωάννης Ὑρκανός.

Τότε ἐγένοντο ταραχαὶ εἰς τὴν Συρίαν. Ἐπωφελήθη αὐτὸ ὁ Ἰωάννης Ὑρκανός καὶ ἐπῆρε τὴν Σαμάρειαν, τὴν Γαλιλαίαν, τὴν Περσίαν καὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἀπὸ τὴν Συρίαν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνῆκαν.

Ἐκείνην τὴν ἐποχὴν παρουσιάζονται οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδουκαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι (ἀποχωρισμένοι) ἦσαν γνήσιοι Ἰουδαῖοι καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τὰς συνηθείας, ποὺ εἶχαν ἀπὸ τοὺς προγόνους τῶν οἱ Ἑβραῖοι.

Οἱ Σαδουκαῖοι ἦσαν ἀντίθετοι τῶν Φαρισαίων καὶ δὲν ἦσαν ἐχθροὶ τῶν ξένων καὶ τῶν συνηθειῶν τῶν.

Ὑστερα ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Ὑρκανὸν οἱ Ἑβραῖοι ἤρχισαν νὰ παραβαίνουν τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶχαν ὁμόνοιαν καὶ δὲν προσεπάθουν νὰ ὀργανωθοῦν.

Εἶχαν λοιπὸν ταραχὰς καὶ ἐμφυλίους πολέμους. Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους ἀνεμειγνύοντο καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδουκαῖοι.

Τὰ κράτη ὅταν ἔχουν ἔριδας, καταστρέφονται. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κράτους δὲν ἤργησε νὰ ἔλθῃ. Τὸ 60 π.Χ. ὁ στρατηγὸς τῶν Ρωμαίων Πομπήιος, ἀφοῦ ἐνίκησεν εἰς διαφόρους πολέμους, ἔφθασεν εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ ἐβά-

δισεν έναντίον τῆς Ἱερουσαλήμ. Οἱ κάτοικοι άνεστατώθησαν, ἀλλὰ δέν ἠμπόρεσαν νά νικήσουν καί οἱ Ρωμαῖοι ἔγιναν κύριοι τῆς πόλεως.

Τότε ὁ Πομπήιος μέ τόν στρατόν του εἰσηλθεν εἰς τόν Ναόν. Δέν ἔθιξεν ὅμως τίποτε ἀπό αὐτόν, ἄφησε μάλιστα τοὺς Ἰουδαίους νά εἶναι ἐλεύθεροι εἰς τήν θρησκείαν των, ἔδωσε πολλὰ δικαιοκρητικά προνόμια εἰς τόν Ἀρχιερέα καί ὑπέταξε τήν Παλαιστίνην εἰς τόν Ρωμαῖον ἄρχοντα (άνθύπατον) τῆς Συρίας.

Ἀργότερα ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Ρωμαίων Ἀντώνιος διώρισε βασιλέα τῶν Ἑβραίων τόν Ἡρώδη, ὁ ὁποῖος ὑπῆκουεν εἰς τοὺς Ρωμαίους.

Ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἦτο ἄνθρωπος πολὺ κακός. Οἱ Ἑβραῖοι ὑπέφεραν ἀπό αὐτόν πολὺ. Διὰ τοῦτο καί μέ μεγαλύτερον πόθον ἐπερίμεναν τώρα νά ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, διὰ τόν ὁποῖον εἶχαν ὀμιλήσει οἱ προφῆται.

Καί πράγματι ! Εἰς τὸ τέλος τῆς βασιλείας τοῦ Ἡρώδου ὁ Μεσσίας θά ἦρχετο· ὄχι ὅμως διὰ νά σώσῃ μόνον τοὺς Ἑβραίους ἀπό τοὺς Ρωμαίους, ἀλλὰ ὅλον τόν κόσμον ἀπό τὰς ἁμαρτίας.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἡ πρὸ τῶν Πατριαρχῶν περίοδος.

1. Ἡ δημιουργία	Σελ.	5
2. Ἡ τιμωρία τῶν πρωτοπλάστων	»	6
3. Ὁ Κάιν καὶ ὁ Ἄβελ	»	7
4. Ὁ κατακλυσμὸς	»	8
5. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ. Ἡ διασπορά	»	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Οἱ Πατριάρχαι.

6. Ὁ Ἄβραάμ ἐγκαθίσταται εἰς τὴν Χαναάν	»	11
7. Ὁ Ἄβραάμ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Λῶτ	»	12
8. Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ	»	12
9. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ	»	13
10. Ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ	»	15
11. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Χαναάν	»	16
12. Ὁ Ἰακώβ ἐπιστρέφει εἰς τὴν πατρίδα του	»	18
13. Ἡ πώλησις τοῦ Ἰωσήφ	»	20
14. Ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν	»	21
15. Ὁ Ἰωσήφ ἄρχων τῆς Αἰγύπτου	»	23
16. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὴν Αἴγυπτον	»	24
17. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του	»	26
18. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Αἴγυπτον	»	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

Ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.

19. Εἰς τοὺς Ἑβραίους γεννᾶται ἀρχηγός. Ὁ Μωυσῆς	Σελ.	30
20. Αἱ πληγαὶ τοῦ Φαραῶ	»	32
21. Οἱ Ἑβραῖοι φεύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ διαβαίνουν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.	»	34
22. Ὁ Θεὸς τρέφει τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν ἔρημον	»	36
23. Αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ	»	38
24. Ὁ τελετουργικὸς νόμος τῶν Ἑβραίων	»	40
25. Οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Ἑβραίων	»	41
26. Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τοὺς Ἑβραίους νὰ περιπλανῶνται τεσσαράκοντα ἔτη εἰς τὴν ἔρημον	»	42
27. Ὁ θάνατος τοῦ Μωυσέως	»	43
28. Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Χαναάν	»	45
29. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀποχαιρετᾷ τοὺς Ἑβραίους	»	47
30. Ὁ εὐσεβὴς Ἰῶβ	»	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Ἡ ἐποχὴ τῶν Κριτῶν.

31. Τί ἦσαν οἱ Κριταὶ	»	50
32. Ἡ Δεβώρα	»	51
33. Ὁ Γεδεὼν	»	52
34. Ἡ φιλοπατρία τοῦ Ἰεφθάε καὶ τῆς θυγατρὸς του	»	54
35. Ὁ Σαμψών	»	56
36. Ἡ Ρούθ	»	59
37. Ἡ Ἄννα	»	61
38. Ὁ Σαμουὴλ	»	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Οἱ βασιλεῖς.

39. Ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ εἶναι δυστυχῆς	Σελ.	65
40. Ὁ Δαβὶδ χρίεται βασιλεὺς καὶ νικᾷ τὸν Γολιάθ	»	67
41. Ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Ἰωνάθαν φίλοι	»	68
42. Ὁ Σαοὺλ καὶ ὁ Δαβὶδ φίλοι	»	70
43. Ὁ Δαβὶδ βασιλεὺς	»	71
44. Ὁ βασιλεὺς Δαβὶδ λατρεύει τὸν Θεὸν	»	73
45. Ὁ Δαβὶδ τιμωρεῖται	»	75
46. Ὁ βασιλεὺς Σολομῶν	»	76
47. Ὁ Ναός	»	77

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Διαίρεσις καὶ καταστροφή τοῦ ἑβραϊκοῦ βασιλείου.

48. Τὸ βασίλειον τῶν Ἑβραίων χωρίζεται εἰς δύο : τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Ἰσραὴλ	»	79
--	---	----

I. Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ.

49. Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ Ἰεροβοάμ τιμωρεῖται	»	80
50. Οἱ προφῆται	»	81
51. Ὁ προφήτης Ἡλίας	»	82
52. Ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος	»	85
53. Ὁ προφήτης Ἀμῶς	»	86
54. Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς	»	87
55. Ὁ προφήτης Ὡσηὲ καὶ ἡ καταστροφή τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ	»	89
56. Ὁ εὐσεβὴς Τωβὶτ	»	90

II. Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα.

57. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας	»	92
58. Ὁ προφήτης Ἰερεμίας	»	94

59. Ἡ Ἰουδιθ μεγάλη πατριώτις	Σελ.	95
60. Ἡ καταστροφή τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα.— Ἐλωςις τῆς Ἱερουσαλήμ	»	96

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Οἱ Ἑβραῖοι ἐξόριστοι.

61. Ἡ ζωὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Βαβυλωνίαν	»	98
62. Ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ	»	99
63. Οἱ τρεῖς παῖδες	»	100
64. Ὁ προφήτης Δανιήλ	»	101
65. Ἡ Ἑσθῆρ μεγάλη πατριώτις	»	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Παλαιστίνην.

66. Οἱ Ἑβραῖοι ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πατρίδα των.	»	106
67. Ὁ προφήτης Ζαχαρίας	»	107
68. Ἐσδρας.— Νεεμίας	»	108
69. Οἱ Ἕλληνες ὑποδουλώνουν τοὺς Ἑβραίους	»	109
70. Ὁ γέρον Ἐλεάζαρος θυσιάζει τὴν ζωὴν του χάριν τῶν ἰδεῶν του	»	111
71. Ἡ μήτηρ καὶ τὰ ἑπτὰ τέκνα της	»	112
72. Ἀνεξαρτησία τῶν Ἑβραίων	»	113
73. Οἱ Ἑβραῖοι ἐρίζουν μεταξύ των καὶ ὑποδου- λώνονται εἰς τοὺς Ρωμαίους	»	115

024000018150

2500/99

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ*

ΔΡΧ. 24.—

ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΡΧ. 26.40